

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2024
(OR. en)**

**2023/0081 (COD)
LEX 2375**

**PE-CONS 45/1/24
REV 1**

**COMPET 182
IND 88
MI 181
BETREG 7
DIGIT 49
ECOFIN 203
EDUC 46
ENER 82
ENV 185
POLCOM 61
RECH 73
CODEC 520**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΜΕΤΡΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ
ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2018/1724**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουνίου 2024

**σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής
τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του
κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ C 349 της 29.09.2023, σ. 179.

² ΕΕ C, C/2023/254, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/254/oj>.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Απριλίου 2024 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2024.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο μετασχηματισμός με σκοπό την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών προκαλεί ήδη τεράστιες βιομηχανικές, οικονομικές και γεωπολιτικές μεταστροφές σε ολόκληρο τον κόσμο, οι οποίες θα γίνουν ακόμα πιο έντονες όσο ο πλανήτης εντείνει τις προσπάθειές του για απανθρακοποίηση. Η Ένωση πρέπει να ανταποκριθεί στις εξελίξεις αυτές κατά την υλοποίηση της ενεργειακής, της κλιματικής και της περιβαλλοντικής μετάβασης. Μια ισχυρή βάση βιομηχανικής παραγωγής αποτελεί καίριο στοιχείο για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη διατήρηση ποιοτικών θέσεων εργασίας στην Ένωση. Αυτό απαιτεί από την Ένωση να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της, μεταξύ άλλων μέσω της καινοτομίας, ιδίως όσον αφορά τις καθαρές τεχνολογίες.
- (2) Δεδομένης της πολυπλοκότητας και του διακρατικού χαρακτήρα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα μη συντονισμένα εθνικά μέτρα για τη διασφάλιση της πρόσβασης στις εν λόγω τεχνολογίες ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά. Τέτοιου είδους μέτρα εκ μέρους των κρατών μελών μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα να επιβληθούν αποκλίνουσες ρυθμίσεις στους φορείς της αγοράς, να παρασχεθούν διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης στον εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων με την παροχή διαφορετικών επιπέδων στήριξης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και να εισαχθούν αποκλίνοντες κανόνες και μη συντονισμένες μορφές σύναψης συμβάσεων, καθώς και αποκλίνουσες διαδικασίες και διάρκειες σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, και κατά συνέπεια να δημιουργηθούν εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να παρεμποδισθεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Για να διαφυλαχθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, είναι συνεπώς αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα κοινό ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τη συλλογική αντιμετώπιση αυτής της κεντρικής πρόκλησης με την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού της Ένωσης στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (3) Η Ένωση έχει δεσμευτεί για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της οικονομίας της και τη φιλόδοξη ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προκειμένου να επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα, δηλαδή μηδενικές καθαρές εκπομπές ή εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων, έως το 2050. Ο στόχος αυτός βρίσκεται στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η οποία περιέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης», και συνάδει με τη δέσμευση της Ένωσης για παγκόσμια δράση για το κλίμα στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού⁴. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ θέτει ως δεσμευτικό κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Η προτεινόμενη δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % («Fit for 55»), που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2021, με τίτλο «Προσαρμογή στον στόχο του 55 %: υλοποίηση του στόχου της ΕΕ για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 στην πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα» αποσκοπεί στην επίτευξη του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030 και αναθεωρεί και επικαιροποιεί τη νομοθεσία της Ένωσης στο πλαίσιο αυτό.

⁴ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1841 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 1).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (4) Επιπλέον, το Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας που περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2023 προβλέπει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη στήριξη της κλιμάκωσης των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας με βάση τέσσερις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος που απλουστεύει και εξορθολογίζει τις διαδικασίες αδειοδότησης για νέες εγκαταστάσεις κατασκευής και συναρμολόγησης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και στη διευκόλυνση της κλιμάκωσης της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Ο δεύτερος πυλώνας αποσκοπεί στην τόνωση των επενδύσεων και της χρηματοδότησης της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών μέσω του αναθεωρημένου προσωρινού πλαισίου κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας που θεσπίστηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Μαρτίου 2023, και της δημιουργίας της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (Strategic Technologies for Europe Platform - STEP) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, ώστε να διατηρηθεί το προβάδισμα της Ένωσης σε κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες που είναι συναφείς για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Ο τρίτος πυλώνας αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την υλοποίηση της μετάβασης και την αύξηση του αριθμού των ειδικευμένων εργαζομένων στον τομέα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας. Ο τέταρτος πυλώνας εστιάζει στο εμπόριο και στη διαφοροποίηση της εφοδιαστικής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών. Περιλαμβάνεται η δημιουργία μιας λέσχης κρίσιμων πρώτων υλών, η συνεργασία με ομοιόθεατες εταιρίες για τη συλλογική ενίσχυση των εφοδιαστικών αλυσίδων και η διαφοροποίηση του εφοδιασμού μέσω της ύπαρξης περισσότερων του ενός προμηθευτών για κρίσιμες εισροές. Ο παρών κανονισμός αποτελεί μέρος των εν λόγω μέτρων και συμβάλλει στην ενίσχυση του επιχειρηματικού σκεπτικού υπέρ της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας της Ένωσης.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (5) Η εσωτερική αγορά παρέχει το κατάλληλο περιβάλλον για να καταστεί δυνατή η πρόσβαση, στην αναγκαία κλίμακα και με τον αναγκαίο ρυθμό, στις τεχνολογίες που απαιτούνται για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών φιλοδοξιών της Ένωσης, καθώς και του στόχου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας να μετατρέψει την απανθρακοποίηση σε βιώσιμη ανταγωνιστικότητα. Η πορεία προς μια κλιματικά ουδέτερη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών δημιουργεί μεγάλες ευκαιρίες για την επέκταση της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης, αξιοποιώντας την ισχύ της εσωτερικής αγοράς, με την προώθηση των επενδύσεων σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και στις εφοδιαστικές αλυσίδες τους. Οι τεχνολογίες αυτές είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης και καθιστούν δυνατή την απανθρακοποίηση των οικονομικών τομέων, από τον ενεργειακό εφοδιασμό έως τις μεταφορές, τα κτίρια και τη βιομηχανία στην Ένωση. Μια ισχυρή βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, καθώς και στη στήριξη άλλων στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, προάγοντας παράλληλα τη σχετική βιομηχανική βάση και άρα δημιουργώντας ποιοτικές θέσεις εργασίας και βιώσιμη ανάπτυξη.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

- (6) Για να υλοποιήσει τις εν λόγω δεσμεύσεις, η Ένωση πρέπει να επιταχύνει τον ρυθμό μετάβασής της σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων αυξάνοντας το μερίδιο της καθαρής ενέργειας στο ενεργειακό της μείγμα, καθώς και με την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτό θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων για το 2030, το οποίο αποτελεί τη συμβολή της Επιτροπής στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε στο Γκέτεμποργκ το 2017 («πυλώνας»).
- (7) Οι αυξημένες τιμές της ενέργειας μετά την αδικαιολόγητη και παράνομη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έδωσαν ισχυρή ώθηση για την επιτάχυνση της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ενεργειακής Ένωσης που διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, μέσω της επιτάχυνσης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και του τερματισμού κάθε εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα εξαγόμενα από τη Ρωσία. Το σχέδιο REPowerEU, το οποίο περιέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU», διαδραματίζει καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση των οικονομικών δυσχερειών και των διαταραχών της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας που προκλήθηκαν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Το εν λόγω σχέδιο αποσκοπεί στην επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης στην Ένωση, προκειμένου να μειωθεί η κατανάλωση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση και να ενισχυθούν οι επενδύσεις στην ανάπτυξη λύσεων που είναι ενεργειακά αποδοτικές και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

- (8) Για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση. Η εξοικονόμηση ενέργειας είναι ο φθηνότερος, ασφαλέστερος και καθαρότερος τρόπος επίτευξης αυτών των στόχων. Η «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» αποτελεί γενική αρχή της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης και είναι σημαντική τόσο για τις πρακτικές εφαρμογές της στις αποφάσεις πολιτικής όσο και για τις επενδυτικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να επεκταθεί η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης όσον αφορά ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες, όπως οι αντλίες θερμότητας, η τηλεθέρμανση, η τηλεψύξη, και οι τεχνολογίες έξυπνων δικτύων που βοηθούν την Ένωση να μειώσει και να ελέγξει την οικεία κατανάλωση ενέργειας.

- (9) Οι στόχοι απανθρακοποίησης της Ένωσης, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της, η ψηφιοποίηση του ενεργειακού της συστήματος και ο εξηλεκτρισμός της ζήτησης, για παράδειγμα όσον αφορά την κινητικότητα, καθώς και η ανάγκη για περισσότερα και ταχύτερα σημεία επαναφόρτισης απαιτούν τεράστια επέκταση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση, τόσο σε επίπεδο μεταφοράς όσο και σε επίπεδο διανομής. Σε επίπεδο μεταφοράς, απαιτούνται συστήματα συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης, μεταξύ άλλων, για τη σύνδεση υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· σε επίπεδο διανομής, η σύνδεση των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας και η διαχείριση της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης βασίζονται σε επενδύσεις σε καινοτόμες τεχνολογίες δικτύου, όπως η έξυπνη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων, η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η αυτοματοποίηση της βιομηχανίας και τα έξυπνα συστήματα ελέγχου, οι προηγμένες υποδομές μέτρησης και τα συστήματα οικιακής ενεργειακής διαχείρισης. Το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να αλληλεπιδρά με πολλούς φορείς ή συσκευές βάσει λεπτομερούς επιπέδου παρατηρησιμότητας και, ως εκ τούτου, διαθεσιμότητας δεδομένων, ώστε να είναι δυνατή η ευελιξία, η έξυπνη φόρτιση, τα έξυπνα κτίρια με έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και οι υπηρεσίες ευελιξίας μικρής κλίμακας που καθιστούν δυνατή την ανταπόκριση στη ζήτηση από τους καταναλωτές και την αποδοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για τη σύνδεση των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με το δίκτυο της Ένωσης απαιτείται σημαντική επέκταση των παραγωγικών δυνατοτήτων όσον αφορά τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας σε πεδία όπως τα υπεράκτια και τα χερσαία καλώδια, οι υποσταθμοί και οι μετασχηματιστές.

- (10) Ως εκ τούτου, απαιτείται πρόσθετη προσπάθεια χάραξης πολιτικής ώστε η Ένωση να αποκτήσει ισχυρό δυναμικό για ταχεία κλιμάκωση της παραγωγικής ικανότητας για να στηριχθεί ο ενωσιακός κλιματικός στόχος για το 2030 μέσω της βελτίωσης των συνθηκών της αγοράς για τις τεχνολογίες που είναι εμπορικά διαθέσιμες και της ασφάλειας του εφοδιασμού για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις εφοδιαστικές αλυσίδες τους, μέσω της μείωσης του κατακερματισμού της αγοράς, και μέσω της διαφύλαξης ή της ενίσχυσης της συνολικής ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης. Σε αυτές περιλαμβάνονται η πρόσβαση σε ασφαλή και βιώσιμη πηγή καυσίμων βέλτιστης κατηγορίας, όπως αναφέρεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/1214 της Επιτροπής⁸.

⁸ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/1214 της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139 όσον αφορά οικονομικές δραστηριότητες σε ορισμένους τομείς ενέργειας και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178 όσον αφορά ειδικές δημοσιοποιήσεις για τις εν λόγω οικονομικές δραστηριότητες (ΕΕ L 188 της 15.7.2022, σ. 1).

- (11) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμπληρώνει τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ εστιάζοντας στην παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών όσον αφορά τα τελικά προϊόντα, τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία και τα συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τους. Αντιθέτως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/...⁺ επικεντρώνεται στο ανάντη τμήμα της εφοδιαστικής αλυσίδας, ιδίως στις κρίσιμες πρώτες ύλες και στην εξόρυξη, την επεξεργασία και την ανακύκλωσή τους. Οι τεχνολογίες αυτές είναι απαραίτητες για ένα ευρύ σύνολο στρατηγικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, της ψηφιακής βιομηχανίας, της αεροδιαστημικής και της άμυνας. Ακολουθώντας την ίδια λογική της προώθησης της επιχειρηματικής σκοπιμότητας, της αναβάθμισης και της παροχής επαρκών δεξιοτήτων και της στήριξης των επενδύσεων, ο παρών κανονισμός και ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/...⁺ αλληλοσυμπληρώνονται για τη δημιουργία συνεργειών ρυθμιστικής στήριξης σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Ο παρών κανονισμός καλύπτει επίσης τα επεξεργασμένα υλικά που αποτελούν ουσιώδες κατασκευαστικό στοιχείο των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με εξαίρεση τις κρίσιμες πρώτες ύλες που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...⁺.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L ..., ELI: ...).

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)] και να συμπληρωθεί η αντίστοιχη υποσημείωση.

- (12) Τα τελικά προϊόντα και τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να απαριθμούνται σε παράρτημα κατά μη εξαντλητικό τρόπο. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα τελικά προϊόντα και τα κατασκευαστικά στοιχεία τους που παράγει και εμπορεύεται εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων υλικών, αλλά εξαιρουμένων των πρώτων υλών που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...⁺. Σκοπός του εν λόγω παραρτήματος είναι ο προσδιορισμός, στο μέτρο του δυνατού, τελικών προϊόντων και συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα οποία, ως εκ τούτου, μπορούν εύλογα να θεωρούνται πάντα ως αυτά που χρησιμοποιούνται κυρίως για όλες τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαριθμούνται στον παρόντα κανονισμό. Συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία και συγκεκριμένα μηχανήματα που δεν καλύπτονται από το εν λόγω παράρτημα ενδέχεται να εμπίπτουν επίσης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε περιπτώσεις στις οποίες, βάσει στοιχείων που παρέχονται σε εθνική αρμόδια αρχή, ο φορέας υλοποίησης έργου μπορεί να αποδείξει, για παράδειγμα μέσω μελετών αγοράς ή συμφωνιών αγοράς, ότι τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, εξαιρουμένων των κρίσιμων πρώτων υλών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...⁺.

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)].

- (13) Κάποια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία στην εφοδιαστική αλυσίδα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών παράγονται μέσω ενεργοβόρων διεργασιών παραγωγής, ιδίως στους τομείς του χάλυβα, του αργιλίου, των μη σιδηρούχων μετάλλων, των βασικών χημικών προϊόντων, του τσιμέντου, της ασβέστου, του γυαλιού, των κεραμικών υλικών, των λιπασμάτων, καθώς και στους τομείς του χαρτοπολτού και του χαρτιού. Πολλές από αυτές τις διεργασίες χαρακτηρίζονται από υψηλή ένταση ενέργειας και ένταση άνθρακα, γεγονός που καθιστά συνήθως δύσκολη τη μείωση των σχετικών εκπομπών CO₂. Ταυτόχρονα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 απαιτεί ταχεία απανθρακοποίηση της οικονομίας της Ένωσης. Δεδομένου ότι οι ενεργοβόρες βιομηχανίες αντιπροσώπευαν το 17 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση το 2019, η απανθρακοποίησή τους είναι απαραίτητη για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ένωση. Αυτό σημαίνει ότι η ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση με συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών εξαρτάται επίσης από την εντατικοποίηση των προσπαθειών απανθρακοποίησης στις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Οι ενεργοβόρες βιομηχανικές εγκαταστάσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις που παράγουν συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Λόγω της ανάγκης απανθρακοποίησης των εν λόγω τομέων στο σύνολό τους και προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που παράγονται από αυτούς και χρησιμοποιούνται στις εφοδιαστικές αλυσίδες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και σε αντίθεση με άλλα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στα οποία εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε έργα ενεργοβόρων βιομηχανιών που παράγουν συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται, αν και όχι αποκλειστικά, στις εφοδιαστικές αλυσίδες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Για τη συμπερίληψη στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τέτοιων εγκαταστάσεων στις οποίες είναι δύσκολο να μειωθούν οι ανθρακούχες εκπομπές, θα πρέπει να τίθεται ως όρος το έργο να περιλαμβάνει κατασκευή ή μετατροπή μιας τέτοιας εγκατάστασης που να οδηγεί σε σημαντική μείωση των εκπομπών CO₂ που προέρχονται από τις δραστηριότητες παραγωγής. Η στοχευμένη στήριξη των εν λόγω τομέων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμβάλλει στη διασφάλιση της πρόσβασης σε βιώσιμο εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην εσωτερική αγορά, αυξάνει την επενδυτική ασφάλεια και δημιουργεί έλξη από την πλευρά της ζήτησης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών τόσο μετασχηματιστικές όσο και απανθρακοποίησης.

- (14) Ο κατάλογος των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών απαριθμεί τις τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τους στόχους απανθρακοποίησης της Ένωσης και για τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Ο κατάλογος περιλαμβάνει επίσης τεχνολογίες που δεν γίνονται αποδεκτές από όλα τα κράτη μέλη ως πηγές καθαρής και ασφαλούς ενέργειας. Αυτό συνάδει με το δικαίωμά τους να επιλέγουν μεταξύ διάφορων ενεργειακών πηγών και να καθορίζουν τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού εφοδιασμού τους, καθώς και τη βιομηχανική πολιτική τους. Για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών, ο κατάλογος των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν θίγει την κατανομή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και χορήγησης των κονδυλίων της Ένωσης που σχετίζονται με τις τεχνολογίες ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρηματοδοτούνται μέσω δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) ή μέσω στήριξης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει επίσης να υποχρεωθούν να αναγνωρίζουν ως στρατηγικά τα έργα που στηρίζουν εφοδιαστική αλυσίδα για τεχνολογία που δεν αποδέχονται ως τμήμα του ενεργειακού τους μείγματος.
- (15) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα του μελλοντικού ενεργειακού συστήματος της Ένωσης, η κλιμάκωση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα των εν λόγω τεχνολογιών, σε πλήρη συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/...⁺ και (ΕΕ) 2023/1781¹⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός αναφοράς και η ημερομηνία έκδοσης του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)].

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694 (κανονισμός για τα μικροκυκλώματα) (ΕΕ L 229 της 18.9.2023, σ. 1).

- (16) Για την αντιμετώπιση ζητημάτων ασφάλειας εφοδιασμού με παράλληλη στήριξη της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης και των προσπαθειών απανθρακοποίησης και εκσυγχρονισμού, πρέπει να επεκταθεί η παραγωγική ικανότητα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον για κατασκευαστές στον τομέα των τεχνολογιών φωτοβολταϊκών τούς επιτρέπει να αυξήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να βελτιώσουν τις προοπτικές ασφάλειας του εφοδιασμού, επιδιώκοντας να επιτύχουν τουλάχιστον 30 GW επιχειρησιακής παραγωγικής ικανότητας φωτοβολταϊκών έως το 2030 σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των φωτοβολταϊκών, σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στην ευρωπαϊκή συμμαχία για τον κλάδο των ηλιακών φωτοβολταϊκών, η οποία υποστηρίζεται στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ένωσης για την ηλιακή ενέργεια όπως καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2022. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον για κατασκευαστές στον τομέα των τεχνολογιών αιολικής ενέργειας και αντλιών θερμότητας τούς επιτρέπει να εδραιώσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να διατηρήσουν ή να επεκτείνουν τα υφιστάμενα μερίδιά τους στην αγορά καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 2020, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ένωσης για την εκδίπλωση τεχνολογιών που πληρούν τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους της για το 2030. Αυτό αντιστοιχεί σε παραγωγική ικανότητα της Ένωσης τουλάχιστον 36 GW στον τομέα της αιολικής ενέργειας και τουλάχιστον 31 GW στον τομέα των αντλιών θερμότητας έως το 2030. Οι ενωσιακοί κατασκευαστές συσσωρευτών και ηλεκτρολυτικών κυψελών πρέπει να βρουν ένα ρυθμιστικό περιβάλλον που θα τους επιτρέψει να εδραιώσουν την ηγετική τους θέση στην τεχνολογία και να συμβάλουν ενεργά στη διαμόρφωση των εν λόγω αγορών. Όσον αφορά τις τεχνολογίες συσσωρευτών, αυτό θα σήμαινε συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές, με στόχο να καλυφθεί σχεδόν το 90 % της ετήσιας ζήτησης για συσσωρευτές στην Ένωση από ενωσιακούς κατασκευαστές συσσωρευτών, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ενωσιακή παραγωγική ικανότητα τουλάχιστον 550 GWh έως το 2030.

Για τους ενωσιακούς κατασκευαστές ηλεκτρολυτικών κυψελών, το σχέδιο REPowerEU προβλέπει 10 εκατομμύρια τόνους εγχώριας παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και έως 10 εκατομμύρια τόνους εισαγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου έως το 2030. Για να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογική υπεροχή της Ένωσης μεταφράζεται σε εμπορική υπεροχή, όπως υποστηρίζεται στο πλαίσιο της κοινής δήλωσης για τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες της Επιτροπής και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για το καθαρό υδρογόνο, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους κατασκευαστές ηλεκτρολυτικών κυψελών της Ένωσης να ενισχύσουν περαιτέρω την ικανότητά τους, ώστε η συνολική εγκατεστημένη ικανότητα ηλεκτρολυτικών κυψελών που θα αναπτυχθεί να φτάσει τουλάχιστον τα 100 GW υδρογόνου έως το 2030. Το σχέδιο REPowerEU θέτει επίσης ως στόχο την αύξηση της βιώσιμης παραγωγής βιομεθανίου στα 35 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα έως το 2030. Δεδομένου ότι η εφοδιαστική του αλυσίδα σήμερα εντοπίζεται κατά κύριο λόγο στην Ευρώπη, το βιομεθάνιο συμβάλλει ήδη στην ανθεκτικότητα της Ένωσης και θα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω. Οι ενωσιακοί παραγωγοί αεροπορικών και ναυτιλιακών καυσίμων πρέπει να αναπτύξουν περαιτέρω, να παραγάγουν και να κλιμακώσουν βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα προκειμένου να συμβάλουν ουσιαστικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών κατά 90 % το 2050, καθώς και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2405 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹ και στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Αυτή η μείωση υποστηρίζεται επίσης σθεναρά από τη βιομηχανική συμμαχία για την αξιακή αλυσίδα ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το κανονιστικό περιβάλλον και το πλαίσιο στήριξης για τους παραγωγούς τεχνολογιών βιώσιμων αεροπορικών και ναυτιλιακών εναλλακτικών καυσίμων τούς επιτρέπουν να αυξήσουν τις ικανότητες παραγωγής τους σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των καυσίμων, από τη συλλογή και την προμήθεια πρώτων υλών έως την ανάμειξη, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων μετατροπής και διύλισης.

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2405 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023 σχετικά με τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές (ReFuelEU aviation) (ΕΕ L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 48).

- (17) Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω στόχων συνολικά και συνεκτιμώντας ότι, για ορισμένα στοιχεία της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως οι μετατροπείς, οι ηλιακές κυψέλες, τα πλακίδια και τα πλινθώματα για φωτοβολταϊκά ή οι κάθοδοι και οι άνοδοι για συσσωρευτές, η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης είναι χαμηλή. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν η εξάρτηση από τις εισαγωγές και οι ανησυχίες σχετικά με την τρωτότητα και να διασφαλιστεί η επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης, θα πρέπει να καθοριστεί συνολικός δείκτης αναφοράς για την παραγωγική ικανότητα για προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση, και παράλληλα να καταβληθούν προσπάθειες για παρεμφερή δείκτη αναφοράς για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Στόχος θα πρέπει να είναι η ετήσια ικανότητα της Ένωσης όσον αφορά τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών να προσεγγίσει ή να επιτύχει το αργότερο έως το 2030 συνολικό ετήσιο δείκτη αναφοράς παραγωγικής ικανότητας τουλάχιστον ίσο με 40 % των ετήσιων αναγκών εκδίπλωσης για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στο σύνολό τους.
- (18) Ταυτόχρονα, τα προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα συμβάλουν στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με καθαρή ενέργεια. Ο ασφαλής εφοδιασμός με καθαρή ενέργεια αποτελεί προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς και για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Τα προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα αποφέρουν επίσης οφέλη σε άλλους στρατηγικά σημαντικούς οικονομικούς τομείς, όπως η γεωργία και η παραγωγή τροφίμων, διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε καθαρή ενέργεια και μηχανήματα σε ανταγωνιστικές τιμές, συμβάλλοντας έτσι με βιώσιμο τρόπο στην επισιτιστική ασφάλεια της Ένωσης και στην παροχή αυξανόμενης διεξόδου για εναλλακτικές λύσεις που βασίζονται σε βιολογικούς πόρους μέσω της κυκλικής οικονομίας. Με τον ίδιο τρόπο, η εκπλήρωση των φιλοδοξιών της Ένωσης για το κλίμα θα οδηγήσει τόσο σε οικονομική ανάπτυξη όσο και σε κοινωνική ευημερία.

- (19) Η αξία της παγκόσμιας αγορά βασικών τεχνολογιών καθαρής ενέργειας μαζικής παραγωγής θα ανέρχεται σε περίπου 650 δισεκατομμύρια USD ετησίως έως το 2030, δηλαδή ποσό υπερτριπλάσιο του σημερινού. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών αναπτύσσεται με ολοένα αυξανόμενο ρυθμό. Η ενωσιακή βιομηχανία μπορεί να προσφέρει ευημερία στους πολίτες της Ένωσης μόνο εάν είναι ανταγωνιστική και ανοικτή στην παγκόσμια αγορά. Ένας ενωσιακός τομέας τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που είναι ανταγωνιστικός σε παγκόσμιο επίπεδο θα αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη ισχυρής παραγωγικής ικανότητας της Ένωσης στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Επιπλέον, αν οι βιομηχανίες της Ένωσης καταστούν παγκοσμίως ανταγωνιστικές σε τμήματα των εφοδιαστικών αλυσίδων των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, θα συμβάλουν στη συνολική ανθεκτικότητα των εφοδιαστικών αλυσίδων των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης και θα αυξήσουν την πρόσβαση της Ένωσης σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (20) Η παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών εξαρτάται από πολύπλοκες και παγκοσμίως διασυνδεδεμένες αξιακές αλυσίδες. Προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα και να μειωθούν οι υφιστάμενες στρατηγικές εξαρτήσεις από τις εισαγωγές στα προϊόντα τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις εφοδιαστικές τους αλυσίδες, ενώ αποφεύγεται παράλληλα η δημιουργία νέων εξαρτήσεων, η Ένωση πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει τη βιομηχανική βάση μηδενικών καθαρών εκπομπών και να γίνει πιο ανταγωνιστική και ανοικτή στην καινοτομία. Μαζί με άλλα μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, τα μέτρα για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητάς της θα πρέπει να διασφαλίσουν επίσης ότι η Ένωση θα διαδραματίσει κυρίαρχο ρόλο σε στρατηγικά τμήματα της παγκόσμιας αξιακής αλυσίδας, μεταξύ άλλων και στα τελικά προϊόντα, προκειμένου να διασφαλιστεί το επίπεδο ασφάλειας του εφοδιασμού που χρειάζεται η Ένωση για την επίτευξη των στόχων της για το κλίμα και την ενέργεια. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστεί ένας δεύτερος συνολικός δείκτης αναφοράς. Η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να στοχεύει στην επίτευξη αυξημένου μεριδίου της παγκόσμιας παραγωγής, με σκοπό την επίτευξη μεριδίου 15 % της παγκόσμιας παραγωγής σε αξία έως το 2040, με βάση την παρακολούθηση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό. Ο δεύτερος αυτός δείκτης αναφοράς δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην περίπτωση που η αυξημένη παραγωγική ικανότητα της Ένωσης αναμένεται να είναι σημαντικά υψηλότερη από τις ανάγκες εκδίπλωσης της Ένωσης για τις αντίστοιχες τεχνολογίες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια.

- (21) Προκειμένου να αναπτυχθούν ή να επεκταθούν το συντομότερο δυνατόν έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα στον προγραμματισμό και η ασφάλεια όσον αφορά τις επενδύσεις μέσω της διατήρησης στο ελάχιστο της διοικητικής επιβάρυνσης για τους φορείς υλοποίησης έργων. Για τον λόγο αυτόν, οι διαδικασίες αδειοδότησης των κρατών μελών για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, θα πρέπει να εξορθολογιστούν, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα εν λόγω έργα είναι ασφαλή, προστατευμένα, περιβαλλοντικά βιώσιμα και συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφάλειας. Η περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης θέτει κοινούς όρους για τη διαδικασία και το περιεχόμενο των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης, διασφαλίζοντας έτσι υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Η χορήγηση του καθεστώτος στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν ισχύοντες όρους αδειοδότησης για τα σχετικά έργα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προβλέπονται στις οδηγίες 2000/60/EK¹³, 2004/35/EK¹⁴, 2010/75/EE¹⁵, 2011/92/EE¹⁶ και 2012/18/EE¹⁷ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου¹⁸.

¹³ Οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

¹⁴ Οδηγία 2004/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56).

¹⁵ Οδηγία 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

¹⁶ Οδηγία 2011/92/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

¹⁷ Οδηγία 2012/18/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 1).

¹⁸ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

- (22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, υπό το πρίσμα της εσωτερικής τους οργάνωσης, να επιλέγουν αν θα συστήσουν ή θα ορίσουν τα ενιαία σημεία επαφής τους σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο ή σε οποιοδήποτε άλλο σχετικό διοικητικό επίπεδο. Επιπλέον, οι σχετικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει να προσδιορίζουν και να θέτουν στη διάθεση του ενιαίου σημείου επαφής τις απαιτήσεις και την έκταση των πληροφοριών που ζητούνται από τον φορέα υλοποίησης έργου πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης. Το ενιαίο σημείο επαφής θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών στον φορέα υλοποίησης έργου. Το ενιαίο σημείο επαφής θα πρέπει, στο πλαίσιο του ρόλου του ως συντονιστή, να διευκολύνει την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, ιδίως για να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη τυχόν αιτημάτων διαδικασίας αδειοδότησης. Τα αιτήματα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις.
- (23) Για τη μείωση της πολυπλοκότητας και την αύξηση της αποδοτικότητας και της διαφάνειας στη διαδικασία αδειοδότησης, οι φορείς υλοποίησης έργων παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αλληλεπιδρούν με ένα ενιαίο σημείο επαφής, το οποίο θα είναι αρμόδιο για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό όλης της διαδικασίας αδειοδότησης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συστήσουν ή να ορίσουν ένα ή περισσότερα ενιαία σημεία επαφής, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι φορείς υλοποίησης έργων υποχρεούνται να αλληλεπιδρούν μόνο με ένα ενιαίο σημείο επαφής. Θα πρέπει να εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν εάν ένα ενιαίο σημείο επαφής θα λειτουργεί ως αρχή που λαμβάνει αποφάσεις χορήγησης άδειας. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στα ενιαία σημεία επαφής τους, καθώς και σε κάθε αρχή που συμμετέχει στη διαδικασία αδειοδότησης, επαρκές προσωπικό και πόρους.

- (24) Προκειμένου να μπορούν οι επιχειρήσεις και οι φορείς υλοποίησης έργων, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση διασυνοριακών έργων, να απολαμβάνουν άμεσα τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς χωρίς να υφίστανται περιττή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, με τον οποίο θεσπίστηκε η ενιαία ψηφιακή πύλη, προβλέπει γενικούς κανόνες για την επιγραμματική παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης που συνδέονται με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται σε οποιεσδήποτε σχετικές αρχές μέσω του οικείου ενιαίου σημείου επαφής, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 και οι σχετικές διαδικασίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, για να διασφαλίζεται η δυνατότητα των φορέων υλοποίησης έργων να επωφελούνται από πλήρως ηλεκτρονικές διαδικασίες και από τις υπηρεσίες του τεχνικού συστήματος «μόνον άπαξ». Τα ενιαία σημεία επαφής που συστήνονται ή ορίζονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό περιλαμβάνονται στον κατάλογο των υπηρεσιών υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).

- (25) Τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών υπόκεινται σε χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης που μπορεί να διαρκέσουν δύο έως επτά έτη, ανάλογα με το κράτος μέλος, την τεχνολογία και το τμήμα της αξιακής αλυσίδας. Λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των απαιτούμενων επενδύσεων, ιδιαίτερα για έργα μεγέθους γιγα-εργοστασίου που είναι αναγκαία για την επίτευξη των αναμενόμενων οικονομιών κλίμακας, οι ανεπαρκείς διαδικασίες αδειοδότησης δημιουργούν πρόσθετο και συχνά επιζήμιο φραγμό στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Προκειμένου να παρέχεται στους φορείς υλοποίησης έργων και σε άλλους επενδυτές η ασφάλεια και η σαφήνεια που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανάπτυξης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αδειοδότησης που σχετίζεται με τα εν λόγω έργα δεν υπερβαίνει προκαθορισμένα χρονικά όρια. Για τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 12 μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή ίση με 1 GW ή παραπάνω, τους εννέα μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή κάτω από 1 GW, ή 18 μήνες για όλες τις αναγκαίες αδειοδοτήσεις λειτουργίας τόπου αποθήκευσης CO₂ και την ανάπτυξη συναφών έργων δέσμευσης CO₂ και μεταφοράς CO₂. Για τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 18 μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή ίση με 1 GW ή παραπάνω, και τους 12 μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή κάτω από 1 GW. Για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στις οποίες δεν εφαρμόζεται το σύστημα μέτρησης GW, όπως τα δίκτυα και οι τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (CCS) ή τεχνολογίες μεταφοράς και χρήσης CO₂, θα πρέπει να ισχύουν οι μεγαλύτερες από αυτές τις προθεσμίες.

Ωστόσο, το πρώτο στάδιο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, το οποίο συνίσταται στην εκπόνηση έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συχνά πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από τον φορέα υλοποίησης έργου. Συνεπώς, το στάδιο αυτό δεν θα πρέπει να ενσωματώνεται στα χρονοδιαγράμματα που δεσμεύουν τα κράτη μέλη κατά τα αναφερόμενα στη διαδικασία αδειοδότησης. Για τον σκοπό αυτό, το ενιαίο σημείο επαφής θα πρέπει να κοινοποιεί την ημερομηνία έως την οποία ο φορέας υλοποίησης έργου πρέπει να υποβάλει την έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και το χρονικό διάστημα μεταξύ της εν λόγω κοινοποιηθείσας ημερομηνίας και της πραγματικής υποβολής της έκθεσης δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται στο χρονοδιάγραμμα. Η ίδια αρχή θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν, μετά τις απαιτούμενες διαβουλεύσεις, το ενιαίο σημείο επαφής ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης έργου ότι έχει τη δυνατότητα να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες για τη συμπλήρωση της έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που σχετίζονται με τη φύση, την πολυπλοκότητα, την τοποθεσία ή το μέγεθος του προτεινόμενου έργου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνουν τα χρονοδιαγράμματα. Στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται απρόβλεπτες περιστάσεις που καθιστούν αναγκαία την εκπόνηση πρόσθετων εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με το έργο ή τη συμπλήρωση των υφισταμένων, ή καθυστερήσεις λόγω διαδικασιών απαλλοτρίωσης, όποτε απαιτείται.

- (26) Ορισμένα συγκεκριμένα έργα παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι δυνατόν να αναγνωριστούν ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα έργα αυτά αποφέρουν πρόσθετα οφέλη, ιδίως όσον αφορά τη μείωση των εξαρτήσεων της Ένωσης ή την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα. Τα έργα παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της τεχνολογικής και βιομηχανικής ανθεκτικότητας της Ένωσης αυξάνοντας την παραγωγική ικανότητα για κάποιο βασικό τμήμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ειδικότερα, η προσθήκη παραγωγικής ικανότητας για τομείς για τους οποίους η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο της παγκόσμιας παραγωγής, και οι οποίοι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ανθεκτικότητα της Ένωσης, καθιστά δυνατή την ενίσχυση της θέσης της Ένωσης στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και συμβάλλει στην αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με την τρωτότητα λόγω εισαγωγών. Επιπλέον, τα εν λόγω έργα μπορούν να αποφέρουν πρόσθετα οφέλη όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και να στηρίζουν τους στόχους της Ένωσης για απανθρακοποίηση μέσω της εφαρμογής κυκλικών και βιώσιμων πρακτικών παραγωγής. Δεδομένης της σημασίας των εν λόγω πρόσθετων οφελών, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να επιλέγονται ως στρατηγικά έργα από τα κράτη μέλη και θα πρέπει να επωφελούνται από ένα πλαίσιο που επιτρέπει την ταχύτερη υλοποίησή τους, ιδίως μέσω καθεστώτος προτεραιότητας και συντομότερων προθεσμιών στη διαδικασία αδειοδότησης. Οι φορείς υλοποίησης έργων που επιθυμούν να λάβουν το καθεστώς στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών πρέπει να υποβάλουν επίσημη αίτηση για το εν λόγω καθεστώς στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια αίτησης και αναγνώρισης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

- (27) Οι εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι περιβαλλοντικές άδειες που απαιτούνται βάσει του ενωσιακού δικαίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά το νερό, το έδαφος, τον αέρα, τα οικοσυστήματα, τους οικοτόπους, τη βιοποικιλότητα και τα πτηνά, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας αδειοδότησης ενός έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και ουσιαστική εγγύηση για τη διασφάλιση της πρόληψης ή της ελαχιστοποίησης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες αδειοδότησης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι προβλέψιμες και έγκαιρες, θα πρέπει να αξιοποιείται κάθε δυνατότητα εξορθολογισμού των απαιτούμενων διαδικασιών εκτιμήσεων και αδειών, χωρίς να μειώνεται το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι απαραίτητες εκτιμήσεις ομαδοποιούνται προκειμένου να αποφεύγονται περιττές αλληλεπικαλύψεις, ενώ οι φορείς υλοποίησης έργων και οι σχετικές αρχές θα πρέπει να συμφωνούν ρητά σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της ομαδοποιημένης εκτίμησης πριν από τη διενέργειά της, ώστε να μη χρειάζεται να δοθεί έπειτα περιττή συνέχεια.
- (28) Οι διενέξεις όσον αφορά τη χρήση της γης μπορούν να δημιουργήσουν φραγμούς στην ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα δεόντως καταρτισμένα σχέδια, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών σχεδίων και των σχεδίων χρήσης γης, θα πρέπει να εξετάζουν κατά πόσον θα πρέπει να εισαχθούν πιθανά έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα αποτελέσματα των δημόσιων διαβουλεύσεων και τις δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τα εν λόγω σχέδια έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην εξισορρόπηση του δημόσιου συμφέροντος και του κοινού συμφέροντος, μειώνοντας τις πιθανότητες συγκρούσεων και επιταχύνοντας τη βιώσιμη εκδίπλωση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Συνεπώς, οι σχετικές εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμπεριλαμβάνουν, κατά περίπτωση, διατάξεις για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, κατά την κατάρτιση των σχεδίων.

- (29) Η ομαδοποίηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων μέσω συνεργατικών σχηματισμών με απώτερο σκοπό τη βιομηχανική συμβίωση μπορεί να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και να επιτρέψει στους βιομηχανικούς φορείς να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους. Η ομαδοποίηση μέσω συνεργατικών σχηματισμών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, ο παρών κανονισμός προωθεί την ανάπτυξη κοιλάδων επιτάχυνσης των μηδενικών καθαρών εκπομπών («κοιλάδες»). Οι εν λόγω κοιλάδες αποσκοπούν στη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών βιομηχανικής δραστηριότητας μηδενικών καθαρών εκπομπών, ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα της Ένωσης ως τόπου για παραγωγικές δραστηριότητες και να εξορθολογιστούν περαιτέρω οι διοικητικές διαδικασίες για τη δημιουργία παραγωγικών ικανοτήτων μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι κοιλάδες θα πρέπει να είναι περιορισμένες ως προς τη γεωγραφική και τεχνολογική τους εμβέλεια ώστε να προάγουν τη βιομηχανική συμβίωση. Κατά τον καθορισμό της εν λόγω εμβέλειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να δοθούν κίνητρα για πολλαπλές χρήσεις των επιλεγμένων περιοχών προκειμένου να διασφαλιστεί η επέκταση, η επανεκβιομηχάνιση ή η δημιουργία των βιομηχανικών συνεργατικών σχηματισμών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης, καθώς και η διαθεσιμότητα σχετικών υποδομών μεταφορών και δικτύων, αποθήκευσης και άλλων εργαλείων ευελιξίας. Η δημιουργία κοιλάδων θα πρέπει να εναρμονίζεται με τυχόν σχεδιαζόμενη ή υφιστάμενη δεξαμενή έργων και με τη δυνατότητα αξιοποίησης ή διοργάνωσης ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Ο χαρακτηρισμός της «κοιλάδας» θα πρέπει να δίδεται από τα κράτη μέλη και κάθε τέτοιος χαρακτηρισμός θα πρέπει να συνοδεύεται από σχέδιο που να περιέχει συγκεκριμένα εθνικά μέτρα για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της κοιλάδας ως τόπου άσκησης δραστηριοτήτων βιομηχανικής παραγωγής. Οι κοιλάδες θα πρέπει, ειδικότερα, να χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για την ενίσχυση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων μηδενικών καθαρών εκπομπών στις περιφέρειες, λαμβάνοντας υπόψη τη δίκαιη μετάβαση και τους στόχους της, ιδίως στις περιφέρειες εξόρυξης άνθρακα που βρίσκονται σε μετάβαση.

- (30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες περιοχές ως κοιλάδες και να τις στηρίζουν. Για τον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως «κοιλάδα», το κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίζει σχέδιο στο οποίο θα προσδιορίζονται οι δραστηριότητες παραγωγής στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα καλύπτονται στην κοιλάδα («σχέδιο»). Το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να διενεργεί τις απαιτούμενες εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις δραστηριότητες παραγωγής στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που πρόκειται να πραγματοποιούνται στην κοιλάδα. Με τέτοιες εκτιμήσεις επιπτώσεων περιορίζεται σημαντικά η ανάγκη να διενεργούν εκτιμήσεις επιπτώσεων οι επιχειρήσεις προκειμένου να λάβουν άδειες για δραστηριότητες παραγωγής στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην εκάστοτε κοιλάδα. Το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τα εθνικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση ή τον μετριασμό τυχόν αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει συγκεκριμένα εθνικά μέτρα για τη στήριξη της βιομηχανικής δραστηριότητας στην εκάστοτε κοιλάδα. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν δράσεις για επενδύσεις ή για την ενεργοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε υποδομές ενέργειας, ψηφιακές υποδομές και υποδομές μεταφορών, καθώς και δράσεις για τη μείωση του λειτουργικού κόστους της βιομηχανίας στην κοιλάδα, όπως οι συμβάσεις επί διαφοράς για τις τιμές ενέργειας. Άλλα μέτρα προς εξέταση είναι μεταξύ άλλων μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, για τη δημιουργία ενός κόμβου καινοτομίας στην κοιλάδα, καθώς και για την προσέλκυση νεοφυών επιχειρήσεων στην κοιλάδα. Προκειμένου να παρέχεται επενδυτική ασφάλεια στην ενωσιακή βιομηχανία, το σχέδιο θα πρέπει επίσης να προσδιορίζει τη διάρκεια των μέτρων στήριξης.

- (31) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ορίσουν κοιλάδες σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και σε περιφέρειες μετάβασης, καθώς και σε ενισχυόμενες περιοχές. Οι επενδύσεις με στόχο τη δημιουργία κοιλάδων, τον εξοπλισμό τους με κατάλληλες υποδομές, τη μετατροπή εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων και την ανάπτυξη τοπικών δεξιοτήτων, μπορούν να επωφελούνται από δημόσια χρηματοδοτική στήριξη, μεταξύ άλλων μέσω ταμείων υπό επιμερισμένη διαχείριση, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹, και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²². Σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν κάθε ταμείο και κατά τη διακριτική ευχέρεια των αρμόδιων διαχειριστικών αρχών, οι επενδύσεις αυτές μπορούν να λαμβάνουν τα υψηλότερα δυνατά ποσοστά συγχρηματοδότησης που επιτρέπονται από κάθε ταμείο.

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1).

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 21).

- (32) Δεδομένου του ρόλου των κοιλάδων στη συνάθροιση και τη συγκέντρωση πόρων που είναι σημαντικοί για την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης, και της συμβολής τους στην ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, οι αρμόδιες αρχές αδειοδότησης θα πρέπει να θεωρούν ότι οι κοιλάδες εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Το μέτρο αυτό συνίσταται στην εισαγωγή διάταξης που ορίζει ότι τα έργα στις κοιλάδες είναι δημοσίου συμφέροντος για τους σκοπούς της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης. Τα εν λόγω έργα δεν θα πρέπει να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον οι οποίες δεν μπορούν να μετριαστούν ή να αντισταθμιστούν. Βάσει εκ των προτέρων αξιολόγησης, η αρμόδια αρχή αδειοδότησης μπορεί να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται από τα έργα στην κοιλάδα υπερσχύει των δημόσιων συμφερόντων που σχετίζονται με την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος και ότι, κατά συνέπεια, τα έργα μπορούν να αδειοδοτηθούν, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2000/60/EK, την οδηγία 2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ και στις νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης.

²³ Οδηγία 2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

- (33) Ο απρόβλεπτος χαρακτήρας, η πολυπλοκότητα και, ενίοτε, η υπερβολική διάρκεια των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης υπονομεύουν την επενδυτική ασφάλεια που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί και να επιταχυνθεί η αποτελεσματική υλοποίηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν εξορθολογισμένες και αποδοτικές διαδικασίες αδειοδότησης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν καινοτόμες πολιτικές στον εν λόγω τομέα. Επίσης, τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να θεωρούνται επείγοντα σε εθνικό επίπεδο και θα πρέπει συνεπώς να έχουν προτεραιότητα εφόσον και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που τα αφορούν, εάν και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες. Αυτό θα πρέπει να γίνεται χωρίς να εμποδίζονται οι αρμόδιες αρχές να εξορθολογίσουν τις διαδικασίες αδειοδότησης, μεταξύ άλλων, για άλλα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που δεν είναι στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (34) Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι για το 2030 απαιτείται ιδιαίτερη έμφαση στα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, λαμβανομένης επίσης υπόψη της σημαντικής συμβολής τους στην πορεία προς την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών CO₂ έως το 2050. Τα έργα αυτά διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην κατοχύρωση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες έχουν πρόσβαση σε καθαρή, οικονομικά προσιτή και εξασφαλισμένη ενέργεια. Δεδομένου του ρόλου τους, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να επωφελούνται από ακόμη πιο εξορθολογισμένες και αποτελεσματικές διαδικασίες αδειοδότησης, να αποκτούν το καθεστώς της ύψιστης δυνατής εθνικής σημασίας βάσει του εθνικού δικαίου και να επωφελούνται από πρόσθετη στήριξη για την προσέλκυση επενδύσεων, τηρώντας παράλληλα τις ενωσιακές και διεθνείς υποχρεώσεις σύμφωνα με τις οδηγίες 2009/147/EK, 92/43/ΕΟΚ, τις νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης και τη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπεγράφη στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998, καθώς και τις εφαρμοστέες υποχρεώσεις στους τομείς του κοινωνικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
- (35) Δεδομένου του ρόλου τους στην κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και της συμβολής τους στην επίτευξη της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, η σχετική αρχή αδειοδότησης θα πρέπει να θεωρεί ότι τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Βάσει αξιολόγησης κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή αδειοδότησης μπορεί να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται από το έργο υπερσχύει των δημόσιων συμφερόντων που σχετίζονται με την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος και ότι, κατά συνέπεια, το έργο μπορεί να εγκριθεί, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2000/60/EK, 2009/147/EK ή 92/43/ΕΟΚ, ή στις νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης.

- (36) Είναι επίσης αναγκαίο να προβλεφθούν μέτρα για την επίτευξη του ενωσιακού στόχου 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, ώστε να στηριχθεί η απανθρακοποίηση των ενωσιακών βιομηχανιών και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- (37) Το 2020 η Επιτροπή ενέκρινε στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Η στρατηγική περιέχει ένα όραμα σχετικά με τον τρόπο επιτάχυνσης της μετάβασης προς ένα πιο ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα, το οποίο στηρίζει μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία με το χαμηλότερο κόστος σε όλους τους τομείς. Περιλαμβάνει τρεις συμπληρωματικές και αλληλοενισχυόμενες έννοιες: πρώτον, ένα πιο «κυκλικό» ενεργειακό σύστημα με επίκεντρο την ενεργειακή απόδοση· δεύτερον, αύξηση του άμεσου εξηλεκτρισμού των τομέων τελικής χρήσης· τρίτον, χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου. Τα ζητήματα σχετικά με την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος αφορούν λύσεις για την πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ευρύτερο ενεργειακό σύστημα. Αυτό περιλαμβάνει την εφαρμογή τεχνικών λύσεων που καθιστούν δυνατή την ενσωμάτωση της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ άλλων μέσω αποθήκευσης στις διάφορες μορφές της και μέσω της επέκτασης των προγραμματιζόμενων πηγών ενέργειας χωρίς ορυκτά καύσιμα στο δίκτυο, και μέσω διαχείρισης στην πλευρά της ζήτησης.
- (38) Η CCS είναι μια τεχνολογία που θα συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Συνίσταται στη δέσμευση του CO₂ από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, στη μεταφορά του σε τόπο αποθήκευσης και στην έγχυσή του σε κατάλληλους υπόγειους γεωλογικούς σχηματισμούς για μόνιμη αποθήκευση.

- (39) Η ανάπτυξη λύσεων CCS για τη βιομηχανία βρίσκεται αντιμέτωπη με αδυναμία συντονισμού. Αφενός, παρά το γεγονός ότι τα σήματα τιμών για το CO₂ που παρέχει το ΣΕΔΕ καθιστούν τις εν λόγω επενδύσεις οικονομικά βιώσιμες, οι βιομηχανίες που επενδύουν στη δέσμευση εκπομπών CO₂ αντιμετωπίζουν σημαντικούς κινδύνους να μην υπάρχει τελικά πρόσβαση σε αδειοδοτημένο τόπο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Αφετέρου, οι επενδυτές στους πρώτους τόπους αποθήκευσης CO₂ επωμίζονται αρχικό κόστος για τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγησή τους, προτού ακόμη μπορέσουν να υποβάλουν αίτηση στις ρυθμιστικές αρχές για άδεια αποθήκευσης. Η διαφάνεια σχετικά με τη δυνητική ικανότητα αποθήκευσης CO₂ όσον αφορά τη γεωλογική καταλληλότητα των σχετικών περιοχών και όλα τα υπάρχοντα γεωλογικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των μη επεξεργασμένων δεδομένων και των δεδομένων υποδείγματος, ιδίως από την εξερεύνηση πεδίων παραγωγής υδρογονανθράκων, μπορεί να στηρίξει τους φορείς της αγοράς στον σχεδιασμό των επενδύσεών τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη την εμπιστευτικότητα, την εθνική ασφάλεια και τις εμπορικές ευαισθησίες, καθώς και την επαρκή αποζημίωση για δεδομένα ιδιωτικής παραγωγής και ιδιοκτησίας, να δημοσιοποιούν τα εν λόγω υφιστάμενα δεδομένα και να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις με μακρόπνοη προοπτική σχετικά με τυχόν πρόοδο στην ανάπτυξη τόπων αποθήκευσης CO₂ και τις αντίστοιχες ανάγκες για ικανότητες έγχυσης και αποθήκευσης, προκειμένου να επιτευχθεί συλλογικά ο στόχος για την ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης. Οι εν λόγω υποχρεώσεις διαφάνειας δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να μην επιτρέπουν ή να περιορίζουν την ανάπτυξη ικανότητας αποθήκευσης CO₂ στην επικράτειά τους.
- (40) Για να αποφευχθεί η αχρήστευση στοιχείων ενεργητικού και να διασφαλιστεί ότι η οικονομικά βιώσιμη ικανότητα έγχυσης οδηγεί σε μειώσεις των εκπομπών CO₂, απαιτείται πειστικό επιχειρηματικό σχέδιο για ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Ως εκ τούτου, πρέπει να δημιουργηθούν έως το 2030 πλήρεις και ξεχωριστές αξιακές αλυσίδες δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης, της μεταφοράς και της αποθήκευσης, μέσω αποτελεσματικών ενωσιακών και εθνικών πολιτικών με κατάλληλους κανονισμούς που θα εγγυώνται τον ανταγωνισμό και την ανοικτή πρόσβαση.

- (41) Ένα βασικό σημείο συμφόρησης για επενδύσεις στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα που είναι σήμερα ολοένα και πιο βιώσιμες από οικονομική άποψη είναι η διαθεσιμότητα τόπων αποθήκευσης CO₂ στην Ένωση, στους οποίους στηρίζονται τα κίνητρα που παρέχει η οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴. Για την κλιμάκωση της τεχνολογίας και την επέκταση των κορυφαίων παραγωγικών ικανοτήτων της, η Ένωση πρέπει να αναπτύξει μακρόπνοη παροχή τόπων μόνιμης αποθήκευσης CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, αδειοδοτούμενων σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵, καθώς και υποδομές μεταφοράς CO₂. Με τον καθορισμό ενωσιακού στόχου 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, σύμφωνα με τις αναμενόμενες ανάγκες σε ικανότητες έως το 2030 και λαμβανομένων υπόψη των εταιρειών που δραστηριοποιούνται κυρίως σε κράτη μέλη με πολύ περιορισμένη ικανότητα αποθήκευσης λόγω νομικών, γεωλογικών, γεωγραφικών και τεχνικών περιορισμών ή περιορισμών της αγοράς, οι σχετικοί τομείς μπορούν να συντονίσουν τις επενδύσεις τους προς μια ευρωπαϊκή αξιακή αλυσίδα μεταφοράς και αποθήκευσης CO₂ μηδενικών καθαρών εκπομπών, την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι βιομηχανίες για την απανθρακοποίηση των δραστηριοτήτων τους. Αυτή η αρχική εκδίπλωση θα στηρίξει επίσης την περαιτέρω αποθήκευση CO₂ με ορίζοντα το 2050. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, η Ένωση ενδεχομένως να χρειαστεί να δεσμεύει έως και 550 εκατομμύρια τόνους CO₂ ετησίως έως το 2050 για να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων και για τις απορροφήσεις άνθρακα. Ένας τέτοιος πρώτος στόχος ικανότητας αποθήκευσης σε βιομηχανική κλίμακα θα ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο που ενέχουν οι επενδύσεις στη δέσμευση εκπομπών CO₂ ως σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Όταν ο παρών κανονισμός ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ο ενωσιακός στόχος των 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030 θα προσαρμοστεί αναλόγως. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου της Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διευκόλυνση και την παροχή κινήτρων με σκοπό την ανάπτυξη έργων CCS. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα που παρέχουν κίνητρα στις πηγές εκπομπής αερίων για να δεσμεύουν τις εκπομπές και επενδυτική στήριξη για επενδυτές για υποδομές μεταφοράς CO₂ ώστε το CO₂ να μεταφέρεται στους τόπους αποθήκευσης.

²⁴ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

²⁵ Οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK και 2008/1/EK, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

- (42) Οποιαδήποτε διεθνής συμφωνία σχετικά με τη μόνιμη αποθήκευση CO₂ της Ένωσης σε τρίτες χώρες θα πρέπει να προβλέπει ισοδύναμους όρους ώστε να διασφαλίζεται η μόνιμη και περιβαλλοντικά ασφαλής αποθήκευση του δεσμευμένου CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς και να διασφαλίζεται ότι η αποθήκευση CO₂ της Ένωσης δεν χρησιμοποιείται για την αύξηση της παραγωγής υδρογονανθράκων και αντιστοιχεί σε πραγματική μείωση των εκπομπών.

- (43) Με τον χαρακτηρισμό των τρόπων αποθήκευσης CO₂ και οποιωνδήποτε συναφών έργων δέσμευσης CO₂ και έργων υποδομών CO₂ που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για το 2030 ως στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, η ανάπτυξη τρόπων αποθήκευσης CO₂ μπορεί να επιταχυνθεί και να διευκολυνθεί, και η αυξανόμενη βιομηχανική ζήτηση για τρόπους αποθήκευσης μπορεί να διοχετευθεί προς τους οικονομικά αποδοτικότερους τρόπους αποθήκευσης. Αυξανόμενος αριθμός εξαντλούμενων κοιτασμάτων αερίου και πετρελαίου που θα μπορούσαν να μετατραπούν σε ασφαλείς χώρους αποθήκευσης CO₂ βρίσκονται στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής τους από άποψη παραγωγής. Επίσης, η βιομηχανία πετρελαίου και αερίου έχει επιβεβαιώσει ότι είναι αποφασισμένη να ξεκινήσει ενεργειακή μετάβαση και διαθέτει τα περιουσιακά στοιχεία, τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για τη διερεύνηση και την ανάπτυξη πρόσθετων τρόπων αποθήκευσης. Για να επιτευχθεί ο στόχος της Ένωσης για 50 εκατομμύρια τόνους ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, ο τομέας πρέπει να συγκεντρώσει τις οικείες συνεισφορές για να διασφαλίσει ότι η προσφορά CCS ως λύση για το κλίμα θα προλαμβάνει τη ζήτηση. Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και οικονομικά αποδοτική ανάπτυξη τρόπων αποθήκευσης CO₂ σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με τον στόχο της Ένωσης για ικανότητα έγχυσης, οι κάτοχοι άδειας παραγωγής πετρελαίου και αερίου στην Ένωση θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου κατ' αναλογία της οικείας παραγωγικής ικανότητας πετρελαίου και αερίου, παρέχοντας παράλληλα δυνατότητες ευελιξίας για συνεργασία και συνεκτίμηση των συνεισφορών από τρίτα μέρη. Η προσέγγιση της αξιακής αλυσίδας θα πρέπει να ενισχυθεί με δράσεις που αναλαμβάνονται τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι κάτοχοι άδειας παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ένωση θα πρέπει να πραγματοποιήσουν τις αναγκαίες επενδύσεις και να στηρίξουν την ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων για ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα του διοξειδίου του άνθρακα.

- (44) Προκειμένου να συμβάλουν στον στόχο της Ένωσης για ικανότητα έγχυσης CO₂, οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες με μη υπόχρεες οντότητες για την εκπλήρωση του συνόλου ή μέρους της υποχρέωσής τους. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να αποτελούν μέρος συμφωνίας κοινοπραξίας που συστήνει τόπο αποθήκευσης ή να συνάπτονται χωριστά μεταξύ των μερών για την εκπλήρωση της εισφοράς της υπόχρεης οντότητας. Αν οι εν λόγω κοινοπραξίες έχουν συσταθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, η πλήρης ικανότητα έγχυσης του σχετικού κοινού έργου αποθήκευσης CO₂ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των υπόχρεων μερών.
- (45) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι τόποι αποθήκευσης αναπτύσσονται υπό υγιείς συνθήκες αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί αξιολόγηση η οποία θα εξετάζει τη σχέση μεταξύ αφενός της πραγματικής ζήτησης για ικανότητα έγχυσης από έργα δέσμευσης CO₂ και αφετέρου της κύριας υποδομής που είναι αναγκαία για τη μεταφορά CO₂, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη ή έχει προγραμματιστεί να τεθεί σε λειτουργία έως το 2030 και των υποχρεώσεων για το 2030 όσον αφορά τη χωρητικότητα αποθήκευσης.

- (46) Οι παρεκκλίσεις από την υποχρέωση αποτελούν βασικό εργαλείο για την πρόληψη της αχρήστευσης στοιχείων ενεργητικού υπό αυτές τις συνθήκες. Για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των παρεκκλίσεων, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται πλήρως με τις σχετικές αδειοδοτημένες οντότητες σε κάθε αξιολόγηση της ανάγκης παρέκκλισης, ιδίως στην περίπτωση που η ανάγκη παρέκκλισης επισημαίνεται από αδειοδοτημένη οντότητα. Για τον σκοπό της επίτευξης του στόχου της Ένωσης για ικανότητα έγχυσης CO₂, όταν, με βάση την αξιολόγηση της Επιτροπής, δεν χορηγείται παρέκκλιση ή όταν το οικείο κράτος μέλος δεν έχει ζητήσει παρέκκλιση, η Επιτροπή και το κράτος μέλος θα συνεργάζονται με τις σχετικές αδειοδοτημένες οντότητες για να συμβάλουν στην άρση εμποδίων και φραγμών, ώστε να διευκολυνθεί η εκπλήρωση της υποχρέωσης.
- (47) Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες πολιτικής για να διασφαλιστεί η εκδίπλωση του διασυνοριακού σχεδιασμού υποδομών. Η προσβασιμότητα και η συνδεσιμότητα όλου του εύρους των ρυθμίσεων για τη μεταφορά CO₂ διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη έργων CCS και δέσμευσης και χρήσης άνθρακα. Οι τρόποι μεταφοράς περιλαμβάνουν πλοία, φορτηγίδες, αμαξοστοιχίες και φορτηγά, καθώς και σταθερές εγκαταστάσεις σύνδεσης και ελλιμενισμού, για την υγροποίηση, την προσωρινή αποθήκευση και την μετατροπή του CO₂ με σκοπό την περαιτέρω μεταφορά του μέσω αγωγών και ειδικών τρόπων μεταφοράς.
- (48) Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα τα κράτη μέλη μπορούν να ιδρύουν ή να παρέχουν υποστήριξη για τη δημιουργία οντοτήτων που έχουν στόχο τη δημιουργία δικτύων μεταφοράς CO₂, μεταξύ άλλων με την κατασκευή υποδομών ή με την παροχή σκαφών ή άλλων μέσων μεταφοράς.

- (49) Η δέσμευση, αποθήκευση και χρήση του CO₂ θα αποτελέσει αναπόφευκτα μέρος του απανθρακοποιημένου μέλλοντος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των απορροφήσεων. Είναι απαραίτητη μια εύρυθμη λειτουργούσα αγορά σε επίπεδο Ένωσης για τις υπηρεσίες δέσμευσης CO₂, έγχυσης CO₂, τις υπηρεσίες μεταφοράς CO₂ και τις δραστηριότητες χρήσης άνθρακα. Η αγορά αυτή θα πρέπει να προάγει συγκεκριμένους στόχους δημόσιας πολιτικής με τον πλέον οικονομικά επωφελή τρόπο. Γενικός στόχος είναι η βιώσιμη και οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση της Ένωσης, διασφαλίζοντας ότι τυχόν εκπομπές CO₂ που δεν μπορούν να μειωθούν με τεχνικά μέσα —ή όταν δεν είναι οικονομικά βιώσιμη η μείωση των εν λόγω εκπομπών— μπορούν να δεσμευθούν και είτε να αποθηκευτούν είτε να χρησιμοποιηθούν, αποφεύγοντας τις καθυστερημένες εκπομπές. Η εν λόγω αγορά θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει την ασφάλεια, τη βιωσιμότητα και τη μονιμότητα της αποθήκευσης του δεσμευμένου CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς και ότι το δεσμευμένο CO₂ είναι διαθέσιμο για δραστηριότητες χρήσης άνθρακα σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης. Μια λειτουργική αγορά CO₂ θα πρέπει επίσης να υποστηρίζεται από ένα δίκτυο υποδομών μεταφοράς CO₂ με ελάχιστο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, το οποίο θα είναι προσβάσιμο για τους παράγοντες της αγοράς υπό δίκαιους, ανοικτούς και αμερόληπτους όρους. Η αγορά θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης.
- (50) Η χρήση δεσμευμένου CO₂ σε ορισμένες διεργασίες παραγωγής μπορεί να αποθηκεύσει μόνιμα το CO₂ και/ή να συμβάλει στη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα. Συνεπώς, όλες οι οντότητες που συμμετέχουν στην αξιακή αλυσίδα των δραστηριοτήτων έγχυσης CO₂ που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εξετάζουν αν το CO₂ που πρόκειται να αποθηκευτεί θα μπορούσε να αποθηκευτεί μόνιμα σε νέα προϊόντα ή θα μπορούσε να στηρίζει τους στόχους της Ένωσης για μείωση της εξάρτησής της από ορυκτά καύσιμα.

- (51) Η Ένωση έχει συμβάλει στην οικοδόμηση ενός παγκόσμιου οικονομικού συστήματος που βασίζεται σε ανοικτό, με διαφάνεια εμπόριο βάσει κανόνων, έχει ασκήσει πιέσεις για την τήρηση και την προώθηση προτύπων κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και κλιματικής μετάβασης, είναι δε πλήρως προσηλωμένη στις αξίες αυτές. Η Ένωση αποσκοπεί στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μέσω της μεταρρύθμισης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), της οικοδόμησης νέων εταιρικών σχέσεων και της καταπολέμησης των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, ώστε να διασφαλιστεί ένα δίκαιο ανταγωνιστικό περιβάλλον για τη βιομηχανία της Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω βιομηχανικών συμπράξεων μηδενικών καθαρών εκπομπών, που θα παρέχει ποιοτικές θέσεις εργασίας για τους εργαζομένους.
- (52) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο ασφαλής και βιώσιμος εφοδιασμός της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας της Ένωσης και προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της για κλιματική ουδετερότητα, η εσωτερική αγορά πρέπει να αποτελέσει ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για την καινοτομία στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η καινοτομία θα αποτελέσει κρίσιμο παράγοντα για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, καθώς και για την επίτευξη των στόχων μηδενικών καθαρών εκπομπών το συντομότερο δυνατόν. Δεδομένων των ταχέων εξελίξεων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και της σημαντικής κανονιστικής καθοδήγησης που παρέχεται για την πράσινη μετάβαση, είναι εξαιρετικά σημαντικό, για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, να λαμβάνονται υπόψη, κατά την προετοιμασία, την επανεξέταση και την αναθεώρηση του ενωσιακού δικαίου και των πρωτοβουλιών πολιτικής, οι δυνητικές επιπτώσεις τους στην καινοτομία μέσω της εφαρμογής της αρχής της καινοτομίας.

- (53) Για να αντικατοπτρισθούν οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο επικαιροποίησης των διαδρομών μετάβασης που αναπτύσσονται σε συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής του Μαΐου 2021, μέσω των οποίων θα μπορούσαν να εντοπισθούν παράγοντες διευκόλυνσης και σημεία συμφόρησης για τη μετάβαση και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης, ή να λαμβάνει υπόψη τον παρόντα κανονισμό σε οποιεσδήποτε τέτοιες μελλοντικές πρωτοβουλίες.
- (54) Στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας, η Ένωση θα πρέπει να αναπτύξει και να διατηρήσει βιομηχανική βάση για την παροχή λύσεων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με σκοπό τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της, ανταποκρινόμενη παράλληλα στις φιλοδοξίες της για κλιματική ουδετερότητα. Για τη στήριξη αυτού του στόχου και την αποφυγή των εξαρτήσεων για τον εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα καθυστερούσαν τις προσπάθειες της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή θα έθεταν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού σε κίνδυνο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει διατάξεις για την τόνωση της ζήτησης για βιώσιμες και ανθεκτικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (55) Η εφαρμογή ελάχιστων υποχρεωτικών απαιτήσεων διασφαλίζει ότι η μόχλευση των δημόσιων δαπανών για την τόνωση της ζήτησης για αποδοτικότερη σύναψη συμβάσεων για προϊόντα μηδενικών καθαρών εκπομπών στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας αυξάνεται με δομημένο τρόπο που κρίνεται εφαρμόσιμος για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς. Ορισμένες εξαιρέσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφεύγουν συγκεκριμένες ανεπιθύμητες συνέπειες. Οι εξαιρέσεις αυτές αφορούν μονοπωλιακές καταστάσεις, συγκεκριμένες ανεπάρκειες της αγοράς ή καταστάσεις στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσανάλογο κόστος ή τεχνικές ασυμβατότητες. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να παραμένουν ελεύθεροι να συμπεριλαμβάνουν πρόσθετες ελάχιστες απαιτήσεις στα έγγραφα σύναψης συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με την οδηγία 2014/23/EE²⁶, 2014/24/EE²⁷ ή 2014/25/EE²⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με την εφαρμοστέα τομεακή νομοθεσία. Θα πρέπει επίσης να παραμένουν ελεύθεροι, υπό τους ίδιους όρους, να χρησιμοποιούν επιπλέον κριτήρια ανάθεσης για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, όπως η τιμή, το κόστος ή άλλα κριτήρια.

²⁶ Οδηγία 2014/23/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

²⁷ Οδηγία 2014/24/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

²⁸ Οδηγία 2014/25/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

- (56) Για τις συμβάσεις έργων και τις συμβάσεις παραχώρησης έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να επιλέγουν έναν ή περισσότερους ειδικούς όρους, απαιτήσεις ή συμβατικές υποχρεώσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη μιας σειράς στόχων, όπως η αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων ή ζητημάτων που σχετίζονται με την απασχόληση, προκειμένου να επιτευχθεί θετικό κοινωνικό αποτέλεσμα, λαμβάνοντας αποτελεσματικά υπόψη τις ανησυχίες για την κυβερνοασφάλεια, κατά περίπτωση, ή εξασφαλίζοντας επαρκείς διασφαλίσεις ότι τα σχετικά προϊόντα θα παραδοθούν εγκαίρως. Οι πτυχές αυτές είναι επίσης σημαντικές για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας. Θα πρέπει επίσης να καλύπτονται εξαιρέσεις που αφορούν μονοπωλιακές καταστάσεις, συγκεκριμένες ανεπάρκειες της αγοράς ή καταστάσεις στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσανάλογο κόστος ή τεχνικές ασυμβατότητες.

- (57) Σε ορισμένες περιπτώσεις θα πρέπει να δίδεται προσοχή στη συμβολή της προσφοράς στην ανθεκτικότητα σε σχέση με ορισμένες τρίτες χώρες. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι το ποσοστό μιας τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της που προέρχονται από τρίτη χώρα αντιστοιχεί σε άνω του 50 % του εφοδιασμού με τη συγκεκριμένη τεχνολογία ή τα εν λόγω κατασκευαστικά στοιχεία εντός της Ένωσης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να υποχρεούνται να περιλαμβάνουν ορισμένες προϋποθέσεις στα έγγραφα σύναψης συμβάσεων, προκειμένου να επιτευχθεί ανθεκτικό αποτέλεσμα. Έτσι, η αξία της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που προέρχονται από την τρίτη χώρα δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το όριο του 50 % υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Επιπλέον, εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι το ποσοστό εφοδιασμού εντός της Ένωσης των εν λόγω προϊόντων ή κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από τρίτη χώρα έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 10 ποσοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο επί δύο συναπτά έτη και έχει φθάσει τουλάχιστον το 40 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο ίδιος μηχανισμός. Αυτό θα επιτρέψει στην Ένωση να λαμβάνει υπόψη τις εξελισσόμενες εξαρτήσεις με αποτελεσματικό τρόπο. Για τις συμβάσεις που καλύπτονται από το παράρτημα I της Ένωσης στη συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις (ΣΔΣ), καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν τις εν λόγω προϋποθέσεις σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους τα οποία προέρχονται από πηγές εφοδιασμού που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες.

- (58) Σε περίπτωση μη τήρησης των εν λόγω προϋποθέσεων περί ανθεκτικότητας, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει επίσης να προβλέπουν, στα έγγραφα σύναψης συμβάσεων, ότι ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλλει αναλογική επιβάρυνση στην οικεία αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα ύψους τουλάχιστον 10 % της αξίας των συγκεκριμένων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της σύμβασης, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον μηχανισμό.
- (59) Ένα κράτος μέλος δεν εισάγει διακρίσεις ούτε μεταχειρίζεται, χωρίς λόγο, διαφορετικά πάροχο τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών από άλλο κράτος μέλος. Η υποχρέωση αυτή αντικατοπτρίζει την ήδη υφιστάμενη υποχρέωση των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων, σύμφωνα με τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και να τηρούν τους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπονται στις εν λόγω οδηγίες, ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή στην πράξη των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων και το άνοιγμα των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

- (60) Με την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας που εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη τεχνολογία, μεταξύ άλλων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁹⁺ και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰ και, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε αυτές, κατά την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των λύσεων μηδενικών καθαρών εκπομπών που παρέχονται βάσει του παρόντος κανονισμού, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία που έχουν αντίκτυπο στο κλίμα και το περιβάλλον.
- (61) Θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για τη θέσπιση κατευθυντήριων αρχών με τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα προσδιορίζουν τις τεχνικές προδιαγραφές, τις απαιτήσεις και τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα για τις δημόσιες συμβάσεις. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει το ενωσιακό δίκαιο που εφαρμόζεται σε συγκεκριμένες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...⁺⁺ και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542.

²⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (ΕΕ L, ..., ELI: ...).

⁺ ΕΕ, Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς και την ημερομηνία έκδοσης του PE-CONS 106/23 [2022/0095(COD)] και συμπληρώστε αντίστοιχη υποσημείωση.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 1).

⁺⁺ ΕΕ: Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 106/23 [2022/0095(COD)].

- (62) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων ή δημοπρασίας η ανάγκη για την υποστήριξη της παραγωγής ή της κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και η ανάγκη διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών εκτός μεμονωμένων πηγών εφοδιασμού, και με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, ο εφοδιασμός θα πρέπει να θεωρείται ανεπαρκώς διαφοροποιημένος τουλάχιστον όταν μία τρίτη χώρα καλύπτει πάνω από το 50 % του εφοδιασμού τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της εντός της Ένωσης.
- (63) Προκειμένου να προωθηθεί η υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά των προσφερόντων, η κυβερνοασφάλεια και η ασφάλεια των δεδομένων των χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών, των έργων και των σχετικών υποδομών και να προωθηθεί η πλήρης και έγκαιρη παράδοση των έργων, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να περιλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια των δεδομένων και την ικανότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης του έργου.

- (64) Προκειμένου να στηριχθεί ο στόχος ανάπτυξης και διατήρησης βιομηχανικής βάσης για την παροχή τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας ώστε να διασφαλιστεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης και να αποφευχθούν εξαρτήσεις για τον εφοδιασμό με τις εν λόγω τεχνολογίες οι οποίες θα καθυστερούσαν τις προσπάθειες της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή θα έθεταν σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την εκδίπλωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να αυξήσουν τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα του εφοδιασμού με τις εν λόγω τεχνολογίες εντός της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν τη συμβολή των δημοπρασιών στη βιωσιμότητα εξετάζοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των προσφορών και τη συμβολή τους στην καινοτομία και την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την επιλογή να εισαγάγουν κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης στον σχεδιασμό των δημοπρασιών. Ενώ τα κριτήρια προεπιλογής θα πρέπει να πληρούνται από όλα τα έργα των προσφερόντων ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στη δημοπρασία, τα κριτήρια ανάθεσης αποσκοπούν στην αξιολόγηση και την κατάταξη των διαφόρων έργων που συμμετέχουν σε δημοπρασία.

- (65) Κατά την εξέταση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των προσφορών, είτε βάσει κριτηρίων προεπιλογής είτε βάσει κριτηρίων ανάθεσης, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την εκδίπλωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία με αντίκτυπο στο κλίμα και το περιβάλλον. Σε αυτά τα στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η ανθεκτικότητα και η αξιοπιστία της λύσης· η ευκολία επισκευής και συντήρησης και πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες· η ευκολία αναβάθμισης και ανακαίνισης· η ευκολία και η ποιότητα ανακύκλωσης· η χρήση ουσιών· η κατανάλωση ενέργειας, νερού και άλλων πόρων σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· το βάρος και ο όγκος του προϊόντος και της συσκευασίας του· η ενσωμάτωση ανανεώσιμων υλικών, ανακυκλωμένων ή μεταχειρισμένων κατασκευαστικών στοιχείων· η ποσότητα, τα χαρακτηριστικά και η διαθεσιμότητα των αναλωσίμων που απαιτούνται για την ορθή χρήση και συντήρηση· το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του προϊόντος και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του· το αποτύπωμα άνθρακα του προϊόντος· η απελευθέρωση μικροπλαστικών· οι εκπομπές στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος που εκλύονται σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· οι ποσότητες παραγόμενων αποβλήτων· και οι συνθήκες χρήσης.
- (66) Για τη στήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής πιο καινοτόμων και προηγμένων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, η συμβολή των προσφορών στη βιωσιμότητα μπορεί να λαμβάνει υπόψη, είτε με τη μορφή κριτηρίων προεπιλογής είτε με τη μορφή κριτηρίων ανάθεσης, τη συμβολή στην καινοτομία, με την πρόβλεψη κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης που προωθούν τη χρήση εντελώς νέων λύσεων ή τη βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων.

- (67) Για τη στήριξη της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό σύστημα της Ένωσης και των οφελών της για οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση, η συμβολή των προσφορών στη βιωσιμότητα μπορεί να λαμβάνει υπόψη τη συμβολή στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος μέσω, για παράδειγμα, αποθήκευσης ενέργειας, της ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύχους και της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου.
- (68) Για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ανανεώσιμης ενέργειας και για να αποφευχθεί η υπέρμετρη εξάρτηση από χώρες με υψηλή συγκέντρωση εφοδιασμού εντός της Ένωσης, οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να εξετάζουν, μέσω κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης, τη συμβολή ανθεκτικότητας των διαφόρων έργων που συμμετέχουν σε δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διαφοροποίησης του εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ανανεώσιμης ενέργειας, με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης. Κατά την εφαρμογή του κριτηρίου ανθεκτικότητας, οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι ο εφοδιασμός θα πρέπει να θεωρείται τουλάχιστον ανεπαρκώς διαφοροποιημένος όταν ποσοστό άνω του 50 % της ζήτησης εντός της Ένωσης για συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών ή για τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία της καλύπτεται από μία και μόνο τρίτη χώρα.

- (69) Όταν εφαρμόζεται ως κριτήριο ανάθεσης, η στάθμιση των κριτηρίων σχετικά με τη συμβολή διαγωνισμού στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα σε σχέση με τις δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν θίγει τη δυνατότητα των αρχών που σχεδιάζουν τις δημοπρασίες αυτές να καθορίζουν υψηλότερο όριο για τα κριτήρια που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την καινοτομία και την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, εφόσον αυτό είναι συμβατό με οποιοδήποτε όριο για μη τιμολογιακά κριτήρια που καθορίζονται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή αυτών των κριτηρίων και η ελάχιστη και συνδυασμένη βαρύτητά τους στις δημοπρασίες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δημοπρασίες παραμένουν ανταγωνιστικές και ότι συνάδουν με τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

(70) Προκειμένου να αυξηθεί ο εφοδιασμός της Ένωσης με τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ώστε να επιτευχθούν οι συνολικές ετήσιες παραγωγικές ανάγκες αναφοράς για την παραγωγή έως το 2030 εντός της Ένωσης, θα πρέπει να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό συγκεκριμένο μερίδιο της δημοπρατούμενης ποσότητας για το οποίο εφαρμόζονται μη τιμολογιακά κριτήρια. Το μερίδιο αυτό θα πρέπει να αξιολογείται ανά διετία από την Επιτροπή, προκειμένου να προσδιορίζεται ο αντίκτυπος των μη τιμολογιακών κριτηρίων στην ανάπτυξη της ετήσιας παραγωγής τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας από την Ένωση και στην ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών τους επιπτώσεων και του αντικτύπου τους στην ταχύτητα ανάπτυξης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη λειτουργικότητα και τη σαφήνεια του συστήματος για τους φορείς ανάπτυξης έργων. Εάν από τις αξιολογήσεις προκύψει ότι η εφαρμογή των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας συμβάλλει θετικά στην ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, ιδίως μέσω της αύξησης της παραγωγικής ικανότητας τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ένωση, και δεν εμποδίζει σημαντικά την επίτευξη των στόχων για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης σε κάθε κράτος μέλος, η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων θα πρέπει σταδιακά να αυξηθεί. Κάθε στάδιο θα πρέπει να υπόκειται σε εκτίμηση επιπτώσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι υψηλότερα μερίδια εξακολουθούν να συμβάλλουν θετικά στην ασφάλεια του εφοδιασμού με τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ότι τα οφέλη αυτά υπερτερούν των επιπτώσεων στο κόστος και την ταχύτητα ανάπτυξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ο καθορισμός του μεριδίου της δημοπρατούμενης ποσότητας θα πρέπει, εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, να επιδιώκει την επίτευξη σταδιακής συνολικής αύξησης με σκοπό να συμβάλει στην επίτευξη των γενικών στόχων του παρόντος κανονισμού και στην επίτευξη του 50 % έως το τέλος του 2029.

³¹ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- (71) Ανάλογα με τους στόχους τους για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τις εθνικές στρατηγικές τους για την απανθρακοποίηση, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επηρεαστούν πολύ διαφορετικά από την εφαρμογή των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας. Ως εκ τούτου, κατά την αξιολόγηση του αντίκτυπου των εν λόγω κριτηρίων στην ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει τον συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο και τις επιπτώσεις στην ανάπτυξη στην Ένωση, καθώς και τον αντίκτυπο στα κράτη μέλη και σε άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Για να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και να ληφθούν υπόψη οι πρακτικές εμπειρίες από την εφαρμογή μη τιμολογιακών κριτηρίων, η Επιτροπή θα πρέπει στο πλαίσιο της αξιολόγησής της να διαβουλευτεί με δομημένο και διαφανή τρόπο με τις εθνικές αρχές που διενεργούν δημοπρασίες.
- (72) Τα κριτήρια για τις δημοπρασίες ενδέχεται να επιβαρύνουν υπέρμετρα τους φορείς υλοποίησης έργων ανανεώσιμης ενέργειας μικρής ισχύος. Για να περιοριστεί ο αντίκτυπος του παρόντος κανονισμού στις δημοπρασίες για τη στήριξη έργων μέγιστης ισχύος 10 MW, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να εξαιρούν τις εν λόγω δημοπρασίες από τον υπολογισμό της συνολικής ποσότητας ισχύος που δημοπρατείται ετησίως.
- (73) Όταν οι δημοπρασίες στις οποίες εφαρμόζονται κριτήρια προεπιλογής, ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας συγκεντρώνουν χαμηλό αριθμό συμμετοχών, η ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν θα πρέπει να επιβραδύνεται με την υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν τα εν λόγω κριτήρια στο μερίδιο του όγκου της δημοπρασίας που συγκέντρωσε χαμηλό αριθμό συμμετοχών. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εξαιρούν από τις απαιτήσεις για τις δημοπρασίες το μερίδιο του όγκου της δημοπρασίας το οποίο συγκέντρωσε χαμηλό αριθμό συμμετοχών. Μια δημοπρασία θεωρείται ότι συγκέντρωσε χαμηλό αριθμό συμμετοχών όταν οι προσφορές που υποβλήθηκαν για την εν λόγω δημοπρασία καλύπτουν όγκο μικρότερο από τον συνολικό όγκο της δημοπρατηθείσας ισχύος.

- (74) Για τους σκοπούς της θέσπισης καθεστώτων που ευνοούν νοικοκυριά, επιχειρήσεις, ή καταναλωτές, τα οποία παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, και με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, ο εφοδιασμός θα πρέπει να θεωρείται ανεπαρκώς διαφοροποιημένος όταν μία και μόνη πηγή προμηθεύει πάνω από το 50% της συνολικής ζήτησης για συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης. Για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει κατάλογο ετησίως, ξεκινώντας από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, για την κατανομή της προέλευσης των τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, με ανάλυση με βάση το μερίδιο του εφοδιασμού της Ένωσης που προήλθε από διαφορετικές πηγές κατά το πιο πρόσφατο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.
- (75) Με την απόφαση 2014/115/ΕΕ του Συμβουλίου³² εγκρίθηκε, μεταξύ άλλων, η τροποποίηση της ΣΔΣ. Στόχος της ΣΔΣ είναι η θέσπιση ενός πολυμερούς πλαισίου ισόρροπων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τις δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό την ελευθέρωση και την επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου. Όσον αφορά τις συμβάσεις που καλύπτονται από το προσάρτημα Ι της ΣΔΣ της Ένωσης, καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και του άρθρου ΙΙΙ παράγραφος 8 στοιχείο α) της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 για την σύναψη συμβάσεων από κυβερνητικούς οργανισμούς προϊόντων που αγοράζονται με σκοπό την εμπορική μεταπώληση ή με σκοπό να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή αγαθών για εμπορική πώληση, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν απαιτήσεις σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους τα οποία προέρχονται από πηγές εφοδιασμού που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες.

³² Απόφαση 2014/115/ΕΕ του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη σύναψη του πρωτοκόλλου τροποποίησης της συμφωνίας για τις δημόσιες συμβάσεις (ΕΕ L 68 της 7.3.2014, σ. 1).

- (76) Η εφαρμογή των διατάξεων περί ανθεκτικότητας στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει το άρθρο 25 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και τα άρθρα 43 και 85 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και να είναι σύμφωνη με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2019 με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ». Ομοίως, οι διατάξεις για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται σε έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 67 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και τυχόν εκτελεστικών μέτρων που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/... ⁺.
- (77) Προκειμένου να περιοριστεί η διοικητική επιβάρυνση την οποία συνεπάγεται η ανάγκη να ληφθούν υπόψη απαιτήσεις σχετικά με τη συμβολή της προσφοράς στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, ιδίως για μικρότερους αγοραστές του δημόσιου τομέα και για συμβάσεις χαμηλότερης αξίας που δεν έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά, η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αναβληθεί για δύο έτη για τους αγοραστές του δημόσιου τομέα που δεν είναι κεντρικές αρχές προμηθειών και για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 25 εκατ. EUR.
- (78) Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, όταν ένα προϊόν καλύπτεται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να αγοράζουν μόνο τα προϊόντα που συνάδουν με την υποχρέωση που καθορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 106/23 [2022/0095(COD)].

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

- (79) Τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις, και οι τελικοί καταναλωτές αποτελούν ουσιώδες μέρος της ζήτησης της Ένωσης για τελικά προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα καθεστώτα δημόσιας στήριξης για την παροχή κινήτρων για την αγορά τέτοιων προϊόντων από τα νοικοκυριά, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά και καταναλωτές χαμηλού ή χαμηλομεσαίου εισοδήματος, αποτελούν σημαντικά εργαλεία για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Βάσει της πρωτοβουλίας για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες, που εξαγγέλθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2022, τα κράτη μέλη θα πρέπει, για παράδειγμα, να καταρτίσουν εθνικά προγράμματα για τη στήριξη της μαζικής ανάπτυξης συστημάτων ηλιακής ενέργειας στις στέγες. Με το σχέδιο REPowerEU, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τα υποστηρικτικά μέτρα για τη μετάβαση σε αντλίες θερμότητας. Τέτοια καθεστώτα στήριξης που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη ή σε τοπικό επίπεδο από τοπικές ή περιφερειακές αρχές θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στη βελτίωση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει, για παράδειγμα, να παρέχουν υψηλότερη οικονομική αποζημίωση στους δικαιούχους για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα συμβάλλουν περισσότερο στην ανθεκτικότητα στην Ένωση. Οι δημόσιες αρχές μπορούν να εξαρτούν την επιλεξιμότητα των προγραμμάτων από τη συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη προτρέπονται να λαμβάνουν υπόψη την προσβασιμότητα του συστήματος για τους πολίτες που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα καθεστώτα τους είναι ανοικτά, διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, ώστε να συμβάλλουν στην αύξηση της ζήτησης για προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση.

Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει επίσης να περιορίσουν την πρόσθετη οικονομική αποζημίωση για τα εν λόγω προϊόντα, ώστε να μην επιβραδυνθεί η υιοθέτηση των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των εν λόγω καθεστώτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες είναι εύκολα προσβάσιμες τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους κατασκευαστές προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, σε ελεύθερα προσβάσιμο ιστότοπο. Η χρήση, από τις δημόσιες αρχές, της συμβολής στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα σε καθεστώτα που απευθύνονται σε καταναλωτές ή νοικοκυριά δεν θα πρέπει να θίγει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) για τις επιδοτήσεις.

- (80) Κατά τον σχεδιασμό καθεστώτων που ευνοούν νοικοκυριά, επιχειρήσεις, ή καταναλωτές και παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις που συγκροτούνται από μία ή περισσότερες από τις εν λόγω αρχές ή από έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω οργανισμούς δημοσίου δικαίου θα πρέπει να εξασφαλίζουν την τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ότι τα καθεστώτα αυτά δεν τόσο εκτεταμένα ώστε να βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα των μελών του ΠΟΕ.

- (81) Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να συνδράμει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό καθεστώτων που απευθύνονται σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις, και καταναλωτές με σκοπό τη δημιουργία συνεργειών και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe («πλατφόρμα») θα πρέπει επίσης να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επιτάχυνση της υλοποίησης, από τα κράτη μέλη και τις δημόσιες αρχές, της συμβολής στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στις πρακτικές τους σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και τις δημοπρασίες. Η Επιτροπή θα πρέπει, κατόπιν διαβούλευσης με την πλατφόρμα, να εκδώσει εκτελεστική πράξη η οποία θα προσδιορίζει τα κριτήρια για την αξιολόγηση της συμβολής στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα. Η πράξη αυτή θα πρέπει να αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη προσοχή τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες θα πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στη σημαντική αγορά δημόσιων συμβάσεων. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις όσον αφορά τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα εφαρμόζονται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον θεμιτό και ισότιμο ανταγωνισμό μεταξύ των παραγόντων της αγοράς, ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή δομή τους.
- (82) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δημόσιες συμβάσεις και οι δημοπρασίες για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμβάλλουν πραγματικά στην ανθεκτικότητα της Ένωσης, οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να είναι προβλέψιμες για τη βιομηχανία. Για να μπορέσει η βιομηχανία να προσαρμόσει εγκαίρως την παραγωγή της, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να ενημερώνουν εκ των προτέρων την αγορά σχετικά με τις εκτιμώμενες ανάγκες προμήθειας προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (83) Εκτός από τα μέτρα που προσανατολίζονται στη δημόσια ζήτηση και τη ζήτηση των νοικοκυριών, η Ένωση θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης δράσης για να διευκολύνει την ανάπτυξη τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στις βιομηχανικές αξιακές αλυσίδες της Ένωσης, με ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ, ιδίως διευκολύνοντας τη σύνδεση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης από τον βιομηχανικό τομέα.
- (84) Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση σχετικά με το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας, τα μερίδια αγοράς της ενωσιακής βιομηχανίας υφίστανται έντονη πίεση λόγω επιδοτήσεων σε τρίτες χώρες που υπονομεύουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Αυτή η κατάσταση συνιστά ανταγωνιστική πρόκληση για την Ένωση όσον αφορά τη διατήρηση και την ανάπτυξη της δικής της βιομηχανίας και δημιουργεί την ανάγκη ταχείας και φιλόδοξης αντίδρασης της Ένωσης στον εκσυγχρονισμό του νομικού της πλαισίου.

- (85) Δεδομένου του στόχου της Ένωσης για μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων από τρίτες χώρες για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, αποτελεί στοιχείο ζωτικής σημασίας το να μην επιδεινώνουν τις εν λόγω εξαρτήσεις οι μηχανισμοί δημόσιας στήριξης, όπως οι διαδικασίες για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και οι δημοπρασίες. Ως εκ τούτου, όπου είναι αναγκαίο και σκόπιμο, θα πρέπει να τίθενται αιτιολογημένοι περιορισμοί όσον αφορά το ποσοστό των προϊόντων σε συμβάσεις προμηθειών που προέρχονται από τρίτες χώρες, εάν η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που συνδέονται με την ανθεκτικότητα και προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αθέμιτων επιδοτήσεων από τρίτες χώρες που υπονομεύουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού, για παράδειγμα με τη χρήση όλων των πιθανών μέτρων που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2022/1031³⁴ και (ΕΕ) 2022/2560³⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών (μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις — IPI) (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 1).

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά (ΕΕ L 330 της 23.12.2022, σ. 1).

- (86) Η πρόσβαση στη δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και για τη δημιουργία μιας στέρεης και ανταγωνιστικής βάσης βιομηχανικής παραγωγής για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις αλυσίδες εφοδιασμού τους σε ολόκληρη την Ένωση.
- Η πλειονότητα των επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας θα προέλθει από ιδιωτικά κεφάλαια, τα οποία προσελκύει τόσο το αναπτυξιακό δυναμικό του οικοσυστήματος μηδενικών καθαρών εκπομπών όσο και ένα σταθερό και φιλόδοξο πλαίσιο πολιτικής. Ως εκ τούτου, η εύρυθμη λειτουργία, η εμβάθυνση και η ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την άντληση και τη διοχέτευση των κεφαλαίων που είναι αναγκαία για την πράσινη μετάβαση και τα τεχνολογικά έργα βιομηχανικής παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών. Επομένως, είναι αναγκαία η ταχεία πρόοδος προς την κατεύθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών προκειμένου η Ένωση να επιτύχει τους στόχους της για μηδενικές καθαρές εκπομπές. Το θεματολόγιο για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (και η μεικτή χρηματοδότηση) διαδραματίζει επίσης καίριο ρόλο στην επέκταση των επενδύσεων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών σε όλο το μήκος των αξιακών αλυσίδων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα του τομέα. Όπως αναφέρεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών που συνοδεύει τον παρόντα κανονισμό, οι επενδυτικές ανάγκες ανέρχονται σε περίπου 92 δισ. EUR κατά την περίοδο 2023-2030, με εύρος που κυμαίνεται περίπου μεταξύ 52 δισ. EUR και 119 δισ. EUR ανάλογα με διάφορα σενάρια, τα οποία θα οδηγούσαν σε απαιτήσεις δημόσιας χρηματοδότησης ύψους από 16 έως 18 δισ. EUR. Δεδομένου ότι η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη μόνο έξι συγκεκριμένες τεχνολογίες, η πραγματική επενδυτική ανάγκη είναι πιθανόν να είναι σημαντικά υψηλότερη.

- (87) Οι ιδιωτικές επενδύσεις από εταιρείες και χρηματοοικονομικούς επενδυτές είναι ουσιώδους σημασίας. Όταν οι ιδιωτικές επενδύσεις από μόνες τους δεν επαρκούν, η αποτελεσματική ανάπτυξη έργων παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών ενδέχεται να χρειαστεί δημόσια στήριξη, για παράδειγμα με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων ή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, αποφεύγοντας παράλληλα τη στρέβλωση εντός της εσωτερικής αγοράς. Όταν η εν λόγω δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κρατικής ενίσχυσης, η ενίσχυση αυτή πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου και να είναι αναγκαία, στοχευμένη, προσωρινή, κατάλληλη και αναλογική, διαφυλάσσοντας παράλληλα τον ανταγωνισμό και τη συνοχή στην εσωτερική αγορά. Οι υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις, που αναθεωρήθηκαν πρόσφατα σε βάθος σύμφωνα με τους στόχους της διττής μετάβασης, παρέχουν πλείστες όσες δυνατότητες στήριξης των επενδύσεων για έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για έργα παραγωγής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες της αγοράς μέσω στοχευμένης και προσωρινής στήριξης με τη μορφή κρατικής ενίσχυσης. Το προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης που εγκρίθηκε στις 9 Μαρτίου 2023 αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς που στοχεύουν σε τομείς στους οποίους έχει εντοπιστεί κίνδυνος μετεγκατάστασης σε τρίτη χώρα και είναι αναλογικό ως προς τα ποσά των ενισχύσεων. Παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν μέτρα για τη στήριξη νέων επενδύσεων σε εγκαταστάσεις παραγωγής σε καθορισμένους τομείς μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων. Το επιτρεπόμενο ποσό των ενισχύσεων θα μπορεί να προσαρμόζεται, με υψηλότερη ένταση ενισχύσεων και υψηλότερα ανώτατα όρια ενίσχυσης, εάν η επένδυση πραγματοποιείται σε ενισχυόμενες περιοχές, προκειμένου να συνεισφέρει στον στόχο της σύγκλισης μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών. Προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς, πρέπει να πληρούνται κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να επαληθεύεται η ύπαρξη συγκεκριμένων κινδύνων εκτροπής της επένδυσης εκτός του ΕΟΧ, καθώς και ότι δεν υπάρχει κίνδυνος μετεγκατάστασης εντός του ΕΟΧ. Για την κινητοποίηση εθνικών πόρων προς τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη προτρέπονται να δαπανούν, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, το 25 % των εσόδων από το ΣΕΔΕ που εισπράττουν τα κράτη μέλη ετησίως από δημοπρασίες του ΣΕΔΕ.

- (88) Οποιαδήποτε πρόσθετη κινητοποίηση κρατικών ενισχύσεων θα πρέπει να είναι στοχευμένη, προσωρινή και να συνάδει με τους στόχους πολιτικής της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και ο πυλώνας. Αυτή η χρηματοδότηση δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία επιπλέον ανισοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, σύμφωνα με τις πολιτικές ανταγωνισμού και συνοχής της Ένωσης.
- (89) Η δημόσια στήριξη θα πρέπει να χρησιμοποιείται με αναλογικό τρόπο για την αντιμετώπιση ειδικών αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων που έχουν επισημανθεί, και οι δράσεις δεν θα πρέπει να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση ή να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν σαφή προστιθέμενη αξία για την Ένωση. Οι δημόσιες επενδύσεις μπορούν να επικεντρωθούν ιδίως στις απαραίτητες επενδύσεις σε υποδομές, στην προώθηση της καινοτομίας και στην αναβάθμιση πρωτοποριακών τεχνολογιών.

- (90) Διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, όπως ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶, το InvestEU που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷, τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής ή το Ταμείο Καινοτομίας που θεσπίστηκε δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁸, είναι επίσης διαθέσιμα για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Επιπλέον, η STEP θα συμβάλει στην καλύτερη διοχέτευση των υφιστάμενων κονδυλίων της Ένωσης σε κρίσιμες επενδύσεις που αποσκοπούν στη στήριξη της ανάπτυξης ή της παραγωγής κρίσιμων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

³⁸ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

- (91) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435³⁹ θέτει στη διάθεση των κρατών μελών πρόσθετη μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 20 δισ. EUR, προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση και να αντικατασταθούν τα ορυκτά καύσιμα, μεταξύ άλλων μέσω των έργων της Ένωσης στον τομέα της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών. Όπως επισημαίνεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU, τα κράτη μέλη προτρέπονται να συμπεριλάβουν, στο κεφάλαιο για το REPowerEU των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μέτρα τα οποία στηρίζουν την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη βιομηχανική καινοτομία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰.
- (92) Το πρόγραμμα InvestEU είναι το εμβληματικό πρόγραμμα της Ένωσης για την τόνωση των επενδύσεων, ιδίως της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με την παροχή χρηματοδότησης και τεχνικής βοήθειας, για παράδειγμα μέσω συνδυαστικών μηχανισμών. Μια τέτοια προσέγγιση συμβάλλει στην προσέλκυση πρόσθετων δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη προτρέπονται να συνεισφέρουν στη συνιστώσα κράτους μέλους του InvestEU με σκοπό τη στήριξη χρηματοπιστωτικών προϊόντων που είναι διαθέσιμα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/EK (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1).

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (93) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στήριξη μέσω προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴¹, για να υποστηρίξουν την ανάληψη στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών καθώς και έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε όλες τις περιφέρειες, ιδίως στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, σε περιφέρειες μετάβασης και σε περιφέρειες του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, μέσω δεσμών επενδύσεων σε υποδομές, παραγωγικών επενδύσεων στην καινοτομία, παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των ΜΜΕ, υπηρεσιών, μέτρων κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και των φορέων υλοποίησης. Το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴² μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να καταρτίσουν στρατηγικές ανάπτυξης μηδενικών καθαρών εκπομπών, βελτιώνοντας το επιχειρηματικό περιβάλλον, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και επιταχύνοντας τις διαδικασίες αδειοδότησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπονται να προωθούν τη βιωσιμότητα έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, ενσωματώνοντας τις επενδύσεις αυτές στις ενωσιακές αξιακές αλυσίδες, αξιοποιώντας ιδίως τα διαπεριφερειακά και διασυνοριακά δίκτυα συνεργασίας. Θα πρέπει να εξεταστεί η λήψη τέτοιων μέτρων, ιδίως όσον αφορά τις «βιομηχανικές κοιλάδες».

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

- (94) Το Ταμείο Καινοτομίας παρέχει επίσης μια πολύ ελπιδοφόρα και οικονομικά αποδοτική διέξοδο για τη στήριξη της επέκτασης της παραγωγής και της υιοθέτησης τεχνολογιών καθαρού υδρογόνου και άλλων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την κυριαρχία της Ένωσης σε τεχνολογίες που είναι ζωτικής σημασίας για τη δράση για το κλίμα και την ενεργειακή ασφάλεια.
- (95) Για να ξεπεραστούν οι περιορισμοί που ενέχουν οι τρέχουσες κατακερματισμένες προσπάθειες δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και για να διευκολυνθεί η ενοποίηση και να βελτιωθεί η απόδοση των επενδύσεων, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν καλύτερα τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και να δημιουργήσουν συνέργειες μεταξύ τους, καθώς και να διασφαλίσουν καλύτερο συντονισμό και καλύτερη συνεργασία με τη βιομηχανία και τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα. Η πλατφόρμα δύναται να διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας των διαθέσιμων και σχετικών ευκαιριών χρηματοδότησης και στη συζήτηση όσον αφορά τις επιμέρους ανάγκες χρηματοδότησης των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών. Αποσκοπώντας στην παροχή κινήτρων για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση, η πλατφόρμα δύναται να διαβουλευθεί ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης της χρηματοδότησης, του κανονιστικού πλαισίου, καθώς και των εγγυήσεων επενδύσεων και τοποθεσίας.
- (96) Επιπλέον, δεδομένης της σημασίας των έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών για τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης, ορισμένοι διοικητικοί περιορισμοί θα πρέπει να αρθούν εν μέρει ή να απλουστευθούν ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίηση τέτοιων έργων.

- (97) Διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες που προέρχονται από το διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴³, και ιδίως από το Copernicus, χρησιμοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη γεωλογία, τη βιολογία, την οικολογία, την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και τη διαθεσιμότητα πόρων για τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τις περιβαλλοντικές άδειες. Τα εν λόγω δεδομένα και οι υπηρεσίες, και ιδίως η ικανότητα παρακολούθησης και επαλήθευσης των ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ μέσω του Copernicus, είναι σημαντικά για την αξιολόγηση του αντικτύπου των βιομηχανικών έργων και των καταβοθρών ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ στις παγκόσμιες συγκεντρώσεις και ροές αερίων του θερμοκηπίου.
- (98) Η Επιτροπή θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁴, να ζητήσει από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν ευρωπαϊκά πρότυπα για την υποστήριξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (99) Οι κοιλάδες υδρογόνου με βιομηχανικές εφαρμογές τελικής χρήσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην απανθρακοποίηση των ενεργοβόρων βιομηχανιών. Το REPowerEU θέτει τον στόχο του διπλασιασμού του αριθμού των κοιλάδων υδρογόνου στην Ένωση. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιταχύνουν την αδειοδότηση, ενώ παράλληλα θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών και να δώσουν προτεραιότητα στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα όσον αφορά τις μηδενικές καθαρές εκπομπές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη διασύνδεση των κοιλάδων υδρογόνου πέρα από τα σύνορα της Ένωσης. Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που παράγουν δική τους ενέργεια και οι οποίες μπορούν να συμβάλουν θετικά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να προτρέπονται να συνεισφέρουν στο έξυπνο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ως παραγωγοί ενέργειας, μέσω της απλούστευσης των κανονιστικών απαιτήσεων.

(100) Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και της ρυθμιστικής μάθησης. Πρέπει να δοθεί δυνατότητα για καινοτομία μέσω χώρων πειραματισμού, καθώς τα επιστημονικά αποτελέσματα πρέπει να δοκιμάζονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον πραγματικών συνθηκών. Θα πρέπει να δημιουργηθούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών για τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών που έχουν τη δυνατότητα να επιτρέψουν τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη και καθαρή οικονομία και να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις, σε ελεγχόμενο περιβάλλον σε πραγματικές συνθήκες για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ενισχύοντας έτσι τη ρυθμιστική μάθηση, τη δυνητική επέκταση και την ευρύτερη υιοθέτηση. Είναι σκόπιμο να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της ασφάλειας δικαίου για τους συμμετέχοντες στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών και της επίτευξης των στόχων του δικαίου της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις όσον αφορά τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών στο εθνικό τους δίκαιο, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο και με τις ουσιώδεις απαιτήσεις για την τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Η Επιτροπή δημοσίευσε το 2023 έγγραφο καθοδήγησης για τα δοκιμαστήρια, όπως είχε ανακοινωθεί στο νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας, προκειμένου να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προετοιμασία των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι εν λόγω καινοτόμες τεχνολογίες θα μπορούσαν τελικά να είναι ουσιώδεις για την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης, για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

(101) Το στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών της Ένωσης («σχέδιο ΣΕΤ») που αναθεωρήθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2023, στηρίζει την ανάπτυξη καθαρών, αποδοτικών και οικονομικά ανταγωνιστικών ενεργειακών τεχνολογιών μέσω του συντονισμού και της συνεργασίας στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της καθαρής ενέργειας, φέρνοντας σε επαφή την ευρωπαϊκή βιομηχανία, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τους κυβερνητικούς εκπροσώπους από τις χώρες του σχεδίου ΣΕΤ⁴⁵. Η αναθεώρηση του σχεδίου ΣΕΤ αποσκοπεί στην ευθυγράμμιση των αρχικών στρατηγικών στόχων του σχεδίου ΣΕΤ με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, το REPowerEU και το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως με τον παρόντα κανονισμό. Αποσκοπεί στην προώθηση μιας ενοποιημένης προσέγγισης για την επίτευξη των στόχων της Ευρώπης για απανθρακοποίηση, τη στήριξη ευρωπαϊκών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και την οικοδόμηση ενός βιώσιμου και ανθεκτικού ενεργειακού μέλλοντος. Το σχέδιο ΣΕΤ είχε διαρθρωτικό αντίκτυπο στις κοινές δράσεις έρευνας και καινοτομίας (E-K), βοηθώντας τις να επιτύχουν κοινούς στόχους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της ενέργειας με μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Το σχέδιο ΣΕΤ έχει συμβάλει στην ευθυγράμμιση των προσπαθειών E-K και στη μόχλευση εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης των συμμετεχουσών χωρών για τη στήριξη των κοινά συμφωνημένων προτεραιοτήτων E-K μέσω της εταιρικής σχέσης για τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια και της εταιρικής σχέσης για την προώθηση της αστικής μετάβασης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», το οποίος θέσπισε ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁶, ως παράδειγμα επιτυχημένης διατομεακής συνεργασίας της Ένωσης. Το σχέδιο ΣΕΤ διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην υλοποίηση της διάστασης της έρευνας, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της Ενεργειακής Ένωσης των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα. Ωστόσο, από την έναρξή του 2007, το σχέδιο ΣΕΤ ήταν ανεπίσημο φόρουμ. Ο παρών κανονισμός δίνει ώθηση στην ενίσχυση της γέφυρας μεταξύ της ευρωπαϊκής καινοτομίας και της παραγωγής νέων καινοτόμων τεχνολογιών.

⁴⁵ Επί του παρόντος, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και οι Ισλανδία, Νορβηγία και Τουρκία.

⁴⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

- (102) Απαιτούνται πρόσθετοι ειδικευμένοι εργαζόμενοι προκειμένου να καταστεί δυνατή η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, καθώς και η βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, η επέκταση των αλυσίδων εφοδιασμού των βιομηχανιών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης και η διατήρηση ποιοτικών θέσεων εργασίας στην Ένωση. Τούτο συνεπάγεται σημαντικές επενδυτικές ανάγκες για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.. Η ενεργειακή μετάβαση προϋποθέτει σημαντική αύξηση του αριθμού των ειδικευμένων εργαζομένων σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της ανανεώσιμης ενέργειας, της αποθήκευσης ενέργειας και των πρώτων υλών, και παρέχει σημαντικές δυνατότητες δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με το σχέδιο ΣΕΤ, οι ανάγκες σε δεξιότητες για τον υποτομέα των κυψελών καυσίμου υδρογόνου όσον αφορά τις δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής μόνο εκτιμώνται σε 180 000 εκπαιδευμένους εργαζόμενους, τεχνικούς και μηχανικούς έως το έτος 2030. Στον τομέα της φωτοβολταϊκής ηλιακής ενέργειας, θα χρειαστούν έως και 66 000 θέσεις εργασίας μόνο για τις δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό να καταστούν οι θέσεις εργασίας σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ελκυστικές και προσβάσιμες και να αντιμετωπιστεί η υφιστάμενη αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων των εργαζομένων και των αναγκών των εταιρειών.

- (103) Δεδομένου ότι η ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας βασικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση δεν θα είναι δυνατή χωρίς σημαντικό ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν μέτρα για την τόνωση της ένταξης και της ενεργοποίησης περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, ιδίως των γυναικών, των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία. Επιπλέον, τούτο θα πρέπει να περιλαμβάνει και εργαζόμενους από τρίτες χώρες, καθώς η Ένωση προσελκύει μόνο ένα μικρό ποσοστό ειδικευμένων μεταναστών. Σύμφωνα με τους στόχους της σύστασης του Συμβουλίου για τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα, είναι σημαντική η ειδική στήριξη για τη μετάβαση των εργαζομένων από μια θέση εργασίας σε μιαν άλλη σε τομείς που θεωρούνται πλεονάζοντες ή που παρουσιάζουν ύφεση. Τούτο συνεπάγεται επένδυση στις δεξιότητες για όλους, με παράλληλη στοχευμένη προσέγγιση έναντι των ευάλωτων ομάδων και περιφερειών που τελούν σε μετάβαση. Ο τελικός στόχος θα πρέπει να είναι η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας στην Ένωση οι οποίες απαιτούνται για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με τους στόχους για την απασχόληση και την κατάρτιση που προβλέπονται στον πυλώνα, συμπεριλαμβανομένων των δίκαιων και επαρκών μισθών, της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και της διασφάλισης ασφαλών και υγιών χώρων εργασίας, καθώς και του δικαιώματος σε ποιοτική διά βίου μάθηση. Η έλλειψη δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού μπορεί επίσης να οφείλεται στην απουσία ελκυστικών θέσεων εργασίας και σε κακές συνθήκες εργασίας. Ως εκ τούτου, η βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας σε τομείς και επιχειρήσεις με κακές συνθήκες εργασίας αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την προσέλκυση εργαζομένων.

Αξιοποιώντας και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες, όπως το σύμφωνο της ΕΕ για τις δεξιότητες, τις δραστηριότητες σε ενωσιακό επίπεδο όσον αφορά τη συλλογή πληροφοριών για τις δεξιότητες και τη διαμόρφωση σχετικών προβλέψεων, όπως οι δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, καθώς και τα σχέδια στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων, στόχος είναι η κινητοποίηση όλων των φορέων προκειμένου να εξασφαλιστεί η καταλληλότητα των προγραμμάτων κατάρτισης και να αυξηθεί η υιοθέτησή τους, μεταξύ άλλων από τις αρχές των κρατών μελών, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κοινωνικών εταίρων και της βιομηχανίας, ιδίως των ΜΜΕ, καθώς και όλων των ειδών πανεπιστημίων, για να προσδιορίσουν τις ανάγκες για δεξιότητες, να αναπτύσσουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και να τα εφαρμόζουν σε μεγάλη κλίμακα με ταχύ και λειτουργικό τρόπο. Τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο ως προς αυτό. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσουν κατάλληλη χρηματοδοτική στήριξη, μεταξύ άλλων αξιοποιώντας τις δυνατότητες του προϋπολογισμού της Ένωσης μέσω εργαλείων όπως το EKT+, το InvestEU, το ταμείο δίκαιης μετάβασης, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», τα ευρωπαϊκά ταμεία περιφερειακής ανάπτυξης, τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το ταμείο εκσυγχρονισμού που συστάθηκε βάσει του άρθρου 10δ της οδηγίας 2003/87/EK, το REPowerEU, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και την STEP. Η χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνει αρχική χρηματοδότηση από την Επιτροπή προκειμένου να δημιουργηθούν οι ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών («ακαδημίες») και προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία τους με την προοπτική να καταστούν οικονομικά βιώσιμες τρία έτη μετά τη δημιουργία τους, μεταξύ άλλων μέσω χρηματοδοτικών συνεισφορών από τον ιδιωτικό τομέα.

- (104) Οι ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να δρομολογηθούν για να εκπονήσουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, περιεχόμενο και υλικό εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα διαπιστευτήρια που θα βεβαιώνουν ότι ένα μαθησιακό πρόγραμμα έχει εκπονηθεί από ορισμένη ακαδημία, για να αναβαθμίσουν και να επανεκπαιδεύσουν τα άτομα όλων των ηλικιών που απαιτούνται για τις βασικές αξιακές αλυσίδες της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, και για να προσφέρουν τα εν λόγω προγράμματα, το εν λόγω περιεχόμενο και το εν λόγω υλικό στους ενδεδειγμένους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και σε άλλους φορείς που εμπλέκονται στην αναβάθμιση και επανεκπαίδευση στα κράτη μέλη για να τα χρησιμοποιήσουν κατά βούληση. Οι ακαδημίες θα πρέπει να διαδραματίζουν ρόλο διαμεσολαβητή, σεβόμενες πλήρως την ευθύνη των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων, καθώς και για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής κατάρτισης. Στο πλαίσιο αυτό, οι ακαδημίες θα πρέπει να συμβάλουν στον μακροπρόθεσμο στόχο της ταυτόχρονης επανεκβιομηχάνισης και απανθρακοποίησης της Ένωσης, της αντιμετώπισης κρίσιμων ελλείψεων δεξιοτήτων, καθώς και της συμβολής στην ανοικτή στρατηγική αυτονομία της και της αντιμετώπισης της ανάγκης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών οι οποίες να παράγονται στην Ένωση, ενισχύοντας την ικανότητά της να καινοτομεί και να παράγει. Οι ακαδημίες θα πρέπει να δρομολογηθούν αφού πρώτα η Επιτροπή προβεί σε αξιολόγηση των ελλείψεων δεξιοτήτων, με βάση υφιστάμενες και αντικειμενικές μελέτες, σε βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που είναι καίριας σημασίας για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και την απανθρακοποίηση. Κάθε Ακαδημία θα πρέπει να καταρτίσει σχέδιο δράσης στο οποίο θα καθορίζονται ορόσημα και στόχοι, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον αριθμό των εκπαιδευομένων που θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για την αξιολόγηση των ελλείψεων δεξιοτήτων.

- (105) Οι ακαδημίες θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη διδασκαλία εγκάρσιων δεξιοτήτων που διευκολύνουν την επαγγελματική κινητικότητα, μαζί με άλλες απαιτούμενες δεξιότητες. Οι ακαδημίες θα πρέπει να διαθέτουν το μαθησιακό τους περιεχόμενο σε διάφορες γλώσσες, ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση στα προγράμματα μάθησης από όσο το δυνατόν περισσότερους εκπαιδευόμενους. Θα πρέπει να παρέχουν κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων στον απαιτούμενο βαθμό, στοχεύοντας έτσι σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και προσόντων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των οικείων τομέων. Οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη μπορούν να συμπληρώνουν το περιεχόμενο και το υλικό εκπαίδευσης και κατάρτισης που καταρτίζουν οι ακαδημίες με πρόσθετες σχετικές πληροφορίες που καταρτίζονται σε επίπεδο κράτους μέλους και αντικατοπτρίζουν, για παράδειγμα, την εθνική νομοθεσία για τα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα, τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις ή εδαφικές ή τομεακές απαιτήσεις, με τη συμμετοχή κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, όπου αυτό ενδείκνυται. Το μαθησιακό περιεχόμενο θα πρέπει επίσης να απευθύνεται στους εργαζομένους των εθνικών και τοπικών διοικήσεων, ιδίως δε στους αρμόδιους για την αδειοδότηση, την εκτίμηση των επιπτώσεων και τη ρύθμιση των νέων τεχνολογιών, ώστε να συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων των εθνικών διοικήσεων και στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών μελών.

- (106) Για να στηριχθούν η διαφάνεια και η φορητότητα των δεξιοτήτων, καθώς και η κινητικότητα των εργαζομένων, οι ακαδημίες θα καταρτίσουν και θα προωθήσουν την κατάρτιση διαπιστευτηρίων από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, μικροδιαπιστευτηρίων που θα καλύπτουν τα μαθησιακά επιτεύγματα. Τα διαπιστευτήρια που θα καταρτιστούν από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών θα μπορούν να εκδίδονται από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη ή τους φορείς χορήγησης στα κράτη μέλη, όταν ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης που εκπονήθηκε από τις ακαδημίες έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς. Τα διαπιστευτήρια θα πρέπει να εκδίδονται υπό τη μορφή ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων μάθησης και δύνανται να ενσωματωθούν στο Europass ενώ, εφόσον τούτο είναι σκόπιμο και εφικτό, δύνανται να συμπεριληφθούν και στα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων. Το δίκτυο ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης (δίκτυο EURES), το οποίο παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και προβαίνει σε προσλήψεις ή τοποθετήσεις προς όφελος των εργαζομένων και των εργοδοτών σε ολόκληρη την Ένωση, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη δημοσίευση κενών θέσεων που σχετίζονται με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και, κατά περίπτωση, στην ανάπτυξη ευρωπαϊκών επαγγελματικών προφίλ.

- (107) Η πλατφόρμα θα πρέπει να συμβάλλει στην καθοδήγηση του έργου των ακαδημιών, διασφαλίζοντας ότι το περιεχόμενό τους αντιμετωπίζει τις ελλείψεις δεξιοτήτων που εντοπίζονται στην αξιολόγηση της Επιτροπής και παρέχοντας γενική εποπτεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο διορισμένος εθνικός εκπρόσωπος μπορεί να λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ των σχετικών εθνικών υπουργείων και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, καθώς και των εθνικών κοινωνικών εταίρων και των εκπροσώπων του κλάδου. Η πλατφόρμα θα πρέπει να παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνουν οι διάφορες ακαδημίες, να αναλύει τα βαθύτερα αίτια των ελλείψεων δεξιοτήτων και να προσδιορίζει τον βαθμό στον οποίο η εκδίπλωση των προγραμμάτων κατάρτισης των ακαδημιών αντιμετωπίζει τις ελλείψεις δεξιοτήτων σε βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και συμπληρώνει τις υφιστάμενες ευκαιρίες κατάρτισης σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στα κράτη μέλη. Η πλατφόρμα θα πρέπει να υποβάλλει στοιχεία σχετικά με την εκδίπλωση των προγραμμάτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω έκθεσης προόδου που θα υποβάλλεται τρία έτη μετά τη σύσταση κάθε ακαδημίας και θα προσδιορίζει τον αριθμό των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τα προγράμματα των ακαδημιών ανά βιομηχανικό τομέα, φύλο, ηλικία και επίπεδα εκπαίδευσης και επαγγελματικών προσόντων.

- (108) Ελλείνγει ειδικών διατάξεων στο δίκαιο της Ένωσης που να θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκησή τους, είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών να αποφασίζουν εάν θα κατοχυρώνεται νομοθετικά ένα επάγγελμα και με ποιον τρόπο. Ωστόσο, οι εθνικοί κανόνες που οργανώνουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα δεν πρέπει να συνιστούν αδικαιολόγητο ή δυσανάλογο φραγμό στην άσκηση των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η αρμοδιότητα για τη ρύθμιση της πρόσβασης σε ένα επάγγελμα πρέπει να ασκείται εντός των ορίων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷. Κατά την αξιολόγησή τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τυχόν επιζήμιες επιπτώσεις που μπορεί να έχει η νομοθετική κατοχύρωση ή τα επαγγέλματα στη διαθεσιμότητα δεξιοτήτων στη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών και να επιδιώκουν τον περιορισμό της ρύθμισης σε αυτούς τους τομείς στον μέγιστο δυνατό βαθμό.
- (109) Όταν τα κράτη μέλη καθορίζουν ότι τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες ισοδυναμούν με τα ειδικά προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες εντός του πεδίου ενός επαγγέλματος με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών στο εν λόγω κράτος μέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει στο πλαίσιο της πρόσβασης σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα και προκειμένου να διευκολύνουν την κινητικότητα σε επαγγέλματα μηδενικών καθαρών εκπομπών, να θεωρούν αυτά τα διαπιστευτήρια ως επαρκή τίτλο εκπαίδευσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸.

⁴⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2018, σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173 της 9.7.2018, σ. 25).

⁴⁸ Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22).

- (110) Η συμβολή των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στους στόχους της Ένωσης για απανθρακοποίηση είναι εφικτή μόνο μετά την εκδίπλωση των εν λόγω τεχνολογιών. Αυτό ενδέχεται να συμβεί, σε κάποιο βαθμό, στα ιδιωτικά νοικοκυριά αλλά το μεγαλύτερο μέρος της απανθρακοποίησης θα προέλθει κατά πάσα πιθανότητα από την απανθρακοποίηση των βιομηχανικών διαδικασιών. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι πραγματοποιούνται στην Ένωση επενδύσεις για την απανθρακοποίηση, κάτι που είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση ποιοτικών θέσεων εργασίας και της ευημερίας στην Ένωση, καθώς και για την εκπλήρωση των στόχων της για απανθρακοποίηση, είναι ζωτικής σημασίας ο παρών κανονισμός να συμβάλει στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος για τη βιομηχανία της.
- (111) Σε επίπεδο Ένωσης, θα πρέπει να συσταθεί πλατφόρμα, η οποία να απαρτίζεται από κράτη μέλη και να προεδρεύεται από την Επιτροπή. Η πλατφόρμα μπορεί να συμβουλευεί και να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένα ζητήματα και να παρέχει ένα όργανο αναφοράς, στο οποίο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους και διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό. Η πλατφόρμα θα πρέπει επίσης να εκτελεί τα καθήκοντα που περιγράφονται στον παρόντα κανονισμό, ιδίως όσον αφορά την αδειοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των ενιαίων σημείων επαφής, των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, του συντονισμού της χρηματοδότησης, της πρόσβασης στις αγορές, των δεξιοτήτων, των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και να επικουρεί την Επιτροπή στην αξιολόγηση της σκοπιμότητας και της αναλογικότητας προτεινόμενων μέτρων, εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι γενικοί στόχοι του κανονισμού δεν είναι πιθανό να επιτευχθούν. Όπου απαιτείται, η πλατφόρμα μπορεί να συγκροτεί μόνιμες ή προσωρινές υποομάδες και να προσκαλεί τρίτα μέρη, όπως εμπειρογνώμονες ή εκπροσώπους βιομηχανιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (112) Όπου κρίνεται σκόπιμο και χρήσιμο, η πλατφόρμα θα πρέπει να επιδιώκει στενή συνεργασία με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες, πλατφόρμες και ομάδες της Επιτροπής, με σκοπό την αναζήτηση συνεργειών, την ανταλλαγή εμπειρογνωσίας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την προώθηση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, αποφεύγοντας παράλληλα τις επαναλήψεις και τις επικαλύψεις. Η πλατφόρμα θα αναπτύξει επαφές με υφιστάμενες βιομηχανικές συμμαχίες της Ένωσης και, με τον τρόπο αυτόν, θα συμβάλει στο έργο τους καλώντας τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν. Βασικές συμμαχίες που θα μπορούσαν να συνεργαστούν με την πλατφόρμα είναι η ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές, η ευρωπαϊκή συμμαχία για τον κλάδο των ηλιακών φωτοβολταϊκών, η ευρωπαϊκή συμμαχία για το καθαρό υδρογόνο, η συμμαχία για τις αερομεταφορές μηδενικών εκπομπών, η βιομηχανική συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών, και η βιομηχανική συμμαχία για την αξιακή αλυσίδα ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι τομείς που επί του παρόντος δεν εκπροσωπούνται σε βιομηχανικές συμμαχίες επωφελούνται εξίσου από το διαρθρωμένο πλαίσιο που παρέχει η πλατφόρμα. Όσον αφορά τις στρατηγικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών, προβλέπεται στενή συνεργασία με το συμβούλιο για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, κατά περίπτωση.

- (113) Η μείωση της κανονιστικής και διοικητικής επιβάρυνσης και η ύπαρξη κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την αποτελεσματική προσαρμογή των βιομηχανιών στην κλιματική και την ενεργειακή μετάβαση. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει να επιτύχει έως το 2030 σημαντική μείωση της γενικής κανονιστικής επιβάρυνσης για τη βιομηχανία, ιδίως για τη διάθεση ενός νέου προϊόντος στην εσωτερική αγορά. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει, ειδικότερα, να καταβληθούν εντός του πλαισίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας και με την επιφύλαξη των περιβαλλοντικών και εργασιακών προτύπων της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει την πλατφόρμα σχετικά με τις εξελίξεις όσον αφορά την κανονιστική και διοικητική επιβάρυνση για τις βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση με βάση την έκθεση της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2023 με τίτλο «Πρόοδος για την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας» και την ετήσια έρευνα του φόρτου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2022. Για να διευκολυνθεί το έργο των θεσμικών οργάνων της Ένωσης για τη διατήρηση της κανονιστικής επιβάρυνσης για τις βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο, ο παρών κανονισμός θεσπίζει συμβουλευτική επιστημονική ομάδα για την κανονιστική επιβάρυνση των μηδενικών καθαρών εκπομπών («συμβουλευτική επιστημονική ομάδα»). Η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα θα πρέπει να εκπονεί επιστημονικά τεκμηριωμένες συμβουλές σχετικά με τον αντίκτυπο που έχει στις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών η κανονιστική επιβάρυνση στην Ένωση, χρησιμοποιώντας επιστημονικά τεκμηριωμένη μεθοδολογία και, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας, για την εκτίμηση του αντικτύπου της κανονιστικής επιβάρυνσης. Οι εργασίες της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας δεν θίγουν τα προνόμια των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

- (114) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν επικαιροποιημένα σχέδια των εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030. Όπως τονίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για τις εν λόγω επικαιροποιήσεις, τα επικαιροποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα θα πρέπει να περιγράφουν τους στόχους και τις πολιτικές των κρατών μελών για τη διευκόλυνση της κλιμάκωσης των έργων παραγωγής εμπορικά διαθέσιμων τεχνολογιών, εξοπλισμού και βασικών κατασκευαστικών στοιχείων ενεργειακής απόδοσης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της επικράτειάς τους. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει επίσης να περιγράφουν τους στόχους και τις πολιτικές των κρατών μελών για να επιτευχθεί η εν λόγω κλιμάκωση μέσω προσπαθειών διαφοροποίησης σε τρίτες χώρες και για να δοθεί η δυνατότητα στις βιομηχανίες τους να δεσμεύουν, να μεταφέρουν και να αποθηκεύουν μόνιμα εκπομπές CO₂ σε τόπους αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία καθορίζεται η ανάγκη για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Όταν λαμβάνουν υπόψη τον παρόντα κανονισμό κατά την κατάρτιση των εθνικών τους σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν τόσο τη γενική ανταγωνιστικότητα όσο και την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των βιομηχανιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

(115) Στο πλαίσιο του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να συνάψει βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα καλύπτουν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, προκειμένου να εντείνει τις προσπάθειές της για να ενώσει τις δυνάμεις της με εταίρους προσηλωμένους στη συμφωνία του Παρισιού. Η συνεργασία μέσω τέτοιων συμπράξεων είναι πιθανό να προωθήσει την υιοθέτηση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών παγκοσμίως, και να στηρίξει αλληλοενισχυόμενες συμπράξεις μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων βιώσιμων επενδύσεων και τεχνικής βοήθειας. Οι βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να είναι αμοιβαία επωφελείς για την Ένωση και τους εταίρους της και θα πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα. Οι εν λόγω συμπράξεις μπορούν επίσης να συμβάλουν στη διαφοροποίηση και στην ανθεκτικότητα του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα κατασκευαστικά στοιχεία τους, να ενισχύσουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ένωσης και των εταίρων της σχετικά με την ανάπτυξη τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και να στηρίξουν τις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης στην πρόσβαση στην παγκόσμια αγορά καθαρών μορφών ενέργειας, στηρίζοντας παράλληλα αναδυόμενες βιομηχανίες στο πεδίο των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας σε τρίτες χώρες με σαφή συγκριτικά πλεονεκτήματα. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να συντονίζουν τις βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών στο πλαίσιο της πλατφόρμας, συζητώντας υφιστάμενες σχετικές συμπράξεις και διαδικασίες, όπως τις πράσινες εταιρικές σχέσεις, τους διαλόγους για την ενέργεια και άλλες μορφές υφιστάμενων διμερών συμβατικών ρυθμίσεων, καθώς και πιθανές συνέργειες με τις σχετικές διμερείς συμφωνίες των κρατών μελών με τρίτες χώρες.

- (116) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τη διαφοροποίηση και την τόνωση του διεθνούς εμπορίου και των διεθνών επενδύσεων σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, οικοδομώντας αλληλοενισχυόμενες συμπράξεις και προωθώντας παράλληλα παγκοσμίως υψηλά κοινωνικά, εργασιακά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Αυτό θα πρέπει να γίνει σε στενή συνεργασία και σύμπραξη με ομονοούσες χώρες μέσω υφιστάμενων συμφωνιών ή νέων στρατηγικών δεσμεύσεων. Ομοίως, θα πρέπει να επιδιωχθεί ισχυρότερη διεθνής συνεργασία όσον αφορά τις προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας για την εκδίπλωση και την εφαρμογή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε στενή συνεργασία με χώρες-εταίρους με ανοικτό και ισορροπημένο τρόπο και με βάση την αμοιβαιότητα και τα κοινά συμφέροντα.
- (117) Προκειμένου να προσδιοριστούν και να μετριαστούν οι δυνητικοί κίνδυνοι εφοδιασμού που σχετίζονται με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, θα πρέπει να είναι δυνατή η παρακολούθηση, σε συνεχή βάση, των δεικτών που σχετίζονται με τις τάσεις της αγοράς, τις παραγωγικές ικανότητες, την καινοτομία, την απασχόληση και τις δεξιότητες, τους χρόνους αδειοδότησης των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις ικανότητες έγχυσης CO₂. Ωστόσο, επί του παρόντος δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα υψηλής ποιότητας για την παρακολούθηση των εν λόγω δεικτών. Δεδομένου ότι τα καθήκοντα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα ποιοτικών δεδομένων, είναι αναγκαίο η Επιτροπή να ιεραρχεί, κατά την παρακολούθησή της, τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών με βάση τη σημασία τους στην Ένωση, και παράλληλα να εργάζεται για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας των εν λόγω δεδομένων. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί επίσης στενά με την Eurostat, τη στατιστική αρχή της Ένωσης, για την ανάπτυξη κοινών κωδίκων για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι οποίοι απαιτούνται για την εκπόνηση εκθέσεων και στατιστικών υψηλής ποιότητας και μακροπρόθεσμου χαρακτήρα.

- (118) Στις περιπτώσεις που ανατίθεται στην Επιτροπή, βάσει του παρόντος κανονισμού, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016⁴⁹. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισότιμη συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (119) Στον βαθμό που οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται σε αυτόν τον κανονισμό συνιστά κρατική ενίσχυση, οι διατάξεις που αφορούν τα εν λόγω μέτρα δεν θίγουν την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ.
- (120) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

⁴⁹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να βελτιώσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση πλαισίου για τη διασφάλιση της πρόσβασης της Ένωσης σε ασφαλή και βιώσιμο εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων με την κλιμάκωση της παραγωγικής ικανότητας τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των εφοδιαστικών τους αλυσίδων για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης και του στόχου για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, με σκοπό την απανθρακοποίηση της οικονομίας και της κοινωνίας της Ένωσης, και με τη συμβολή στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων απασχόλησης στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, βελτιώνοντας έτσι και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης.
2. Προκειμένου να επιτύχει τον γενικό στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο παρών κανονισμός θεσπίζει μέτρα που αποσκοπούν στα εξής:
 - α) μείωση του κινδύνου διαταραχών του εφοδιασμού που σχετίζονται με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και είναι πιθανόν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, ιδίως μέσω του εντοπισμού και της στήριξης της κλιμάκωσης της παραγωγικής ικανότητας τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των εφοδιαστικών τους αλυσίδων·

- β) δημιουργία ενωσιακής αγοράς υπηρεσιών αποθήκευσης CO₂·
- γ) ενθάρρυνση της ζήτησης για βιώσιμες και ανθεκτικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μέσω διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, δημοπρασιών και άλλων μορφών δημόσιων παρεμβάσεων·
- δ) ενίσχυση των δεξιοτήτων μέσω της στήριξης ακαδημιών, ώστε να διασφαλιστούν και να δημιουργηθούν ποιοτικές θέσεις εργασίας·
- ε) στήριξη της καινοτομίας μέσω της δημιουργίας ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών, του συντονισμού των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας μέσω της διευθύνουσας ομάδας του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών, καθώς και μέσω της σύναψης προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων και δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων·
- στ) βελτίωση της ικανότητας της Ένωσης όσον αφορά την παρακολούθηση και τον μετριασμό των κινδύνων εφοδιασμού που σχετίζονται με τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Με εξαίρεση τα άρθρα 33 και 34 του παρόντος κανονισμού, τα οποία εφαρμόζονται σε καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και άλλες καινοτόμες τεχνολογίες, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι κρίσιμες πρώτες ύλες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...⁺ εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς και η ημερομηνία έκδοσης PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)].

2. Σε περίπτωση ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων παραγωγής που καλύπτουν την παραγωγή υλικών τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...⁺ και του παρόντος κανονισμού, το τελικό προϊόν των εγκαταστάσεων καθορίζει ποιος από τους δύο κανονισμούς εφαρμόζεται.
3. Με εξαίρεση τα άρθρα 5, 25, 26 και 28, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε έργα απανθρακοποίησης της ενεργοβόρου βιομηχανίας που αποτελούν μέρος της εφοδιαστικής αλυσίδας τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και μειώνουν σημαντικά και μόνιμα τα επίπεδα εκπομπών ισοδύναμου CO₂ των βιομηχανικών διεργασιών σε βαθμό που είναι τεχνικά εφικτός.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών»: όλες οι τεχνολογίες που απαριθμούνται στο άρθρο 4, οι οποίες είναι τελικά προϊόντα, συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων·
- 2) «κατασκευαστικό στοιχείο»: μέρος τελικού προϊόντος τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών το οποίο κατασκευάζει και εμπορεύεται εταιρεία, περιλαμβανομένων επεξεργασμένων υλικών·
- 3) «τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας»: τεχνολογίες που παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)].

- 4) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές»: ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμη ενέργεια όπως ορίζεται στο άρθρο 2 δεύτερη παράγραφος σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
- 5) «αποθήκευση ενέργειας»: η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, καθώς και άλλες μορφές αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση ενέργειας χωρίς χρήση ορυκτών καυσίμων·
- 6) «ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης»: ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 δεύτερη παράγραφος σημείο 36) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
- 7) «βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα»: βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα, συνθετικά αεροπορικά καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ή υδρογόνο για αερομεταφορές, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 7), 13) ή 17) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2405, που προορίζονται για τον τομέα των αερομεταφορών ή καύσιμα που προορίζονται για τον τομέα της ναυτιλίας, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805·
- 8) «μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση»: η κλιμάκωση της παραγωγικής ικανότητας για μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για τη σημαντική και μόνιμη μείωση των επιπέδων εκπομπών ισοδύναμου CO₂ σε εμπορική εγκατάσταση ενεργοβόρου επιχείρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου⁵⁰ στους τομείς του χάλυβα, του αργιλίου, των μη σιδηρούχων μετάλλων, των χημικών προϊόντων, του τσιμέντου, της ασβέστου, του γυαλιού, των κεραμικών υλικών, των λιπασμάτων, καθώς και των τομέων του χαρτοπολτού και του χαρτιού στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό·

⁵⁰ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

- 9) «λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια»: τεχνολογίες που βασίζονται στη χρήση μικροοργανισμών ή βιολογικών μορίων, όπως ένζυμα, ρητίνες ή βιοπολυμερή που μπορούν να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ αντικαθιστώντας τις ενεργοβόρες εισροές ορυκτών ή χημικών πρώτων υλών σε διεργασίες βιομηχανικής παραγωγής και είναι χρήσιμες, μεταξύ άλλων, για τη δέσμευση άνθρακα, την παραγωγή βιοκαυσίμων και την παραγωγή υλικών βιολογικής βάσης, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας·
- 10) «(που) χρησιμοποιούνται κυρίως»: τελικά προϊόντα και συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία, απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, όπως παρατίθενται στο παράρτημα, ή τελικά προϊόντα, συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία και συγκεκριμένα μηχανήματα που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών βάσει αποδεικτικών στοιχείων που παρέχονται σε εθνική αρμόδια αρχή από τον φορέα υλοποίησης έργου, με εξαίρεση τα έργα απανθρακοποίησης της ενεργοβόρου βιομηχανίας, για τα οποία δεν απαιτείται να παρέχονται τέτοια στοιχεία·
- 11) «επεξεργασμένο υλικό»: υλικό που έχει υποστεί επεξεργασία κατά τρόπο ώστε να επιτελεί συγκεκριμένη λειτουργία σε εφοδιαστική αλυσίδα τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, εξαιρουμένων των κρίσιμων πρώτων υλών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...⁺
- 12) «καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών»: τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, που περιλαμβάνουν πραγματική καινοτομία που δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμη στην αγορά της Ένωσης και είναι αρκετά προηγμένες ώστε να υποβληθούν σε δοκιμή σε ελεγχόμενο περιβάλλον·

⁺ ΕΕ: Να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 78/23 [2023/0079(COD)].

- 13) «άλλες καινοτόμες τεχνολογίες»: τεχνολογίες που σχετίζονται με την ενέργεια ή το κλίμα, έχουν αποδεδειγμένη δυνατότητα να συμβάλουν στην απανθρακοποίηση βιομηχανικών ή ενεργειακών συστημάτων και να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις, και περιλαμβάνουν πραγματικές καινοτομίες που δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην ενωσιακή αγορά ενώ ταυτόχρονα είναι αρκετά προηγμένες ώστε να υποβληθούν σε δοκιμή σε ελεγχόμενο περιβάλλον·
- 14) «σύναψη προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων»: η σύναψη δημόσιων συμβάσεων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε προεμπορική φάση, οι οποίες περιλαμβάνουν καταμερισμό κινδύνων-οφελών υπό τις συνθήκες της αγοράς και ανταγωνιστική ανάπτυξη σε φάσεις·
- 15) «σύναψη δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων»: διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς ενεργούν ως εναρκτήριο πελάτης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, και οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν δοκιμές συμμόρφωσης·
- 16) «έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»: σχεδιαζόμενη εμπορική εγκατάσταση ή επέκταση ή αναπροσαρμογή χρήσης υφιστάμενης εγκατάστασης ώστε να παράγει τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, ή έργο απανθρακοποίησης της ενεργοβόρου βιομηχανίας·
- 17) «έργα απανθρακοποίησης της ενεργοβόρου βιομηχανίας»: η κατασκευή ή η μετατροπή της εμπορικής εγκατάστασης μιας ενεργοβόρου επιχείρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2003/96/EK, στον τομέα του χάλυβα, του αργιλίου, των μη σιδηρούχων μετάλλων, των χημικών προϊόντων, του τσιμέντου, της ασβέστου, του γυαλιού, των κεραμικών υλικών, των λιπασμάτων, καθώς και των τομέων χαρτοπολτού και χαρτιού που αποτελούν μέρος της αλυσίδας εφοδιασμού τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και αποσκοπούν στη σημαντική και μόνιμη μείωση των ποσοστών εκπομπών ισοδύναμου CO₂ των βιομηχανικών διεργασιών στον βαθμό που είναι τεχνικά εφικτό·

- 18) «στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών»: έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, έργο δέσμευσης CO₂, έργο αποθήκευσης CO₂ ή έργο υποδομών μεταφοράς CO₂ ευρισκόμενο στην Ένωση το οποίο έχει αναγνωριστεί από κράτος μέλος ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14.
- 19) «διαδικασία αδειοδότησης»: διαδικασία που καλύπτει όλες τις σχετικές άδειες κατασκευής, επέκτασης, μετατροπής και λειτουργίας έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, όπως οικοδομικές άδειες, άδειες χρήσης χημικών προϊόντων, άδειες σύνδεσης στο δίκτυο, εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικές άδειες, όπου απαιτούνται, περιλαμβάνει δε όλες τις αιτήσεις και διαδικασίες από την αναγνώριση ότι η αίτηση είναι πλήρης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το οικείο ενιαίο σημείο επαφής, καθώς και όσον αφορά την αποθήκευση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, τη διαδικασία αδειοδότησης αποθήκευσης που αφορά την διεκπεραίωση όλων των αναγκαίων αδειών για επιφανειακές εγκαταστάσεις που ζητούνται για τη λειτουργία χώρου αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών αδειών και των αδειών αγωγών, και της περιβαλλοντικής άδειας για την έγχυση και αποθήκευση CO₂ που ολοκληρώνεται σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.
- 20) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: η απόφαση ή το σύνολο αποφάσεων που λαμβάνουν αρχές κράτους μέλους για τη χορήγηση ή μη άδειας σε φορέα υλοποίησης έργου για την υλοποίηση έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης που λαμβάνεται στο πλαίσιο διαδικασίας προσφυγής.

- 21) «φορέας υλοποίησης έργου»: κάθε επιχείρηση ή κοινοπραξία επιχειρήσεων που υλοποιεί έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- 22) «ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών»: καθεστώς που παρέχει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα να δοκιμάζουν καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και άλλες καινοτόμες τεχνολογίες σε ελεγχόμενο πραγματικό περιβάλλον, στο πλαίσιο συγκεκριμένου σχεδίου, το οποίο αναπτύσσεται και παρακολουθείται από αρμόδια αρχή·
- 23) «διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων»: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) κάθε είδους διαδικασία ανάθεσης που καλύπτεται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ή την οδηγία 2014/25/ΕΕ για τη σύναψη σύμβασης αγαθών, έργων και υπηρεσιών·
 - β) διαδικασία για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης έργων ή υπηρεσίας που καλύπτεται από την οδηγία 2014/23/ΕΕ·
- 24) «αναθέτουσα αρχή»: στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
- 25) «αναθέτων φορέας»: στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, ο αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ και στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·

- 26) «σύμβαση»: στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, δημόσια σύμβαση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 5) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συμβάσεις αγαθών, έργων και υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και «συμβάσεις παραχώρησης», όπως ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1) της οδηγίας 2014/23/ΕΕ·
- 27) «δημοπρασία»: μηχανισμός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τη στήριξη της παραγωγής ή της κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵¹ ούτε των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ·
- 28) «ικανότητα έγχυσης CO₂»: η ετήσια ποσότητα CO₂ που μπορεί να εγχυθεί σε λειτουργικό τόπο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς, για τον οποίο έχει δοθεί άδεια βάσει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών ή την αύξηση των απορροφήσεων διοξειδίου του άνθρακα, ιδίως από βιομηχανικές εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας, και η οποία μετράται σε τόνους ανά έτος·
- 29) «υποδομή μεταφοράς CO₂»: το δίκτυο αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων σταθμών ανύψωσης της πίεσης, για τη μεταφορά CO₂ στον τόπο αποθήκευσης, καθώς και κάθε πλοίο, οδικός ή σιδηροδρομικός τρόπος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των συσκευών υγροποίησης και των εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, εάν χρειάζεται, για τη μεταφορά CO₂ στις λιμενικές εγκαταστάσεις και στον τόπο αποθήκευσης·

⁵¹ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

- 30) «ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος»: λύσεις για τη σχεδίαση και τη λειτουργία του ενεργειακού συστήματος ως συνόλου, αποτελούμενου από διαφορετικούς φορείς ενέργειας, υποδομές και τομείς κατανάλωσης, με τη δημιουργία ισχυρότερων συνδέσεων μεταξύ τους, με σκοπό την παροχή ευέλικτων, αξιόπιστων και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων ενεργειακών υπηρεσιών χωρίς χρήση ορυκτών καυσίμων, με το μικρότερο εφικτό κόστος για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον·
- 31) «βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών»: δέσμευση μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας για την αύξηση της συνεργασίας όσον αφορά τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, η οποία αναλαμβάνεται με μη δεσμευτική πράξη που καθορίζει συγκεκριμένες δράσεις αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
- 32) «πρωτοποριακού χαρακτήρα»: νέα ή σημαντικά αναβαθμισμένη εγκατάσταση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που παρέχει καινοτομία όσον αφορά τη διαδικασία παραγωγής της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών η οποία δεν διαθέτει ακόμη ουσιαστική παρουσία ούτε έχει αναληφθεί δέσμευση να κατασκευαστεί εντός της Ένωσης·
- 33) «παραγωγική ικανότητα»: η συνολική ικανότητα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο πλαίσιο ενός έργου παραγωγής ή, όπου το έργο παραγωγής δεν παράγει τελικά προϊόντα αλλά συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, η ικανότητα παραγωγής των τελικών προϊόντων για τα οποία παράγονται τα εν λόγω κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα.

Άρθρο 4

Κατάλογος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Οι τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού είναι:
 - α) ηλιακές τεχνολογίες, μεταξύ των οποίων: φωτοβολταϊκές, ηλιακές θερμοηλεκτρικές και ηλιοθερμικές τεχνολογίες·
 - β) τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
 - γ) τεχνολογίες συσσωρευτών και αποθήκευσης ενέργειας·
 - δ) αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας·
 - ε) τεχνολογίες υδρογόνου, περιλαμβανομένων των ηλεκτρολυτικών κυψελών και των κυψελών καυσίμου·
 - στ) τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου και βιομεθανίου·
 - ζ) τεχνολογίες CCS·
 - η) τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων τεχνολογιών ηλεκτρικής φόρτισης για τις μεταφορές και τεχνολογιών ψηφιοποίησης του δικτύου·
 - θ) τεχνολογίες πυρηνικής ενέργειας σχάσης, περιλαμβανομένων των τεχνολογιών κύκλου πυρηνικού καυσίμου·
 - ι) τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων·
 - ια) τεχνολογίες υδροηλεκτρικής ενέργειας·

- ιβ) τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας που δεν καλύπτονται από τις προηγούμενες κατηγορίες·
 - ιγ) τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών δικτύου θερμότητας·
 - ιδ) τεχνολογίες ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης·
 - ιε) λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια
 - ιστ) μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση που δεν καλύπτονται από τις προηγούμενες κατηγορίες·
 - ιζ) τεχνολογίες μεταφοράς και χρήσης CO₂·
 - ιη) τεχνολογίες αιολικής πρόωσης και ηλεκτρικής πρόωσης για τις μεταφορές·
 - ιθ) πυρηνικές τεχνολογίες που δεν καλύπτονται από τις προηγούμενες κατηγορίες.
2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιλέγουν μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και να καθορίζουν τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού τους εφοδιασμού.
3. Η παράγραφος 1 δεν θίγει την κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή χορήγησης, όπως θεσπίζονται σύμφωνα με τις δέουσες διαδικασίες, ή την ενωσιακή στήριξη μέσω της ΕΤΕπ.

Κεφάλαιο II

Ευνοϊκές προϋποθέσεις για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

ΤΜΗΜΑ -I

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 5

Δείκτες αναφοράς

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη στηρίζουν έργα παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων στην Ένωση από τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις αλυσίδες εφοδιασμού τους διά της επίτευξης παραγωγικής ικανότητας για τις εν λόγω τεχνολογίες στα εξής επίπεδα:
 - α) δείκτης αναφοράς τουλάχιστον 40 % των ετήσιων ενωσιακών αναγκών εκδίπλωσης για τις αντίστοιχες τεχνολογίες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2030·
 - β) αύξηση του μεριδίου της Ένωσης για τις αντίστοιχες τεχνολογίες με σκοπό την επίτευξη του 15 % της παγκόσμιας παραγωγής έως το 2040 με βάση την παρακολούθηση σύμφωνα με το άρθρο 42, εκτός εάν η αυξημένη παραγωγική ικανότητα της Ένωσης θα ήταν σημαντικά υψηλότερη από τις ανάγκες εκδίπλωσης της Ένωσης για τις αντίστοιχες τεχνολογίες που απαιτούνται για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2040.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 6
Ενιαία σημεία επαφής

1. Το αργότερο ... [έξι μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη συστήνουν ή ορίζουν μία ή περισσότερες αρχές ως ενιαία σημεία επαφής στο αντίστοιχο επίπεδο διοίκησης. Κάθε ενιαίο σημείο επαφής είναι υπεύθυνο για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, και για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τον εξορθολογισμό της διοικητικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 7, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το πότε μια αίτηση θεωρείται πλήρης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 10.
2. Όταν κράτος μέλος συστήνει ή ορίζει περισσότερα από ένα ενιαία σημεία επαφής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, παρέχει εργαλεία που βοηθούν τους φορείς υλοποίησης έργων να προσδιορίσουν το κατάλληλο συσταθέν ή ορισθέν σημείο επαφής στη διαδικτυακή ιστοσελίδα που δημιουργείται σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Το ενιαίο σημείο επαφής που συστήνεται ή ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι το μοναδικό σημείο επαφής για τον φορέα υλοποίησης έργου στη διαδικασία αδειοδότησης για έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου τυχόν στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών. Συντονίζει και διευκολύνει την υποβολή όλων των σχετικών εγγράφων και πληροφοριών και κοινοποιεί στον φορέα υλοποίησης του έργου το αποτέλεσμα της εμπεριστατωμένης απόφασης.
4. Οι φορείς υλοποίησης έργου επιτρέπεται να υποβάλλουν οποιαδήποτε έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης σε ηλεκτρονική μορφή.
5. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τυχόν σχετικές μελέτες που διενεργούνται, ή άδειες ή εγκρίσεις που εκδίδονται για ένα δεδομένο έργο λαμβάνονται υπόψη και ότι δεν ζητούνται εις διπλούν μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις, εκτός εάν απαιτείται διαφορετικά από το εθνικό ή το ενωσιακό δίκαιο.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες έχουν εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες και διαδικασίες επίλυσης διαφορών που αφορούν τη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, εάν αυτές προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ενιαίο σημείο επαφής και όλες οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για κάθε στάδιο των διαδικασιών αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των διαδικαστικών σταδίων, διαθέτουν επαρκή αριθμό ειδικευμένων υπαλλήλων και επαρκείς οικονομικούς, τεχνικούς και τεχνολογικούς πόρους, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, για σκοπούς αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

8. Η πλατφόρμα που αναφέρεται στα άρθρα 38 και 39 συζητεί κατά διαστήματα την εφαρμογή του παρόντος τμήματος και των άρθρων 15 και 16, και ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές για την οργάνωση των ενιαίων σημείων επαφής.
9. Οι αρχές που συμμετέχουν στη διαδικασία αδειοδότησης και άλλες ενδιαφερόμενες αρχές προσδιορίζουν και θέτουν στη διάθεση του οικείου σημείου επαφής τις απαιτήσεις και την έκταση των πληροφοριών που ζητούνται από τον φορέα υλοποίησης έργου πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Άρθρο 7

Διαδικτυακή πρόσβαση σε πληροφορίες

Τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσβαση στις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, διαδικτυακά και με συγκεντρωτικό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο:

- α) τα ενιαία σημεία επαφής που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1·
- β) διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την επίλυση διαφορών·
- γ) χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες·

- δ) δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών·
- ε) υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπηρεσιών σχετικά με την εταιρική φορολογική δήλωση, την τοπική φορολογική νομοθεσία ή το εργατικό δίκαιο.

Άρθρο 8

Επιτάχυνση της υλοποίησης

Τα κράτη μέλη παρέχουν διοικητική στήριξη σε έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην επικράτειά τους για να διευκολύνουν την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή τους, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ που συμμετέχουν στα έργα, μεταξύ άλλων παρέχοντας:

- α) συνδρομή για την συμμόρφωση προς τις ισχύουσες διοικητικές υποχρεώσεις και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων·
- β) συνδρομή σε φορείς υλοποίησης έργου ώστε να ενημερώνουν το κοινό με στόχο την αύξηση της αποδοχής του έργου από το κοινό·
- γ) συνδρομή σε φορείς υλοποίησης έργων κατά τη διαδικασία αδειοδότησης, ιδίως για τις ΜΜΕ.

Άρθρο 9

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Η διαδικασία αδειοδότησης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν υπερβαίνει κανένα από τα ακόλουθα χρονικά όρια:
 - α) 12 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα κάτω από 1 GW·
 - β) 18 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με ετήσια παραγωγική ικανότητα από 1 GW και πάνω.
2. Η διαδικασία αδειοδότησης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών των οποίων η ετήσια παραγωγική ικανότητα δεν μετράται σε GW δεν υπερβαίνει το χρονικό όριο των 18 μηνών.
3. Όταν τα έργα απανθρακοποίησης της ενεργοβόρου βιομηχανίας, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου έχουν αναγνωριστεί ως στρατηγικά έργα, απαιτούν την κατασκευή περισσότερων εγκαταστάσεων ή μονάδων σε έναν τόπο, ο φορέας υλοποίησης έργου και το ενιαίο σημείο επαφής μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τον διαχωρισμό του έργου σε περισσότερα μικρότερα έργα για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες προθεσμίες.
4. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, τα στάδια της εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο i) της εν λόγω οδηγίας δεν περιλαμβάνονται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

5. Όταν οι διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο ii) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ οδηγούν στην ανάγκη να συμπληρωθεί η μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων με πρόσθετες πληροφορίες, το ενιαίο σημείο επαφής μπορεί να δώσει στον φορέα υλοποίησης έργου τη δυνατότητα να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες. Στην περίπτωση αυτή, το ενιαίο σημείο επαφής ειδοποιεί τον φορέα υλοποίησης έργου σχετικά με την προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των 30 ημερών από την εν λόγω ειδοποίηση. Η περίοδος από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών πληροφοριών έως την υποβολή των εν λόγω πληροφοριών δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.
6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον απαιτείται λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας, της τοποθεσίας ή του μεγέθους του προτεινόμενου έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, ένα κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τα χρονικά όρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 7 του παρόντος άρθρου, και στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2 άπαξ, το πολύ κατά 3 μήνες πριν από τη λήξη τους και κατά περίπτωση.
7. Το κράτος μέλος, σε περίπτωση που θεωρεί ότι το προτεινόμενο έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή το στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών ενέχει εξαιρετικούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ή του γενικού πληθυσμού και ότι απαιτείται πρόσθετος χρόνος για να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται μέτρα για την αντιμετώπιση των εντοπίσιμων κινδύνων, δύναται να παρατείνει τα χρονικά όρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2 κατά 6 μήνες, εντός εξαμήνου από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

8. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 6 ή 7 το ενιαίο σημείο επαφής ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης έργου για τους λόγους της παράτασης και για την ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται η εμπεριστατωμένη απόφαση.
9. Το ενιαίο σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού ειδοποιεί τον φορέα υλοποίησης έργου σχετικά με την προθεσμία για την υποβολή της μελέτης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης στο οικείο κράτος μέλος και την ανάγκη να προβλεφθεί επαρκής χρόνος για την αξιολόγηση της μελέτης. Η περίοδος από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία για την υποβολή της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων έως την υποβολή της εν λόγω μελέτης δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.
10. Το αργότερο 45 ημέρες από την παραλαβή αίτησης αδειοδότησης, το οικείο ενιαίο σημείο επαφής βεβαιώνει ότι η αίτηση είναι πλήρης ή, εάν ο φορέας υλοποίησης έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της αίτησης, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης έργου να υποβάλει πλήρη αίτηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, προσδιορίζοντας ποιες πληροφορίες λείπουν. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα αίτηση κριθεί ελλιπής για δεύτερη φορά, το ενιαίο σημείο επαφής μπορεί, εντός 30 ημερών από τη δεύτερη υποβολή, να υποβάλει δεύτερο αίτημα παροχής πληροφοριών. Το ενιαίο σημείο επαφής δεν ζητεί πληροφορίες για τομείς που δεν καλύπτονται από το πρώτο αίτημα παροχής πρόσθετων πληροφοριών και δικαιούται μόνο να ζητήσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία για τη συμπλήρωση των εντοπισθέντων κενών στις πληροφορίες. Η ημερομηνία βεβαίωσης της πληρότητας της αίτησης από το ενιαίο σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης για τη συγκεκριμένη αίτηση.

11. Το αργότερο δύο μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης, το ενιαίο σημείο επαφής καταρτίζει, σε στενή συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης. Το χρονοδιάγραμμα αυτό αρχίζει από τη στιγμή που το ενιαίο σημείο επαφής αναγνωρίζει την πληρότητα της αίτησης. Το χρονοδιάγραμμα δημοσιεύεται σε ιστότοπο ελεύθερης πρόσβασης από το ενιαίο σημείο επαφής.
12. Τα χρονικά όρια που ορίζονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 16 δεν θίγουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, ούτε και τυχόν διαδικασίες προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.
13. Τα χρονικά όρια που ορίζονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 16 για οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αδειοδότησης δεν θίγουν τυχόν συντομότερα χρονικά όρια που καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 10

Εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντική άδεια

1. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 9 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, ο ενδιαφερόμενος φορέας υλοποίησης έργου δύναται να ζητεί, πριν από την υποβολή της αίτησης, τη γνώμη του ενιαίου σημείου επαφής σχετικά με το πεδίο και τον βαθμό λεπτομέρειας των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας. Το ενιαίο σημείο επαφής διασφαλίζει ότι η εν λόγω γνώμη εκδίδεται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός 45 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορέας υλοποίησης του έργου υπέβαλε το αίτημά του για γνωμοδότηση.

2. Όταν η υποχρέωση εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον προκύπτει ταυτόχρονα από οποιεσδήποτε από δύο ή περισσότερες από την οδηγία 2000/60/EK, την οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵², την οδηγία 2008/98/EK, την οδηγία 2009/147/EK, την οδηγία 2010/75/EE, την οδηγία 2011/92/EE, την οδηγία 2012/18/EE ή την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες που πληρούν όλες τις απαιτήσεις των εν λόγω νομοθετικών πράξεων της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της συντονισμένης διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μια αρμόδια αρχή συντονίζει τις διάφορες επιμέρους εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός συγκεκριμένου έργου που απαιτούνται από τις σχετικές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μια αρμόδια αρχή προβλέπει ενιαία εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων συγκεκριμένου έργου, η οποία απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης. Η εφαρμογή της κοινής ή συντονισμένης διαδικασίας δεν επηρεάζει το περιεχόμενο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν αιτιολογημένο συμπέρασμα όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο iv) της οδηγίας 2011/92/EE, σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εντός 90 ημερών από την παραλαβή όλων των αναγκαίων πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας και μετά την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας.

⁵² Οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν απαιτείται λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας, της τοποθεσίας ή του μεγέθους του προτεινόμενου έργου, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρατείνουν την προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 3 το πολύ κατά 20 ημέρες, πριν από τη λήξη της και κατά περίπτωση. Στην περίπτωση αυτή, το οικείο ενιαίο σημείο επαφής ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης του έργου σχετικά με την αιτιολόγηση της παράτασης και της προθεσμίας για το αιτιολογημένο συμπέρασμά του.
5. Τα χρονοδιαγράμματα διαβούλευσης με το ενδιαφερόμενο κοινό όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, σχετικά με την περιβαλλοντική μελέτη που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, δεν υπερβαίνουν τις 85 ημέρες, και σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 7 της εν λόγω οδηγίας είναι ελάχιστης διάρκειας 30 ημερών. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 6 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας, η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί το πολύ στις 90 ημέρες κατά περίπτωση.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους και άλλες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ διαθέτουν επαρκές ειδικευμένο προσωπικό και επαρκείς οικονομικούς, τεχνικούς και τεχνολογικούς πόρους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11
Σχεδιασμός

1. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για την κατάρτιση σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών σχεδίων και των σχεδίων χρήσης γης, εξετάζουν το ενδεχόμενο να περιλαμβάνουν στα εν λόγω σχέδια, κατά περίπτωση, διατάξεις για την ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών και, κατά περίπτωση, κοιλάδων μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και των αναγκαίων υποδομών. Κατά την εξέταση του ενδεχομένου συμπερίληψης τέτοιων διατάξεων, δίνεται προτεραιότητα σε τεχνητές και δομημένες επιφάνειες, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις. Για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα σχετικά δεδομένα χωροταξικού σχεδιασμού είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο σύμφωνα με το άρθρο 7.

2. Όταν τα σχέδια περιλαμβάνουν διατάξεις για την ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, και των απαιτούμενων υποδομών τους και υπόκεινται σε εκτίμηση επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK και σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, οι εν λόγω εκτιμήσεις συνδυάζονται σε μία. Κατά περίπτωση, η συνδυασμένη εκτίμηση εξετάζει επίσης τις επιπτώσεις στα δυνητικά επηρεαζόμενα υδατικά συστήματα που αναφέρονται στην οδηγία 2000/60/EK. Όταν τα σχετικά κράτη μέλη πρέπει να εκτιμούν τις επιπτώσεις υφιστάμενων και μελλοντικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων ξηράς-θάλασσας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵³, οι εν λόγω επιπτώσεις καλύπτονται επίσης από τη συνδυασμένη εκτίμηση. Το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις συνδυάζονται, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν επηρεάζει το περιεχόμενο ή την ποιότητά τους. Οι συνδυασμένες εκτιμήσεις διενεργούνται κατά τρόπο που να μην οδηγεί σε παράταση των προθεσμιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 12

Δυνατότητα εφαρμογής των συμβάσεων ΟΕΕ/ΗΕ

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη («ΟΕΕ/ΗΕ») για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998, και από τη σύμβαση ΟΕΕ/ΗΕ για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, η οποία υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991, καθώς και από το πρωτόκολλό της για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, το οποίο υπογράφηκε στο Κίεβο στις 21 Μαΐου 2003.

⁵³ Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135).

2. Όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος τμήματος και των άρθρων 8, 15, 16 [...] και 28 δημοσιοποιούνται με εύκολα κατανοητό τρόπο και όλες οι αποφάσεις που αφορούν έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών διατίθεται στον ίδιο ιστότοπο.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 13

Κριτήρια επιλογής

1. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που βρίσκονται στην Ένωση και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στους κλιματικούς ή ενεργειακούς στόχους της Ένωσης, και που πληρούν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) το έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών συμβάλλει στην τεχνολογική και βιομηχανική ανθεκτικότητα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης με την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας για ένα κατασκευαστικό στοιχείο ή τμήμα της εφοδιαστικής αλυσίδας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με τους ακόλουθους τρόπους:
 - ι) προσθέτει παραγωγική ικανότητα στην Ένωση για μια τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών, για την οποία η Ένωση εξαρτάται κατά περισσότερο από 50 % από εισαγωγές που προέρχονται από τρίτες χώρες·

- ii) προσθέτει σημαντική παραγωγική ικανότητα, συμβάλλοντας ουσιαστικά στους κλιματικούς ή ενεργειακούς στόχους της Ένωσης για το 2030· ή
 - iii) προσθέτει παραγωγική ικανότητα ή επικαιροποιεί την υφιστάμενη παραγωγική ικανότητα στην Ένωση για μια τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών, για την οποία η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο της παγκόσμιας παραγωγής και η οποία διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ανθεκτικότητα της Ένωσης·
- β) το έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών έχει σαφή θετικό αντίκτυπο στην αλυσίδα εφοδιασμού της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης ή σε κατάντη τομείς, παρέχοντας στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών πρόσβαση στη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών ή σε προϊόντα που παράγονται σε εγκατάσταση παραγωγής πρωτοποριακού χαρακτήρα, και πληροί τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:
- i) θέτει σε εφαρμογή μέτρα για την προσέλκυση, τη διατήρηση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή την επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού που απαιτείται για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων μέσω προγραμμάτων μαθητείας, πρακτικής άσκησης, συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, και τους κοινωνικούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων·
 - ii) συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών·

γ) το έργο συμβάλλει στην επίτευξη των κλιματικών ή των ενεργειακών στόχων της Ένωσης με την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών μέσω πρακτικών που εφαρμόζουν βελτιωμένα χαρακτηριστικά περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και επιδόσεων ή κυκλικότητας, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης αποδοτικής χρήσης ενέργειας, νερού ή υλικών με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές, και πρακτικών που μειώνουν σημαντικά και μόνιμα τα επίπεδα εκπομπών ισοδύναμου CO₂.

2. Έως ... [οκτώ μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που διασφαλίζουν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των κριτηρίων που απαριθμούνται στο παρόν άρθρο. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν τουλάχιστον ειδική καθοδήγηση σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για να αξιολογείται:

α) κατά πόσον η πρόσθετη παραγωγική ικανότητα αφορά παραγωγική ικανότητα για τεχνολογία πρωτοποριακού χαρακτήρα ή για βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία·

β) κατά πόσον η πρόσθετη παραγωγική ικανότητα μπορεί να θεωρηθεί σημαντική.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης όπως ορίζεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών έργα αποθήκευσης CO₂ που πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ο τόπος αποθήκευσης CO₂ βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της ή στην υφαλοκρηπίδα της, κατά την έννοια της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας (UNCLOS)·

- β) το έργο αποθήκευσης CO₂ συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 20·
- γ) έχει υποβληθεί, για το έργο αποθήκευσης CO₂, αίτηση για άδεια ασφαλούς και μόνιμης αποθήκευσης CO₂, σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.

Οποιοδήποτε έργο δέσμευσης CO₂ σχετικό με έργο αποθήκευσης CO₂ που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης του πρώτου εδαφίου και κάθε έργο υποδομής CO₂ αναγκαίο για τη μεταφορά δεσμευμένου CO₂, επίσης αναγνωρίζεται ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- 4. Τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αντιστοιχούν σε τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών και βρίσκονται σε «λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και περιφέρειες μετάβασης», καθώς και σε περιοχές του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, και είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση βάσει των κανόνων της πολιτικής συνοχής, αναγνωρίζονται, αφού περατωθεί η διαδικασία ανάθεσης, από τα κράτη μέλη ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3, κατόπιν γραπτού αιτήματος του φορέα υλοποίησης έργου, χωρίς ο φορέας υλοποίησης έργου να πρέπει να υποβάλει επίσημη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2.
- 5. Ένα έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που βρίσκεται στην Ένωση και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και το οποίο επωφελείται από το Ταμείο Καινοτομίας του ΣΕΔΕ ή αποτελεί μέρος σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ευρωπαϊκών κοιλάδων υδρογόνου ή της Τράπεζας Υδρογόνου, όπου τα ταμεία στηρίζουν επενδύσεις σε παραγωγικές ικανότητες, αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3, κατόπιν έγγραφου αιτήματος του φορέα υλοποίησης του έργου, χωρίς ο φορέας υλοποίησης του έργου να πρέπει να υποβάλει επίσημη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2.

6. Όταν ένα στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών συμβάλλει σε αξιακή αλυσίδα για τεχνολογία την οποία ένα κράτος μέλος δεν αποδέχεται ως μέρος της γενικής διάρθρωσης του ενεργειακού του εφοδιασμού, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει το εν λόγω έργο ως στρατηγικό έργο. Εάν υπάρχουν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών για τις οποίες ένα κράτος μέλος δεν προτίθεται να αναγνωρίσει έργα ως στρατηγικά έργα, το εν λόγω κράτος μέλος το κοινοποιεί το συντομότερο δυνατόν και δημοσίως.

Άρθρο 14

Αίτηση και αναγνώριση

1. Οι αιτήσεις για την αναγνώριση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ως στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών υποβάλλονται από τον φορέα υλοποίησης του έργου στο οικείο κράτος μέλος.
 2. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) συναφή στοιχεία που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 ή 3·
 - β) επιχειρηματικό σχέδιο που αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του έργου σύμφωνα με τον στόχο της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας· και
 - γ) ένα πρώτο σχέδιο χρονοδιαγράμματος για το έργο, προκειμένου να εκτιμηθεί πότε το έργο θα μπορεί να συνεισφέρει στον δείκτη αναφοράς για την παραγωγική ικανότητα της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 5 ή στον στόχο της Ένωσης για ικανότητα έγχυσης CO₂ που αναφέρεται στο άρθρο 20.
- Η Επιτροπή παρέχει τυποποιημένη φόρμα για την υποβολή των αιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν την αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μέσω δίκαιης και διαφανούς διαδικασίας εντός ενός μήνα από την παραλαβή της πλήρους αίτησης. Εάν ο φορέας υλοποίησης έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις σχετικές και πλήρεις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση μιας αίτησης, το κράτος μέλος ζητεί, άπαξ, από τον φορέα υλοποίησης έργου να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, προκειμένου να λάβει πλήρη αίτηση. Η ημερομηνία βεβαίωσης της πληρότητας της υποβολής είναι η ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας αξιολόγησης. Η απόφαση που προκύπτει από τη διαδικασία αυτή είναι αιτιολογημένη και κοινοποιείται στον φορέα υλοποίησης του έργου, στην πλατφόρμα που αναφέρεται στα άρθρα 38 και 39.
4. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός του χρονοδιαγράμματος της παραγράφου 3, ο φορέας υλοποίησης έργου μπορεί να ενημερώσει το κράτος μέλος και να ζητήσει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από το κράτος μέλος να παράσχει στον φορέα υλοποίησης έργου επικαιροποιημένη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 ημέρες από την αρχική προθεσμία.
5. Η Επιτροπή μπορεί να γνωμοδοτεί σχετικά με τα εγκεκριμένα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών. Όταν ένα κράτος μέλος απορρίπτει αίτηση, ο αιτών έχει το δικαίωμα να υποβάλει την αίτηση στην Επιτροπή, η οποία την αξιολογεί εντός 20 εργάσιμων ημερών. Η αξιολόγηση της Επιτροπής είναι ανεξάρτητη της απόφασης του κράτους μέλους.

6. Όταν η Επιτροπή, μετά την αξιολόγησή της σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, επιβεβαιώνει την απόρριψη της αίτησης από το κράτος μέλος, κοινοποιεί στον αιτούντα το συμπέρασμά της με τη μορφή επιστολής. Όταν η αξιολόγηση της Επιτροπής διαφέρει από την αξιολόγηση του κράτους μέλους, το εν λόγω έργο συζητείται στην πλατφόρμα των άρθρων 38 και 39.
7. Όταν η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ότι ένα στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών έχει υποστεί ουσιαστικές αλλαγές ή ότι δεν πληροί πια τα κριτήρια του άρθρου 13, ή εάν η αναγνώρισή του ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών βασίστηκε σε αίτηση που περιείχε εσφαλμένες πληροφορίες, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο φορέα υλοποίησης έργου. Έπειτα από ακρόαση του φορέα υλοποίησης του έργου, το κράτος μέλος μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση με την οποία ένα έργο αναγνωρίστηκε ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών.
8. Ένα έργο που δεν αναγνωρίζεται πια ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών χάνει όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με το εν λόγω καθεστώς δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
9. Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί ανοικτά διαθέσιμο μητρώο των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 15

Καθεστώς προτεραιότητας στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Οι φορείς υλοποίησης έργου και όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι, για τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι σχετικές διαδικασίες διεκπεραιώνονται με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.
2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, όποτε ένα έργο αναγνωρίζεται ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη χορηγούν στο εν λόγω στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών το καθεστώς της ύψιστης δυνατής εθνικής σημασίας, εφόσον υπάρχει τέτοιο καθεστώς στο εθνικό δίκαιο, και το εν λόγω στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών αντιμετωπίζεται αναλόγως στις διαδικασίες αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και, όπου υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, τον χωροταξικό σχεδιασμό.
3. Τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών θεωρείται ότι συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση και, ως εκ τούτου, είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/EK, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/EK, στα άρθρα 6 παράγραφος 4 και 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στις νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης· τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση θεωρείται ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και μπορούν να θεωρούνται έργα υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος και να εξυπηρετούν τα συμφέροντα της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις εν λόγω πράξεις.

4. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, οι δικαστικές διαφορές, οι προσφυγές και τα ένδικα μέσα που σχετίζονται με στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών ενώπιον οποιωνδήποτε εθνικών δικαστηρίων ή τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης ή της διαιτησίας, όταν υφίστανται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αντιμετωπίζονται ως επείγουσες, στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες και υπό την προϋπόθεση ότι τα συνήθως ισχύοντα δικαιώματα υπεράσπισης ατόμων ή τοπικών κοινοτήτων θα γίνονται σεβαστά. Οι φορείς υλοποίησης στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών συμμετέχουν στις εν λόγω επείγουσες διαδικασίες, κατά περίπτωση.

Άρθρο 16

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Η διαδικασία αδειοδότησης για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν υπερβαίνει:
- α) τους 9 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα κάτω από 1 GW·
 - β) τους 12 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα πάνω από 1 GW·
 - γ) 18 μήνες για όλες τις αναγκαίες άδειες λειτουργίας τόπου αποθήκευσης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.

2. Για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών των οποίων η ετήσια παραγωγική ικανότητα δεν μετράται σε GW, η διαδικασία αδειοδότησης δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες.
3. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, το στάδιο της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο i) της εν λόγω οδηγίας δεν περιλαμβάνονται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

Κοιλάδες επιτάχυνσης των μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες περιοχές ως κοιλάδες επιτάχυνσης μηδενικών καθαρών εκπομπών («κοιλάδες») με σκοπό την επιτάχυνση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων μηδενικών καθαρών εκπομπών, ιδίως την επιτάχυνση της υλοποίησης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών ή συνεργατικών σχηματισμών αυτών, ή για τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Στόχος των κοιλάδων είναι η δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών βιομηχανικής δραστηριότητας μηδενικών καθαρών εκπομπών και ο περαιτέρω εξορθολογισμός των διοικητικών διαδικασιών.
2. Η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1:
 - α) καθορίζει σαφές γεωγραφικό και τεχνολογικό πεδίο για τις κοιλάδες·

- β) λαμβάνει υπόψη περιοχές που περιλαμβάνουν τεχνητές και δομημένες επιφάνειες, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις·
- γ) υποβάλλεται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ και, κατά περίπτωση, σε εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ· στο μέτρο του δυνατού, τα αποτελέσματα των εν λόγω εκτιμήσεων διευκολύνουν την προετοιμασία έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών με σκοπό την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης των εκτιμήσεων· η παρούσα διάταξη δεν θίγει τη συμμόρφωση μεμονωμένων έργων με το εφαρμοστέο περιβαλλοντικό δίκαιο της Ένωσης·
- δ) διασφαλίζει συνέργειες, όπου είναι δυνατόν, με τον καθορισμό περιοχών επιτάχυνσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁴.

3. Η απόφαση κράτους μέλους να χαρακτηρίσει μια περιοχή ως κοιλάδα συνοδεύεται από σχέδιο που καθορίζει συγκεκριμένα εθνικά μέτρα για την αύξηση της ελκυστικότητάς της ως τοποθεσίας για δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των ακόλουθων καθεστώτων οικονομικής και διοικητικής στήριξης με σκοπό:

- α) τη διευκόλυνση της ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών στην κοιλάδα·

⁵⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (ΕΕ L 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

- β) τη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων στην κοιλάδα·
 - γ) την επίτευξη της επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της περιοχής·
 - δ) τη διάθεση των πληροφοριών σχετικά με την κοιλάδα στο διαδίκτυο σύμφωνα με το άρθρο 7.
4. Οι δημόσιες επενδύσεις που στοχεύουν στη δημιουργία κοιλάδων, στον εξοπλισμό τους με κατάλληλες υποδομές, στη μετατροπή εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων και στην ανάπτυξη της επάρκειας της δεξαμενής τοπικών δεξιοτήτων μπορούν να επωφελούνται, κατά περίπτωση, από τα μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056 και (ΕΕ) 2021/1057.

Άρθρο 18

Αδειοδότηση στο πλαίσιο των κοιλάδων

1. Τα τμήματα I και II εφαρμόζονται σε μεμονωμένα έργα στις κοιλάδες. Για κάθε κοιλάδα ορίζεται ενιαίο σημείο επαφής.
2. Προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλοεπικάλυψη των εκτιμήσεων, κατά την έκδοση της γνώμης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ).

3. Το ενιαίο σημείο επαφής θέτει στη διάθεση των φορέων υλοποίησης έργων υποδείγματα με τις ειδικές άδειες που απαιτούνται για έργα στις κοιλάδες. Τα εν λόγω υποδείγματα περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τυχόν χαρακτηριστικά του έργου και μέτρα που προβλέπονται για την αποφυγή ή την πρόληψη σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μόνο έργα με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις υποβάλλονται σε εκτίμηση σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ και να διευκολύνεται η αρμόδια αρχή στον καθορισμό του κατά πόσον το έργο πρέπει να υποβληθεί σε εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 2 έως 6 της εν λόγω οδηγίας.
4. Τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε κοιλάδες θεωρείται ότι συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση και, ως εκ τούτου, είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, στα άρθρα 6 παράγραφος 4 και 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και στις νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για την αποκατάσταση της φύσης, τα έργα παραγωγής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών σε κοιλάδες στην Ένωση θεωρείται ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και μπορούν να θεωρούνται έργα υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις εν λόγω πράξεις.

Άρθρο 19

Συντονισμός της χρηματοδότησης

1. Η πλατφόρμα, όπως συστήνεται στο άρθρο 38, εξετάζει τα σημεία συμφόρησης και τις χρηματοδοτικές ανάγκες των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών σε επίπεδο Ένωσης, παρέχει συμβουλές σχετικά με τρόπους συντονισμού της ενωσιακής και εθνικής χρηματοδότησης όσον αφορά τις εν λόγω χρηματοδοτικές ανάγκες και συλλέγει πιθανές βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων, για τον σκοπό της ανάπτυξης διασυνοριακών αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης, ιδίως βάσει τακτικών ανταλλαγών και συστάσεων της ομάδας για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών και με τις σχετικές βιομηχανικές συμμαχίες.
2. Η πλατφόρμα, κατόπιν αιτήματος του φορέα υλοποίησης στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, συζητά και παρέχει συμβουλές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να συμπληρωθεί η χρηματοδότηση του έργου, λαμβάνοντας υπόψη την ήδη εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και συνεκτιμώντας τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) πρόσθετες ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης·
 - β) στήριξη μέσω πόρων από τον Όμιλο της ΕΤΕπ ή άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης·
 - γ) υφιστάμενα μέσα και προγράμματα των κρατών μελών, μεταξύ άλλων από εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, ιδρύματα και οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων·
 - δ) συναφή ενωσιακή χρηματοδότηση και χρηματοδοτικά προγράμματα.

3. Έως ... [3 μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια ανά διετία, η πλατφόρμα παρέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την εξασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων μέσω του προϋπολογισμού της Ένωσης, για την επιδίωξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
4. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, η Επιτροπή αναλαμβάνουν δραστηριότητες για την επιτάχυνση των δημόσιων επενδύσεων σε στρατηγικά έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, οι εν λόγω δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλών και τον συντονισμό της στήριξης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Κεφάλαιο III

Ικανότητα έγχυσης CO₂

Άρθρο 20

Στόχος για την ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης

1. Έως το 2030 θα επιτευχθεί ετήσια ικανότητα έγχυσης τουλάχιστον 50 εκατομμυρίων τόνων CO₂ σε χώρους αποθήκευσης, δηλαδή χώρους αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς που έχουν λάβει άδεια βάσει της οδηγίας 2009/31/EK συμπεριλαμβανομένων των εξαντλημένων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου και των αλατούχων υδροφόρων οριζόντων, που βρίσκονται εντός της Ένωσης, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της ή στην υφαλοκρηπίδα της, κατά την έννοια της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, οι οποίοι δεν συνδυάζονται με ενισχυμένη ανάκτηση υδρογονανθράκων.

2. Όλοι οι τόποι αποθήκευσης σχεδιάζονται έτσι ώστε να λειτουργούν για τουλάχιστον πέντε έτη και τηρούν τις αρχές της δίκαιης και ανοικτής πρόσβασης, παρεχόμενης με διαφάνεια και αμεροληψία, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2009/31/EK.
3. Έως ... [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τον ετήσιο στόχο της Ένωσης για την ικανότητα έγχυσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης της αγοράς που σχετίζεται με την ικανότητα έγχυσης. Η έκθεση περιλαμβάνει επισκόπηση της γεωγραφικής κατανομής των τόπων αποθήκευσης σε ολόκληρη την Ένωση. Η πρώτη έκθεση αξιολογεί κατά πόσον κρίνεται αναγκαία η θέσπιση στόχου σε επίπεδο Ένωσης για το 2040 ή νωρίτερα, εάν χρειαστεί.
4. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν εκτίμηση της επάρκειας της αποθήκευσης και της ικανότητας έγχυσης CO₂, ιδίως βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 και το άρθρο 23 παράγραφος 6. Οι εκθέσεις επιτελούν τις ακόλουθες λειτουργίες:
 - α) παρέχουν λεπτομερή ανάλυση του γεωγραφικού και χρονικού σχεδιασμού των χώρων αποθήκευσης CO₂ και των έργων δέσμευσης CO₂ για τις εκπομπές CO₂ από βιομηχανικές εγκαταστάσεις εντός της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών δυνατοτήτων χρήσης CO₂ που συμβάλλουν στη μόνιμη αποθήκευση CO₂.

- β) προσδιορίζουν τις υποδομές που απαιτούνται για τη μεταφορά και αποθήκευση εκπομπών CO₂ από βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε ολόκληρη την Ένωση·
 - γ) παρέχουν λεπτομερή ανάλυση σχετικά με τους πιθανούς φραγμούς που εμποδίζουν την ανάπτυξη της αγοράς CCS.
5. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2028, η Επιτροπή δύναται να υποβάλει, βάσει της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3, νομοθετική πρόταση για τη θέσπιση νέου στόχου σε επίπεδο Ένωσης για την ικανότητα έγχυσης CO₂ έως το 2040 ή νωρίτερα, εάν χρειαστεί. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να μην υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη θέσπιση του εν λόγω στόχου, γνωστοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τους λόγους για την απόφασή της.
6. Εντός τριών μηνών από την υπογραφή από την Ένωση διεθνούς συμφωνίας σχετικά με το παρόν κεφάλαιο, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην οποία αξιολογούνται οι επιπτώσεις της διεθνούς συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά την προώθηση και τη διαφύλαξη των περιβαλλοντικών προτύπων, των κλιματικών στόχων της Ένωσης και της ενδεχόμενης ανάγκης για πρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της εν λόγω διεθνούς συμφωνίας. Βάσει της εν λόγω έκθεσης, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, νομοθετική πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με την παράγραφο 1.

7. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές που υποδεικνύουν τα κατάλληλα επίπεδα καθαρότητας του CO₂ και των ιχνοστοιχείων στο ρεύμα CO₂ για τα έργα αποθήκευσης CO₂ που συμβάλλουν στον στόχο της Ένωσης για την ικανότητα έγχυσης.

Άρθρο 21

Διαφάνεια των δεδομένων ικανότητας αποθήκευσης CO₂

1. Εντός ... [έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη:
- α) δημοσιοποιούν δεδομένα σχετικά με όλες τις περιοχές όπου θα μπορούσαν να αδειοδοτηθούν τόποι αποθήκευσης CO₂ στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των αλατούχων υδροφορέων, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων σχετικά με την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών·
 - β) υποχρεώνουν τις οντότητες που διαθέτουν ή διέθεταν στο παρελθόν άδεια όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 3 της οδηγίας 94/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁵, εντός της επικράτειάς τους, να δημοσιοποιούν γεωλογικά δεδομένα των οποίων δεν χωρεί επίκληση που αφορούν εγκαταστάσεις παραγωγής οι οποίες έχουν παροπλιστεί ή των οποίων ο παροπλισμός έχει κοινοποιηθεί στην αρμόδια αρχή και, εφόσον είναι διαθέσιμες, οικονομικές εκτιμήσεις του αντίστοιχου κόστους για την ενεργοποίηση της έγχυσης CO₂, εκτός εάν η οντότητα έχει υποβάλει αίτηση για άδεια εξερεύνησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σχετικά με:
 - ι) το κατά πόσον ο τόπος είναι κατάλληλος για βιώσιμη, ασφαλή και μόνιμη έγχυση και αποθήκευση CO₂·

⁵⁵ Οδηγία 94/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (ΕΕ L 164 της 30.6.1994, σ. 3).

- ii) τη διαθεσιμότητα ή την ανάγκη για υποδομές μεταφορών και τρόπους μεταφοράς κατάλληλους για την ασφαλή μεταφορά του CO₂ στον χώρο.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου του παρόντος άρθρου, τα δεδομένα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαιτούνται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη για τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και τις επικαιροποιήσεις τους που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού (εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα).

- 2. Έως ... [έξι μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση η οποία δημοσιοποιείται, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων περί προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών, και στην οποία περιγράφονται:

- α) μια χαρτογράφηση των έργων δέσμευσης CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη στην επικράτειά του ή σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και μια εκτίμηση των αντίστοιχων αναγκών για ικανότητες έγχυσης, αποθήκευσης, και μεταφοράς CO₂·
- β) μια χαρτογράφηση των έργων μεταφοράς και αποθήκευσης CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη στην επικράτειά του, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης αδειοδότησης βάσει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ και των αναμενόμενων ημερομηνιών για την τελική επενδυτική απόφαση και την έναρξη λειτουργίας·

- γ) τα εθνικά μέτρα στήριξης που έχουν θεσπιστεί ή πρόκειται να θεσπιστούν για την προώθηση των έργων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου, καθώς και μέτρα που αφορούν τη διασυνοριακή μεταφορά CO₂.
- δ) η εθνική στρατηγική και οι στόχοι που θα έχουν τεθεί και θα έχουν τεθεί για τη δέσμευση CO₂ έως το 2030, κατά περίπτωση.
- ε) η διμερής και περιφερειακή συνεργασία που διευκολύνει τη διασυνοριακή μεταφορά CO₂, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών τους στην πρόσβαση των οντοτήτων που δεσμεύουν CO₂ σε ένα ασφαλές και αμερόληπτο μέσο μεταφοράς CO₂,
- στ) τα έργα μεταφοράς CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη και μια εκτίμηση της ικανότητας των έργων μεταφοράς CO₂ που θα είναι αναγκαία στο μέλλον ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην αντίστοιχη ικανότητα δέσμευσης και αποθήκευσης.

3. Εάν από την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 προκύπτει ότι δεν βρίσκονται σε εξέλιξη έργα αποθήκευσης CO₂ στην επικράτειά τους, τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τα σχέδια για τη διευκόλυνση της απανθρακοποίησης των βιομηχανικών τομέων. Τούτο, κατά περίπτωση, περιλαμβάνει τη διασυνοριακή μεταφορά CO₂ σε χώρους αποθήκευσης που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και έργα αξιοποίησης CO₂.

Άρθρο 22
Υποδομή μεταφορών CO₂

1. Για να διευκολυνθεί η επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 20, η Ένωση και τα κράτη μέλη της, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις οικείες εταιρείες, καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια για την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών μεταφορών CO₂, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών υποδομών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη της εγγύτητας των τόπων δέσμευσης και αποθήκευσης.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στα δίκτυα μεταφοράς CO₂ και στους τόπους αποθήκευσης με σκοπό τη γεωλογική αποθήκευση του παραγόμενου και δεσμευμένου CO₂, εφόσον αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ο δυνητικός πελάτης είναι πρόθυμος να πληρώσει, σύμφωνα με το άρθρο 21 της οδηγίας 2009/31/EK.
3. Στις περιπτώσεις που το CO₂ δεσμεύεται και μεταφέρεται σε ορισμένο κράτος μέλος και στη συνέχεια μεταφέρεται και αποθηκεύεται σε άλλα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη συντονίζουν τα μέτρα που έχουν θεσπίσει δυνάμει της παραγράφου 2. Η Επιτροπή δύναται να διευκολύνει τον εν λόγω συντονισμό μέσω της σύστασης περιφερειακών ομίλων CCS, εφόσον υπάρχει κοινό αίτημα από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη.

Άρθρο 23

Συνεισφορά αδειοδοτημένων παραγωγών πετρελαίου και αερίου

1. Κάθε οντότητα που κατέχει άδεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 3) της οδηγίας 94/22/EK, υπόκειται σε ατομική συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου για διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 20 του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω ατομικές συνεισφορές υπολογίζονται αναλογικά, με βάση το μερίδιο κάθε οντότητας στην παραγωγή αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου της Ένωσης από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, και συνίστανται σε ικανότητα έγχυσης CO₂ σε τόπο αποθήκευσης που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK και διατίθεται στην αγορά έως το 2030. Οι οντότητες που παράγουν αργό πετρέλαιο και φυσικό αέριο κάτω από το όριο που καθορίζεται σύμφωνα με κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει της παραγράφου 12 του παρόντος άρθρου, εξαιρούνται από τον εν λόγω υπολογισμό και δεν υπόκεινται σε συνεισφορά.
2. Εντός... [τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση για αυτές, καθώς και για τα μερίδιά τους παραγωγής αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.
3. Μετά την παραλαβή των εκθέσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, η Επιτροπή, αφού διαβουλευθεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, προσδιορίζει τις συνεισφορές των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου στον ενωσιακό στόχο ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030.

4. Εντός... [δώδεκα μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν στην Επιτροπή σχέδιο στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο σκοπεύουν να καλύψουν τη συνεισφορά τους στην επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ικανότητα έγχυσης CO₂ έως το 2030. Τα εν λόγω σχέδια:
- α) επιβεβαιώνουν τη συνεισφορά της οντότητας, εκφραζόμενη ως στοχευόμενη ποσότητα νέας ικανότητας αποθήκευσης και έγχυσης CO₂ που θα έχει τεθεί σε λειτουργία έως το 2030·
 - β) προσδιορίζουν τα μέσα και τα ορόσημα για την επίτευξη της στοχευόμενης ποσότητας.
5. Για να καλύψουν τις στοχευόμενες ποσότητες διαθέσιμης ικανότητας έγχυσης, οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν:
- α) να επενδύσουν σε έργα αποθήκευσης CO₂ ή να αναπτύξουν τέτοιου είδους έργα, μεμονωμένα ή σε συνεργασία·
 - β) να συνάψουν συμφωνίες με άλλες οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
 - γ) να συνάψουν συμφωνίες με τρίτους φορείς υλοποίησης έργου αποθήκευσης ή επενδυτές για την επίτευξη της συνεισφοράς τους.
6. Εντός... [δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή, στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η πρόοδός τους όσον αφορά την κάλυψη της συνεισφοράς τους. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εν λόγω εκθέσεις.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ένα κράτος μέλος δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να εξαιρέσει τις οντότητες που αναφέρονται στην οικεία παράγραφο από ατομικές συνεισφορές σε σχέση με τις παραγωγικές δραστηριότητες που έχουν ασκήσει στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- α) η συνολική ετήσια ικανότητα έγχυσης όλων των τόπων αποθήκευσης που διαχειρίζεται οποιαδήποτε οντότητα έχει λάβει άδεια αποθήκευσης κατά την έννοια της οδηγίας 2009/31/EK και η οποία έχει λάβει τελική επενδυτική απόφαση που βρίσκεται στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους να υπερβαίνει το άθροισμα των μεμονωμένων συνεισφορών των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σε σχέση με τις σχετικές παραγωγικές δραστηριότητες, και ότι οι ετήσιες ικανότητες έγχυσης που συνδέονται με τους εν λόγω τόπους αποθήκευσης αντιστοιχούν σε εκείνες που αναφέρονται στις άδειες αποθήκευσης και στις τελικές επενδυτικές αποφάσεις και συμβάλλει στον στόχο σε επίπεδο Ένωσης για τη διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ που ορίζεται στο άρθρο 20 του παρόντος κανονισμού·
 - β) η αίτηση υποβάλλεται πριν από το τέλος του 2027.
8. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 7, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία απαλλάσσει τις οικείες οντότητες από την ατομική συνεισφορά τους όσον αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες που έχουν ασκήσει στην επικράτεια του κράτους μέλους που υποβάλλει το αίτημα.

9. Οι οντότητες που απαλλάσσονται δυνάμει της παραγράφου 8 μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχεία β) και γ) μόνο για ικανότητα έγχυσης που ενδεχομένως υπερβαίνει την ατομική συνεισφορά από την οποία απαλλάσσονται και το άθροισμα των μεμονωμένων εισφορών που έτυχαν απαλλαγής.
10. Ένα έτος μετά την απόφαση εξαίρεσης και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, το κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η πρόοδος των οντοτήτων που απαλλάσσονται δυνάμει της παραγράφου 8 όσον αφορά την επίτευξη της συνεισφοράς τους στον στόχο της Ένωσης για τη διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ που καθορίζεται στο άρθρο 20. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εν λόγω εκθέσεις.
11. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2028, η Επιτροπή αξιολογεί, βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 42 παράγραφος 8, τη σχέση μεταξύ αφενός της ζήτησης για ικανότητα έγχυσης από έργα δέσμευσης CO₂ και των κύριων υποδομών που απαιτούνται για τη μεταφορά CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη ή προβλέπεται να τεθούν σε λειτουργία έως το 2030, και αφετέρου του αθροίσματος των ατομικών συνεισφορών των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου όσον αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες στην επικράτεια ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους. Σε περίπτωση σημαντικής ανισορροπίας, το οικείο κράτος μέλος δύναται κατ' εξαίρεση να ζητήσει από την Επιτροπή παρέκκλιση όσον αφορά την ημερομηνία εκπλήρωσης των μεμονωμένων συνεισφορών.

12. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 4 προς συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού όσον αφορά:
- α) τους κανόνες σχετικά με τον προσδιορισμό των οντοτήτων που υπόκεινται σε συνεισφορά σύμφωνα με την παράγραφο 1, περιλαμβανομένου του ορίου κάτω από το οποίο οι οντότητες απαλλάσσονται από τη συνεισφορά·
 - β) τις ρυθμίσεις βάσει των οποίων οι συμφωνίες μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι επενδύσεις σε ικανότητα αποθήκευσης υπό την κατοχή τρίτων λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη της ατομικής συνεισφοράς τους σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχεία β) και γ)·
 - γ) το περιεχόμενο των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6·
 - δ) τις λεπτομερείς προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή δύναται να χορηγήσει εξαίρεση ή παρέκκλιση σε οντότητες δυνάμει της παραγράφου 7, 8 ή 11.
13. Το αργότερο... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη θεσπίζουν κυρώσεις μέσω διοικητικής διαδικασίας, νομικών διαδικασιών, ή και των δύο, για παραβάσεις των υποχρεώσεων που οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 οντότητες υπέχουν δυνάμει της παραγράφου 3. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 24

Ρυθμιστικό πλαίσιο για την αγορά της δέσμευσης CO₂

1. Έως ... [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση της λειτουργίας της αγοράς δεσμευμένου CO₂. Η εν λόγω αξιολόγηση βασίζεται σε σαφή μεθοδολογία, λαμβάνει υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 και, ειδικότερα, εξετάζει κατά πόσον:
 - α) οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 προωθούν αποτελεσματικά την ανάπτυξη της αγοράς αποθήκευσης CO₂ στην Ένωση·
 - β) η αγορά μεριμνά για την ανοικτή, δίκαιη και αμερόληπτη πρόσβαση και ασφάλεια του δικτύου αποθήκευσης και μεταφοράς CO₂·
 - γ) η αγορά μεριμνά για την ανοικτή, δίκαιη και αμερόληπτη πρόσβαση στη δέσμευση CO₂ για σκοπούς χρήσης ή αποθήκευσης·
 - δ) η καταλληλότητα του δικτύου μεταφοράς CO₂ και άλλων υποδομών σε ολόκληρη την Ένωση υποστηρίζει επαρκώς τους στόχους αναφορικά με την ικανότητα έγχυσης καθώς και την ανάγκη για δέσμευση CO₂·
 - ε) η λειτουργία της αγοράς CO₂ εξασφαλίζει επαρκή πρόσβαση στην ικανότητα έγχυσης για εκπομπές CO₂ που είναι δύσκολο να μειωθούν.

2. Βάσει της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή δύναται να προτείνει τη θέσπιση νομοθετικής πράξης για τη ρύθμιση της αγοράς προκειμένου να αντιμετωπιστούν τυχόν εντοπισθείσες ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τις εκπομπές που είναι δύσκολο να μειωθούν.

Κεφάλαιο IV

Πρόσβαση στις αγορές

Άρθρο 25

Συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

1. Για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ ή 2014/25/ΕΕ, όταν οι συμβάσεις έχουν ως μέρος του αντικειμένου τους κάποια από τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α έως ια) του παρόντος κανονισμού, ή στην περίπτωση συμβάσεων έργων και συμβάσεων παραχώρησης έργων που περιλαμβάνουν τέτοιου είδους τεχνολογία, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα που καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.
2. Η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν πρόσθετες ελάχιστες απαιτήσεις ή πρόσθετα κριτήρια ανάθεσης σε σχέση με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις, απαιτήσεις ή συμβατικές υποχρεώσεις για τις συμβάσεις έργων και τις συμβάσεις παραχώρησης έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:
- α) ειδική προϋπόθεση που σχετίζεται με κοινωνικά ή εργασιακά ζητήματα και έχει τη μορφή ρήτρας εκτέλεσης της σύμβασης κατά την έννοια του άρθρου 70 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 87 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ και των γενικών αρχών της οδηγίας 2014/23/ΕΕ·
 - β) απαίτηση απόδειξης της συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας, όπως ορίζονται σε κανονισμό σχετικά με την κυβερνοανθεκτικότητα, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση και εφόσον υπάρχει, μέσω σχετικού ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας·
 - γ) ειδική συμβατική υποχρέωση έγκαιρης παράδοσης της συνιστώσας της σύμβασης που αφορά τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών οι οποίες απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ια), η οποία μπορεί να οδηγήσει σε υποχρέωση καταβολής κατάλληλης επιβάρυνσης εάν η εν λόγω υποχρέωση δεν εκπληρωθεί, και η οποία υπερβαίνει τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, εφόσον υφίσταται τέτοια νομοθεσία.

4. Οι ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, λαμβάνουν, κατά περίπτωση, τις εξής μορφές:
- α) τεχνικές προδιαγραφές ή απαιτήσεις κατά την έννοια του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, του άρθρου 42 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 60 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ· ή
 - β) όρους εκτέλεσης της σύμβασης κατά την έννοια του άρθρου 70 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 87 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, καθώς και των γενικών αρχών της οδηγίας 2014/23/ΕΕ.
5. Έως ... [εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις περιβαλλοντικής βιωσιμότητας για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
- Κατά την έκδοση της εν λόγω εκτελεστικής πράξης, η Επιτροπή εξετάζει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την κατάσταση της αγοράς σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά τις σχετικές τεχνολογίες·
 - β) διατάξεις σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα που περιλαμβάνονται σε άλλες νομοθετικές και μη νομοθετικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες είναι εφαρμοστέες σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που καλύπτονται από την υποχρέωση η οποία ορίζεται στην παράγραφο 1·

- γ) τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ΣΔΣ και άλλων διεθνών συμφωνιών από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.

6. Κανένα κράτος μέλος δεν προβαίνει σε διακρίσεις εις βάρος παρόχου προϊόντων μηδενικών καθαρών εκπομπών από άλλο κράτος μέλος, ούτε τον υποβάλλει σε αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση.
7. Η συμβολή της υποβαλλόμενης προσφοράς στην ανθεκτικότητα λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ ή 2014/25/ΕΕ εφόσον οι συμβάσεις αυτές έχουν ως μέρος του αντικειμένου τους κάποια από τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ια) του παρόντος κανονισμού, ή στην περίπτωση συμβάσεων έργων και συμβάσεων παραχώρησης έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, που περιλαμβάνουν τέτοια τεχνολογία, καθώς και στην περίπτωση συμβάσεων που ανατίθενται βάσει συμφωνίας-πλαίσιου, όταν η εκτιμώμενη αξία των εν λόγω συμβάσεων είναι ίση ή μεγαλύτερη από τις αξίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή.

Εάν, κατά τον χρόνο της προκήρυξης διαγωνισμού για διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, πρώτο εδάφιο, ή κατά την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, η Επιτροπή έχει διαπιστώσει σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 ότι το ποσοστό μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της που προέρχονται από τρίτη χώρα αντιπροσωπεύει πάνω από το 50 % του εφοδιασμού της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της εντός της Ένωσης, ή εάν η Επιτροπή έχει διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2, ότι το ποσοστό εφοδιασμού εντός της Ένωσης συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της που προέρχονται από τρίτη χώρα έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 10 ποσοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο επί δύο συναπτά έτη και ανέρχεται τουλάχιστον στο 40 % της προμήθειας εντός της Ένωσης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προϋποθέσεις για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- α) υποχρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, να μην γίνεται εφοδιασμός σε ποσοστό ανώτερο του 50 % της αξίας της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο από κάθε μεμονωμένη χώρα όπως καθορίζεται από την Επιτροπή·
- β) υποχρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, να αποτελεί αντικείμενο εφοδιασμού ή προμήθειας απευθείας από τον ανάδοχο ή από υπεργολάβο από κάθε μεμονωμένη τρίτη χώρα, όπως ορίζεται από την Επιτροπή, ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 50 % της αξίας των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο·

- γ) υποχρέωση να παρέχονται στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα, κατόπιν αιτήματός τους, επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το στοιχείο α) ή β), το αργότερο κατά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της σύμβασης·
 - δ) υποχρέωση να καταβάλλεται αναλογικό τέλος σε περίπτωση μη τήρησης των όρων που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή β), ίσο με τουλάχιστον 10 % της αξίας των συγκεκριμένων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της σύμβασης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.
8. Για τις συμβάσεις που καλύπτονται από το παράρτημα I της Ένωσης στη ΣΔΣ, καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν εφαρμόζουν τις απαιτήσεις των στοιχείων α) έως δ) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 7, όταν η συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών ή τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία της προέρχονται από πηγές εφοδιασμού που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες.
9. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, κατ' εξαίρεση, να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1 έως 4 όταν:
- α) η απαιτούμενη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορεί να παρασχεθεί μόνο από συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ως προμηθευτή και δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων·

- β) δεν έχουν υποβληθεί κατάλληλες προσφορές ή κατάλληλες αιτήσεις συμμετοχής στο πλαίσιο παρόμοιας προηγούμενης διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων που προκηρύχθηκε από την ίδια αναθέτουσα αρχή ή τον ίδιο αναθέτοντα φορέα κατά τα δύο έτη αμέσως πριν από την έναρξη της σχεδιαζόμενης νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης·
- γ) η εφαρμογή τους θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα να αγοράσουν εξοπλισμό με δυσανάλογο κόστος ή τεχνικά χαρακτηριστικά διαφορετικά από εκείνα του υπάρχοντος εξοπλισμού ή θα οδηγούσε σε τεχνική ασυμβατότητα κατά τη λειτουργία και τη συντήρηση.
10. Διαφορές εκτιμώμενου κόστους άνω του 20 % μπορούν, βάσει αντικειμενικών και διαφανών δεδομένων, να τεκμαίρονται δυσανάλογες από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς.
11. Στην περίπτωση που η εφαρμογή της συνεισφοράς ανθεκτικότητας σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου έχει οδηγήσει σε κατάσταση κατά την οποία δεν έχουν υποβληθεί κατάλληλες προσφορές ή κατάλληλες αιτήσεις συμμετοχής στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, κατ' εξαίρεση:
- α) να αποφασίσουν να κάνουν χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, το άρθρο 50 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή το άρθρο 31 παράγραφος 5 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ· ή
- β) να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου σε συγκεκριμένη μεταγενέστερη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των ιδίων αναγκών με εκείνες που οδήγησαν στην έναρξη της αρχικής διαδικασίας η οποία αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.

12. Το παρόν άρθρο δεν θίγει:
- α) τη δυνατότητα χρήσης πρόσθετων μη τιμολογιακών κριτηρίων·
 - β) τη δυνατότητα αποκλεισμού των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 69 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 84 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
 - γ) τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ, σε περίπτωση μη ανταγωνιστικών διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Άρθρο 26

Δημοπρασίες για την ανάπτυξη πηγών ανανεώσιμης ενέργειας

1. Για τις τεχνολογίες που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ι), οι οποίες αποτελούν τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας, τα κράτη μέλη, κατά τον σχεδιασμό δημοπρασιών για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβάνουν:
- α) κριτήρια προεπιλογής σχετικά με:
 - i) υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά·
 - ii) ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και ασφάλεια των δεδομένων· και
 - iii) ικανότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης του έργου·
 - β) κριτήρια προεπιλογής ή κριτήρια ανάθεσης για την αξιολόγηση της συμβολής της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Η παρούσα παράγραφος ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, καθώς και των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης.

2. Η συμβολή των δημοπρασιών στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα βασίζεται στα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο. Τα εν λόγω κριτήρια είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.

Οι δημοπρασίες συμβάλουν στην ανθεκτικότητα, λαμβανομένης υπόψη της αναλογίας της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους που προέρχονται από τρίτη χώρα η οποία αντιπροσωπεύει πάνω από το 50 % του εφοδιασμού της συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους εντός της Ένωσης·

Για τους σκοπούς του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, η χώρα καταγωγής προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁶.

Οι δημοπρασίες συμβάλουν επίσης σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:

- α) περιβαλλοντική βιωσιμότητα που υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας·
- β) καινοτομία με παροχή εντελώς νέων λύσεων ή με βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων·
- γ) ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

⁵⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

Η παρούσα παράγραφος δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πρόσθετα μη τιμολογιακά κριτήρια πέραν εκείνων που απαριθμούνται στην παρούσα παράγραφο.

3. Έως ... [εννέα μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που θα προσδιορίζει περαιτέρω τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.

4. Τα κράτη μέλη αποδίδουν σε καθένα από τα κριτήρια για την αξιολόγηση της συνεισφοράς βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας της δημοπρασίας, οσάκις εφαρμόζονται ως κριτήρια ανάθεσης, ελάχιστο συντελεστή στάθμισης 5 % και συνδυασμένο συντελεστή στάθμισης μεταξύ 15 % και 30 % των κριτηρίων ανάθεσης. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας να αποδοθεί υψηλότερη βαρύτητα στα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 τέταρτο εδάφιο σύμφωνα με τυχόν όρια για τα μη τιμολογιακά κριτήρια που καθορίζονται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
5. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις παραμέτρους που σχετίζονται με τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 όταν η εφαρμογή αυτών των κριτηρίων θα συνεπαγόταν δυσανάλογο κόστος. Διαφορές εκτιμώμενου κόστους άνω του 15 % ανά δημοπρασία μπορούν, βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων δεδομένων, να τεκμαίρονται από τα κράτη μέλη ως δυσανάλογες.

6. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, κατά περίπτωση, μέτρα για τη μεγιστοποίηση του ποσοστού εκτέλεσης των έργων μέσω κατάλληλων κινήτρων, για παράδειγμα μέσω της εφαρμογής τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Τα κράτη μέλη μπορούν να αξιολογούν τις επιπτώσεις της αρνητικής υποβολής προσφορών στην ταχύτητα και την κλίμακα της εκδίπλωσης.
7. Οι παράγραφοι 1 έως 5 εφαρμόζονται σε τουλάχιστον 30% του όγκου που δημοπρατείται ετησίως ανά κράτος μέλος ή, εναλλακτικά, σε τουλάχιστον 6 GW ανά έτος ανά κράτος μέλος.
8. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή διενεργεί ολοκληρωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας για τις δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και των επιπτώσεών τους στην επιτάχυνση της εκδίπλωσης τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας. Ειδικότερα, η Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας στα εξής:
 - α) την ανάπτυξη της ετήσιας παραγωγής τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας από την Ένωση·
 - β) την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών τους επιπτώσεων και των επιπτώσεών τους στην ταχύτητα ανάπτυξης, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της λειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένου του διοικητικού φόρτου, και της σαφήνειας του συστήματος για τους φορείς ανάπτυξης έργων και την εθνική διοίκηση, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στον τομέα των δημοπρασιών.

9. Εάν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 8 είναι θετική, και ιδίως εάν η εφαρμογή των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας δεν έχει παρεμποδίσει σημαντικά την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, πρόταση για την τροποποίηση της παραγράφου 7 προκειμένου να προσδιοριστούν τα μερίδια της δημοπρατούμενης ποσότητας ετησίως ανά κράτος μέλος ή η απόλυτη ποσότητα στην οποία εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 5, ιδίως με σκοπό την αύξηση των εν λόγω ποσοτήτων, και την προσαρμογή του ορίου των εκτιμώμενων διαφορών κόστους που αναφέρονται στην παράγραφο 5.
10. Για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που δημοπρατούνται ετησίως ανά κράτος μέλος, μπορούν να εξαιρεθούν οι δημοπρασίες για εγκαταστάσεις με μέγιστο μέγεθος έργου 10 MW. Για τις δημοπρασίες συγκεκριμένης τεχνολογίας στις οποίες εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 5 και οι οποίες στη συνέχεια υπολείπονται της κάλυψης, το μερίδιο της ποσότητας προς δημοπράτηση που δεν καλύφθηκε δύναται να εξαιρεθεί από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 54.
11. Για να διευκολυνθεί η υλοποίηση για όλα τα κράτη μέλη, ιδίως για εκείνα με χαμηλό αριθμό δημοπρασιών, τα κράτη μέλη που δεν έχουν προκηρύξει περισσότερες από 2 δημοπρασίες ετησίως κατά την τελευταία διετία, μπορούν να υπολογίζουν το μερίδιο των δημοπρασιών στις οποίες εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 5 κατά τη διάρκεια της εν λόγω διετίας.

Άρθρο 27

Σύναψη προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων και δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να συνάπτουν, κατά περίπτωση, προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις και δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων προκειμένου να τονώσουν την καινοτομία σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Οι προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις και οι δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων μπορούν να συμπληρώνονται με χρηματοδότηση σε επίπεδο Ένωσης στο πλαίσιο υπαρχόντων ενωσιακών προγραμμάτων για κοινές προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις και δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων ανά τα κράτη μέλη.
2. Η πλατφόρμα εκπονεί συστάσεις σχετικά με τον σχεδιασμό των προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων ή των δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων.

Άρθρο 28

Άλλες μορφές δημόσιας παρέμβασης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ και του άρθρου 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και τηρουμένων των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, όταν αποφασίζεται η θέσπιση νέων καθεστώτων ή η επικαιροποίηση υφιστάμενων καθεστώτων προς όφελος νοικοκυριών, εταιρειών ή καταναλωτών τα οποία παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις που αποτελούνται από μία ή περισσότερες από τις εν λόγω αρχές ή έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω οργανισμούς δημοσίου δικαίου σχεδιάζουν τα καθεστάτα αυτά με τρόπο ώστε να προωθούν την αγορά, από τους δικαιούχους, τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με υψηλή συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, παρέχοντας πρόσθετη ανάλογη οικονομική αποζημίωση ή συναρτώντας την επιλεξιμότητα του καθεστώτος με τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες πρόσβασης των πολιτών που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας σε αυτά τα καθεστάτα.
2. Λόγω της εφαρμογής των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, πρώτο εδάφιο, εισαγωγική φράση και στοιχεία β) και γ) του παρόντος άρθρου, η πρόσθετη οικονομική αποζημίωση που χορηγείται από τις αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει το 5 % του κόστους του τελικού προϊόντος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών για τον καταναλωτή, με εξαίρεση τα καθεστάτα που απευθύνονται σε πολίτες που ζουν σε ενεργειακή φτώχεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁷, για τα οποία το όριο είναι 15 %.

⁵⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1)

3. Κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή καθεστώτος δυνάμει της παραγράφου 1, η αρχή αξιολογεί τη συμβολή των διαθέσιμων στην αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα βασιζόμενη σε ανοικτή, αμερόληπτη και διαφανή διαδικασία. Είναι δυνατό να υποβληθεί ανά πάσα στιγμή αίτηση για ένταξη οιοδήποτε τελικού προϊόντος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο καθεστώς. Η αρχή καθορίζει ελάχιστη βαθμολογία για την επιλεξιμότητα των τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών για πρόσθετη οικονομική αποζημίωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης.
4. Η συμβολή άλλων μορφών δημόσιας παρέμβασης στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα βασίζεται στη συμβολή τους στην ανθεκτικότητα, λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους από τρίτη χώρα στην οποία αναλογεί πάνω από το 50 % του εφοδιασμού για τη συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης και τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:
- α) την περιβαλλοντική βιωσιμότητα που υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας·
 - β) τη συμβολή στην καινοτομία με παροχή εντελώς νέων λύσεων ή με βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων·
 - γ) τη συμβολή στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

Τα κριτήρια που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.

Αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πρόσθετα μη τιμολογιακά κριτήρια πέραν εκείνων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

Για τους σκοπούς της συμβολής στην ανθεκτικότητα που αναφέρονται στην εισαγωγική φράση του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, η χώρα καταγωγής καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

5. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν σε ενιαίο ιστότοπο ελεύθερης πρόσβασης όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα σύμφωνα με [...] την παράγραφο 1 για κάθε σχετικό τελικό προϊόν τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 29

Συντονισμός των πρωτοβουλιών για την πρόσβαση στην αγορά

1. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων για την αξιολόγηση της συμβολής, στην ανθεκτικότητα και στη βιωσιμότητα των προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που καλύπτονται από τις μορφές δημόσιας παρέμβασης που εμπίπτουν στα άρθρα 25, 26 και 28.
2. Με σκοπό την αξιολόγηση της συμβολής στην ανθεκτικότητα, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που προβλέπει κατάλογο με κάθε ένα από τα τελικά προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης όπως ορίζεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.

Με βάση την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα μερίδια του εφοδιασμού της Ένωσης από διαφορετικές τρίτες χώρες κατά το πιο πρόσφατο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για καθεμία από τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους. Η χώρα καταγωγής προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

3. Η πλατφόρμα συζητά για τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 25 έως 28 και ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την πρακτική χρήση κριτηρίων που καθορίζουν τη συμβολή στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ή σε καθεστώτα που παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Κεφάλαιο V

Ενίσχυση δεξιοτήτων για τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας

Άρθρο 30

Ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας υπάρχοντα δεδομένα και εκθέσεις, αξιολογεί τις ελλείψεις δεξιοτήτων σε βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον βιομηχανικό μετασχηματισμό και την απανθρακοποίηση και, σεβόμενη πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, βασίζεται σε αυτή της την αξιολόγηση για να στηρίζει, μεταξύ άλλων παρέχοντας αρχική χρηματοδότηση, τη δρομολόγηση ευρωπαϊκών ακαδημιών της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών («ακαδημίες»), ως οργανισμών ή κοινοπραξιών ή έργων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, με τους ακόλουθους στόχους:
 - α) την ανάπτυξη, με σκοπό την προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη και από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στις επικράτειές τους, προγραμμάτων μάθησης, περιεχομένου και υλικού μάθησης και κατάρτισης για κατάρτιση και εκπαίδευση, σε θέματα σχετικά με την ανάπτυξη, την παραγωγή, την εγκατάσταση, την προετοιμασία για λειτουργία, τη λειτουργία, τη συντήρηση, την επισκευή, τον οικολογικό σχεδιασμό, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και σχετικά με τις πρώτες ύλες, καθώς και τις συναφείς πτυχές υγείας και ασφάλειας στην εργασία και τις εγκάρσιες δεξιότητες· ο στόχος αυτός αντικατοπτρίζει την αξιολόγηση των ελλείψεων σε δεξιότητες και στηρίζει τις ικανότητες των δημόσιων αρχών, ιδίως εκείνων που είναι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών και των εγκρίσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο II και των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του παρόντος κανονισμού·

- β) την προώθηση της προαιρετικής χρήσης των προγραμμάτων, του περιεχομένου και του υλικού μάθησης από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη ·
- γ) την παροχή στήριξης στους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης που χρησιμοποιούν τα προγράμματα, το περιεχόμενο και το υλικό μάθησης που παράγουν οι ακαδημίες για να διατηρήσουν την ποιότητα της προσφερόμενης κατάρτισης και την ανάπτυξη μηχανισμών που θα ενισχύουν την ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης·
- δ) τη δημιουργία διαπιστευτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, εάν κρίνεται σκόπιμο, μικροδιαπιστευτηρίων, για προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη και από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στις επικράτειές τους, για να διευκολύνεται η ταυτοποίηση δεξιοτήτων και, όπου κρίνεται σκόπιμο, η αναγνώριση προσόντων για να ενισχυθεί η δυνατότητα μεταφοράς μεταξύ θέσεων εργασίας και βιομηχανικών κλάδων, να διευκολυνθεί η διασυννοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, να προαχθεί η αντιστοίχιση με τις σχετικές ποιοτικές θέσεις εργασίας μέσω εργαλείων όπως το δίκτυο ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης (δίκτυο EURES) και η πλατφόρμα EURAXESS, καθώς και για να εξασφαλιστεί η προβολή του γεγονότος ότι ένα πρόγραμμα μάθησης ή ένα υλικό μάθησης έχει αναπτυχθεί από ακαδημία.

2. Στις ακαδημίες συμμετέχουν σχετικοί παράγοντες, όπως η βιομηχανία τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης και κοινωνικοί εταίροι από διάφορα κράτη μέλη. Οι ακαδημίες καταρτίζουν σχέδια δράσης στα οποία καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ορόσημα, στόχοι, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον αριθμό των εκπαιδευομένων που θα βασίζονται στην αξιολόγηση των ελλείψεων δεξιοτήτων, καθώς και ένα χρηματοδοτικό σχέδιο που θα έχει ως στόχο την επίτευξη οικονομικής βιωσιμότητας. Τα σχέδια δράσης εστιάζουν ιδιαίτερα σε περιφέρειες που βρίσκονται υπό βιομηχανικό μετασχηματισμό ή στις οποίες καταγράφονται υψηλά ποσοστά ανεργίας, κατά περίπτωση.

3. Οι ακαδημίες παράγουν ισόρροπο από άποψη φύλου υλικό, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των στερεοτύπων που αφορούν το φύλο και προωθούν την ισότιμη πρόσβαση σε μαθησιακό περιεχόμενο για όλους, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη ενεργοποίησης περισσότερων γυναικών και νέων, ιδίως όσων βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (EEAK), ηλικιωμένων, εργαζομένων σε επαγγέλματα που κινδυνεύουν να χαθούν ή που το περιεχόμενο και τα καθήκοντά τους μετασχηματίζονται θεμελιωδώς λόγω των νέων τεχνολογιών, εργαζομένων σε περιοχές που βρίσκονται σε μετάβαση και ατόμων με αναπηρία. Οι ακαδημίες προωθούν την πολυμορφία και την ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.
4. Με την επιφύλαξη των αντίστοιχων εξουσιών της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, διατίθενται, κατά περίπτωση, χρηματοδοτικά μέσα σε επίπεδο Ένωσης για τη στήριξη της έναρξης λειτουργίας των ακαδημιών με την αρχική χρηματοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να κάνουν χρήση των σχετικών κονδυλίων της Ένωσης, όπως το EKT +, για να στηρίξουν την εκδίπλωση του μαθησιακού περιεχομένου που αναπτύσσουν οι ακαδημίες.

Άρθρο 31

Νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στις βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

1. Εντός εννέα μηνών από την ολοκλήρωση του μαθησιακού περιεχομένου και του εκπαιδευτικού υλικού που έχει αναπτύξει μια ακαδημία και στη συνέχεια ανά διετία, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να προσδιορίσουν αν τα προγράμματα μάθησης που έχει αναπτύξει η συγκεκριμένη ακαδημία ισοδυναμούν με τα συγκεκριμένα προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες εντός του πεδίου επαγγελματικής δραστηριότητας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη βιομηχανία τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο εν λόγω κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων δημοσιοποιούνται και είναι εύκολα προσβάσιμα στο διαδίκτυο. Σε περίπτωση που κριθεί ότι τα προγράμματα μάθησης δεν ισοδυναμούν με τα προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες, ή όταν ένα κράτος μέλος δεν έχει επιδιώξει να βρει αν υπάρχει ισοδυναμία, το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει την πλατφόρμα παρέχοντας τις δέουσες πληροφορίες σχετικά με:
 - α) το σκεπτικό για τη μη ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού της ισοδυναμίας· ή
 - β) τις διαφορές μεταξύ των προγραμμάτων μάθησης που έχουν αναπτύξει οι ακαδημίες και των συγκεκριμένων προσόντων που απαιτούνται από το εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής και σχετικά με τον τρόπο που θα επιτευχθεί η ισοδυναμία.

2. Εάν ένα κράτος μέλος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα προγράμματα μάθησης που έχει αναπτύξει μια ακαδημία ισοδυναμούν με τα συγκεκριμένα προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες, διευκολύνει την αναγνώριση των διαπιστευτηρίων που εκδίδονται από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης βάσει των προγραμμάτων μάθησης που έχει αναπτύξει η ακαδημία, δυνάμει του τίτλου ΙΙΙ κεφάλαιο Ι της οδηγίας 2005/36/EK, όταν ο κάτοχος τέτοιου διαπιστευτηρίου ζητεί πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/36/EK, το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για τη βιομηχανία τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, θεωρώντας το διαπιστευτήριο επαρκή απόδειξη τυπικών προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2005/36/EK.
3. Όταν η πρόσβαση σε επάγγελμα ιδιαίτερης σημασίας για τη βιομηχανία τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/36/EK, συστήνεται στα κράτη μέλη να εργαστούν για την ανάπτυξη ενός κοινού συνόλου ελάχιστων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που είναι αναγκαίες για την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος, με σκοπό τη θέσπιση κοινού πλαισίου εκπαίδευσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 49α παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/36/EK, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτόματη αναγνώριση των προσόντων. Η πλατφόρμα μπορεί επίσης να υποβάλλει προτάσεις για κοινά πλαίσια εκπαίδευσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 49α παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/36/EK.

Άρθρο 32

Πλατφόρμα Net-Zero Europe και δεξιότητες

Η πλατφόρμα υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στην εκδίπλωση δεξιοτήτων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, σεβόμενη την αρμοδιότητά τους, παρέχοντας συμβουλές και συνδρομή στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών και των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων που αναφέρονται στα κεφάλαια II και IV, χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα μέσα:

- α) αξιολόγηση, συνεχή παρακολούθηση και πρόβλεψη της ζήτησης και της προσφοράς εργατικού δυναμικού που διαθέτει τα σύνολα δεξιοτήτων που απαιτούνται για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και της διαθεσιμότητας και αξιοποίησης των αντίστοιχων ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης, με σκοπό την προσαρμογή των δραστηριοτήτων των ακαδημιών, κατά περίπτωση·
- β) παρακολούθηση της δραστηριότητας των ακαδημιών, με βάση τα δεδομένα και τις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που επωφελήθηκαν από τα προγράμματα μάθησης που έχουν αναπτύξει οι ακαδημίες, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών δεδομένων ανά βιομηχανικό τομέα, φύλο, ηλικία και επίπεδα εκπαίδευσης και επαγγελματικών προσόντων, προώθηση συνεργειών με ενωσιακές και εθνικές πρωτοβουλίες και έργα δεξιοτήτων, ενίσχυση και κλιμάκωση ορθών πρακτικών, μεταξύ άλλων, για την προσέλκυση ποικιλόμορφου εργατικού δυναμικού και παροχή γενικής εποπτείας·

- γ) ανάλυση των βαθύτερων αιτίων για τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, με βάση τις υφιστάμενες γνώσεις και δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ποιότητα της προσφοράς εργασίας, αξιολογώντας έτσι κατά πόσον απαιτούνται πρόσθετα μέτρα για την προσέλκυση περισσότερων εργαζομένων όλων των επιπέδων προσόντων σε ορισμένους κλάδους·
- δ) στήριξη για την κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών κλάδων, των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, των κοινωνικών εταίρων και των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως τα πανεπιστήμια, για την προώθηση και, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, την πιθανή συμμετοχή τους στην υλοποίηση των προγραμμάτων μάθησης που αναπτύσσουν οι ακαδημίες·
- ε) στήριξη για την υιοθέτηση των διαπιστευτηρίων μάθησης που αναπτύσσουν οι ακαδημίες στα κράτη μέλη με σκοπό να δοθεί ώθηση στην ταυτοποίηση των δεξιοτήτων και, κατά περίπτωση, στην αναγνώριση των προσόντων και στην αντιστοίχιση δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας προάγοντας, μεταξύ άλλων, την εγκυρότητα και την αποδοχή των διαπιστευτηρίων σε ολόκληρη την αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- στ) παρακολούθηση της υιοθέτησης και αναγνώρισης των διαπιστευτηρίων μάθησης και συμβολή στην εξεύρεση λύσεων όταν εντοπίζονται ζητήματα μη αναγνώρισης·

- ζ) διευκόλυνση, όπου ενδείκνυται, της ανάπτυξης ευρωπαϊκών επαγγελματικών προφίλ, για προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη, που συνίστανται σε ένα κοινό σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων για βασικά επαγγέλματα στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, με βάση, μεταξύ άλλων, τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσουν οι ακαδημίες και, κατά περίπτωση, χρησιμοποιώντας την ορολογία που παρέχεται από την ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO) για τη βελτίωση της διαφάνειας και της κινητικότητας σε θέσεις εργασίας και πέραν των συνόρων της εσωτερικής αγοράς·
- η) προαγωγή προοπτικών σταδιοδρομίας και ποιοτικών συνθηκών εργασίας, συμπεριλαμβανομένων ικανοποιητικών μισθών, σε θέσεις εργασίας σε βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, ένταξη περισσότερων γυναικών και νέων στην αγορά εργασίας για βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, ιδίως ΕΕΑΚ, ηλικιωμένων, εργαζομένων σε επαγγέλματα που κινδυνεύουν να χαθούν ή που το περιεχόμενο και τα καθήκοντά τους μετασχηματίζονται θεμελιωδώς λόγω των νέων τεχνολογιών, εργαζομένων σε περιοχές που βρίσκονται σε μετάβαση και ατόμων με αναπηρία και προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων από τρίτες χώρες χρησιμοποιώντας μέσα όπως η ευρωπαϊκή μπλε κάρτα και σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, νομοθεσία και πρακτική, επιτυγχάνοντας έτσι τη δημιουργία ενός πιο πολύμορφου εργατικού δυναμικού·

- θ) ενθάρρυνση και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού ανά την Ένωση και προώθηση της δημοσίευσης κενών θέσεων που σχετίζονται με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών από το δίκτυο EURES, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/589 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁸.
- ι) διευκόλυνση του στενότερου συντονισμού και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας μεταξύ των κρατών μελών και εντός του ιδιωτικού τομέα για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας δεξιοτήτων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών συμβάλλοντας, μεταξύ άλλων, στις πολιτικές της Ένωσης και των κρατών μελών για την προσέλκυση νέων ταλέντων από τρίτες χώρες και από όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, νομοθεσία και πρακτικές και σε συντονισμό με τις ήδη υφιστάμενες δομές ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- ια) αναζήτηση συνεργειών με υφιστάμενα προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης, με στόχο, μεταξύ άλλων, την αντιστοίχιση των προγραμμάτων μάθησης των ακαδημιών με τις ανάγκες της βιομηχανίας της Ένωσης.

⁵⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/589 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2016, για το ευρωπαϊκό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης (EURES), την πρόσβαση των εργαζομένων σε υπηρεσίες κινητικότητας και την περαιτέρω ενοποίηση των αγορών εργασίας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (ΕΕ L 107 της 22.4.2016, σ. 1).

Κεφάλαιο VI

Καινοτομία

Άρθρο 33

Ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Έως... [εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη, κατά τη δημιουργία ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών, συστήνουν ή ορίζουν ένα ή περισσότερα σημεία επαφής. Σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για κάθε αίτημα δημιουργίας ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι υπεύθυνο ένα και μόνο σημείο επαφής.
2. Τα κράτη μέλη, μαζί με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και με άλλα κράτη μέλη κατά περίπτωση, μπορούν, με δική τους πρωτοβουλία, να δημιουργούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα κράτη μέλη δημιουργούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών σε στενή συνεργασία με τη βιομηχανία και, κατά περίπτωση, με ερευνητικά κέντρα, κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και κατόπιν αιτήματος οποιασδήποτε εταιρείας, οργανισμού ή κοινοπραξίας που αναπτύσσει καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής που ορίζονται στην παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), και επίσης έχει επιλεγεί από τις αρμόδιες αρχές μετά τη διαδικασία επιλογής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β).

3. Οι ρυθμίσεις και οι όροι για τη δημιουργία και τη λειτουργία των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών δυνάμει της παραγράφου 2 εγκρίνονται με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω ρυθμίσεις και όροι υποστηρίζουν την ευελιξία των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την ιεράρχηση μεταξύ των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών και την έγκριση των αιτήσεών τους. Προωθούν την καινοτομία και τη ρυθμιστική μάθηση και λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τις ειδικές περιστάσεις και ικανότητες των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων που συμμετέχουν.

Οι εκτελεστικές πράξεις περιλαμβάνουν κοινές βασικές αρχές για τα ακόλουθα θέματα:

- α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τη διαδικασία επιλογής για συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- β) τη διαδικασία για την υποβολή αίτησης για ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών, τη συμμετοχή σε αυτά, την παρακολούθησή τους, την έξοδο από αυτά και τον τερματισμό τους·
- γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τους συμμετέχοντες.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 45 παράγραφος 2.

4. Η συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν θίγει τις εποπτικές και διορθωτικές εξουσίες των αρχών που εποπτεύουν το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι δοκιμές, η ανάπτυξη και η επικύρωση καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία και με την υποστήριξη των αρμόδιων αρχών. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εποπτικές εξουσίες τους με ευέλικτο τρόπο, εντός των ορίων της σχετικής νομοθεσίας, προσαρμόζοντας τις υφιστάμενες ρυθμιστικές πρακτικές και χρησιμοποιώντας τη διακριτική τους ευχέρεια κατά την εφαρμογή και την επιβολή νομικών διατάξεων σε συγκεκριμένο έργο ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών, με στόχο την άρση των φραγμών, την ελάφρυνση της κανονιστικής επιβάρυνσης, τη μείωση της κανονιστικής αβεβαιότητας και τη στήριξη της καινοτομίας σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών.

5. Αποσκοπώντας στην επίτευξη του στόχου του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές μελετούν εάν θα χορηγηθούν παρεκκλίσεις ή εξαιρέσεις στην εθνική νομοθεσία στον βαθμό που το επιτρέπει η σχετική ενωσιακή νομοθεσία. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι το σχέδιο του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών τηρεί τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας και των βασικούς στόχους και τις ουσιώδεις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οιοσδήποτε σοβαρός κίνδυνος για την υγεία, την ασφάλεια ή το περιβάλλον, που προσδιορίζεται κατά την ανάπτυξη και τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών, κοινοποιείται δημοσίως και επιφέρει την άμεση αναστολή της διαδικασίας ανάπτυξης και δοκιμής έως ότου μετριαστεί ο εν λόγω κίνδυνος. Όταν οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι το προτεινόμενο έργο ενέχει εξαιρετικούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, του γενικού πληθυσμού ή του περιβάλλοντος, ιδίως επειδή σχετίζεται με δοκιμή, ανάπτυξη ή επικύρωση που συνδέεται με ιδιαίτερα τοξικές ουσίες, εγκρίνουν το σχέδιο του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών μόνο όταν βεβαιωθούν ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή επαρκείς διασφαλίσεις, ανάλογες προς τον εξαιρετικό κίνδυνο που προσδιορίστηκε.

6. Οι συμμετέχοντες στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών παραμένουν υπεύθυνοι βάσει της εφαρμοστέας νομοθεσίας της Ένωσης και των κρατών μελών σχετικά με την ευθύνη για κάθε υλική ζημία που προκαλείται σε τρίτους ως αποτέλεσμα των δοκιμών που πραγματοποιούνται στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών.
7. Η διάρκεια του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορεί να παραταθεί μέσω της ίδιας διαδικασίας κατόπιν συμφωνίας της εθνικής αρμόδιας αρχής.
8. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών σχεδιάζονται και υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε, κατά περίπτωση, να διευκολύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών. Τα κράτη μέλη που έχουν δημιουργήσει ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών συντονίζουν τις δραστηριότητές τους και συνεργάζονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας με στόχο την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με άλλα κράτη μέλη. Η πλατφόρμα μπορεί να καλεί εταιρείες που έχουν συμμετάσχει σε ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών να μοιραστούν την εμπειρία τους από τη διαδικασία. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη και τις συζητήσεις που διεξάγονται στην πλατφόρμα, η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της υλοποίησης ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων ορθών πρακτικών, διδαγμάτων που αντλήθηκαν και συστάσεων σχετικά με την οργάνωσή τους και, κατά περίπτωση, σχετικά με την εφαρμογή, εντός του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών, του παρόντος κανονισμού και της λοιπής ενωσιακής νομοθεσίας με τρόπο προσαρμοσμένο στους σκοπούς του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 34

Μέτρα υπέρ των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων

1. Τα κράτη μέλη:
 - α) παρέχουν στις ΜΜΕ και στις νεοφυείς επιχειρήσεις κατά προτεραιότητα πρόσβαση στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών, στον βαθμό που πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που θεσπίζονται στο άρθρο 33·
 - β) διοργανώνουν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - γ) κατά περίπτωση, θεσπίζουν ειδικό δίαυλο επικοινωνίας με τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις για την παροχή καθοδήγησης και απαντήσεων σε ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 33.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά συμφέροντα και τις ειδικές ανάγκες των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων και παρέχουν τη δέουσα διοικητική υποστήριξη για τη συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη ενημερώνουν τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη για τις δραστηριότητές τους στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 35

Σύσταση της διευθύνουσας ομάδας του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών

1. Συστήνεται η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου στρατηγικών ενεργειακών τεχνολογιών (διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ).
2. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 36

Καθήκοντα της διευθύνουσας ομάδας του σχεδίου ΣΕΤ

1. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ παρέχει προσανατολισμούς και καθοδήγηση στο σχέδιο στρατηγικών ενεργειακών τεχνολογιών.
2. Στο πλαίσιο της διευθύνουσας ομάδας του σχεδίου ΣΕΤ, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εργάζονται και συντονίζονται με σκοπό να συμβάλουν στην υποστήριξη για την ανάπτυξη καθαρών, αποδοτικών και οικονομικά ανταγωνιστικών ενεργειακών τεχνολογιών μέσω του συντονισμού και της συνεργασίας στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της καθαρής ενέργειας και, κατά περίπτωση, με τρίτες χώρες κατόπιν πρόσκλησης.
3. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ συμβουλεύει και επικουρεί την Επιτροπή στον καθορισμό των πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 37

Δομή και λειτουργία της διευθύνουσας ομάδας του σχεδίου ΣΕΤ

1. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ απαρτίζεται από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Την προεδρία της ασκεί εκπρόσωπος ή εκπρόσωποι της Επιτροπής.
2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει έναν εκπρόσωπο υψηλού επιπέδου στη διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ. Όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνώσια, ένα κράτος μέλος μπορεί, κατά περίπτωση, να διορίζει περισσότερους από έναν εκπροσώπους για διαφορετικά καθήκοντα στην διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ. Κάθε εκπρόσωπος που διορίζεται στη διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ έχει αναπληρωτή.
3. Βάσει πρότασης της Επιτροπής, η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της με απλή πλειοψηφία των μελών της.
4. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλίζει την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της. Εάν απαιτείται, η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ συνέρχεται κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της Επιτροπής ή απλής πλειοψηφίας των μελών της.
5. Η Επιτροπή επικουρεί τη διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ μέσω εκτελεστικής γραμματείας που παρέχει τεχνική και υλικοτεχνική υποστήριξη.
6. Η διευθύνουσα ομάδα του σχεδίου ΣΕΤ μπορεί να συστήνει μόνιμες ή προσωρινές ομάδες εργασίας και ειδικές ομάδες επιφορτισμένες με συγκεκριμένα θέματα και καθήκοντα.

Κεφάλαιο VII

Διακυβέρνηση

Άρθρο 38

Σύσταση και καθήκοντα της πλατφόρμας net-zero Europe

1. Συστήνεται η πλατφόρμα net-zero Europe («Πλατφόρμα»).
2. Η πλατφόρμα εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
3. Η πλατφόρμα μπορεί να συμβουλεύει και να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δράσεις τους για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, αποφεύγοντας παράλληλα τη δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, όπου είναι εφικτό, και λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά σχέδια των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα.

4. Τα μέλη της πλατφόρμας συντονίζονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας για τις βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών με σκοπό να συμβάλουν στην προώθηση της υιοθέτησης τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε όλο τον κόσμο, να συνεργαστούν για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και να στηρίξουν τον ρόλο των ενωσιακών βιομηχανικών δυνατοτήτων στην προετοιμασία του εδάφους για την παγκόσμια μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας σύμφωνα με τον γενικό στόχο του παρόντος κανονισμού που εκτίθεται στο άρθρο 1. Η πλατφόρμα μπορεί να συζητά κατά διαστήματα, μεταξύ άλλων, για τα εξής θέματα:
- α) τρόπους για τη βελτίωση και την προαγωγή της συνεργασίας, της τεχνογνωσίας και των ανταλλαγών τεχνολογιών σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα μηδενικών καθαρών εκπομπών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών·
 - β) την ανθεκτικότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών βιομηχανιών εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, σε σχέση με τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας και τις συνιστώμενες δράσεις για την ενίσχυσή της·
 - γ) κατά περίπτωση, τη βελτίωση της συνεκτικότητας μεταξύ του παρόντος κανονισμού και άλλων πρωτοβουλιών της Ένωσης που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και κατά πόσον θα πρέπει να εκδοθούν συστάσεις σχετικά·
 - δ) την πρόοδο όσον αφορά τις αξιακές αλυσίδες για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, τις τρέχουσες τεχνολογικές και βιομηχανικές αλλαγές και τις πιθανές μελλοντικές αναδυόμενες στρατηγικές αξιακές αλυσίδες υπό το πρίσμα των στόχων του παρόντος κανονισμού·

- ε) βέλτιστες πρακτικές για την υλοποίηση του τμήματος II του κεφαλαίου II, καθώς και των άρθρων 15 και 16 και την επιτάχυνση των προθεσμιών αδειοδότησης·
- στ) τρόπους αντιμετώπισης των μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο, όπως μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης της αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή δεσμεύσεων για την αποφυγή περιορισμών στις εξαγωγές·
- ζ) σε ποιες τρίτες χώρες θα μπορούσε να δοθεί προτεραιότητα για τη σύναψη βιομηχανικών συμπράξεων μηδενικών καθαρών εκπομπών, με συνεκτίμηση των εξής παραγόντων:
- i) της δυνητικής συμβολής στην ασφάλεια του εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη την παραγωγική τους ικανότητα στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - ii) εάν υπάρχουν υφιστάμενες συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ τρίτης χώρας και της Ένωσης·
 - iii) εάν το κανονιστικό πλαίσιο τρίτης χώρας και η εφαρμογή του διασφαλίζει την παρακολούθηση, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη χρήση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρώπινων και των εργασιακών δικαιωμάτων και της ισότιμης συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες, τη χρήση διαφανών επιχειρηματικών πρακτικών και την πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων στην ορθή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και στο κράτος δικαίου·
 - iv) τις δυνατότητες έγχυσης και αποθήκευσης CO₂ εντός των επικρατειών τους·

- η) τρόπους παροχής κινήτρων για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση, μέσω της αντιμετώπισης των ζητημάτων της χρηματοδότησης, του κανονιστικού πλαισίου και των εγγυήσεων επενδύσεων και τοποθεσίας·
- θ) την αξιολόγηση της εφαρμογής εμπορικών μέτρων σε βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει τα κατά τις Συνθήκες προνόμια του Συμβουλίου περί μη δεσμευτικών διεθνών πράξεων.

- 5. Τα κράτη μέλη μπορούν να στηρίζουν την Επιτροπή στην εφαρμογή των μέτρων συνεργασίας που καθορίζονται στη βιομηχανική σύμπραξη μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- 6. Λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2023 με τίτλο «Πρόοδος για την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας και την ετήσια έρευνα του φόρτου της Επιτροπής του 2022, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην πλατφόρμα σχετικά με την εξέλιξη του κανονιστικού φόρτου για τις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση.
- 7. Η πλατφόρμα συντονίζει τακτικά τις εργασίες της με το φόρουμ υψηλού επιπέδου για την τυποποίηση για να συζητείται η χρήση της τυποποίησης στη στήριξη της ανάπτυξης των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση.

Άρθρο 39

Δομή και λειτουργία της πλατφόρμας

1. Η πλατφόρμα απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής.
Η προεδρία της ασκείται από εκπρόσωπο της Επιτροπής.
2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει έναν εκπρόσωπο υψηλού επιπέδου στην πλατφόρμα. Κατά περίπτωση, όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνωσία, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίζει περισσότερους εκπροσώπους, για διαφορετικά καθήκοντα της πλατφόρμας. Κάθε εκπρόσωπος που διορίζεται στην πλατφόρμα έχει αναπληρωτή. Μόνο τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου. Κάθε κράτος μέλος διαθέτει μόνο μία ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εκπροσώπων.
3. Βάσει πρότασης της Επιτροπής, η πλατφόρμα θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της με απλή πλειοψηφία των μελών της.
4. Η πλατφόρμα συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλίζει την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Εάν απαιτείται, η πλατφόρμα πραγματοποιεί έκτακτες συνεδριάσεις κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους.
5. Η Επιτροπή επικουρεί την πλατφόρμα μέσω εκτελεστικής γραμματείας η οποία παρέχει τεχνική και υλικοτεχνική υποστήριξη.

6. Η πλατφόρμα δύναται να συστήνει μόνιμες ή προσωρινές υποομάδες με αντικείμενο συγκεκριμένα ζητήματα και καθήκοντα που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό.
- Η πλατφόρμα συστήνει τουλάχιστον μια υποομάδα που θα διασφαλίζει την ορθή υλοποίηση των ακαδημιών δυνάμει του κεφαλαίου V.
7. Η πλατφόρμα προσκαλεί εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να παραστούν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις της, καθώς και στις συνεδριάσεις των μόνιμων ή των προσωρινών υποομάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λαμβάνει όλα τα έγγραφα και τις πληροφορίες που σχετίζονται με το έργο της πλατφόρμας ταυτόχρονα με τα μέλη της πλατφόρμας.
8. Η πλατφόρμα συστήνει ομάδα για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η εν λόγω ομάδα, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της πλατφόρμας, παρέχει συστάσεις στην πλατφόρμα με σκοπό να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
9. Κατά περίπτωση, η πλατφόρμα ή η Επιτροπή μπορούν να καλούν εμπειρογνώμονες που εκπροσωπούν τη βιομηχανία, την κοινωνία των πολιτών, τον ακαδημαϊκό χώρο, συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλα τρίτα μέρη να συμμετάσχουν σε συνεδριάσεις της πλατφόρμας και των υποομάδων ή να υποβάλουν γραπτώς τη συνεισφορά τους. Οι εμπειρογνώμονες δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων.
10. Η πλατφόρμα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να κατοχυρώνει τον ασφαλή χειρισμό και την ασφαλή επεξεργασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

11. Η πλατφόρμα καταβάλλει κάθε προσπάθεια προκειμένου οι αποφάσεις της να λαμβάνονται με συναίνεση.
12. Η πλατφόρμα συντονίζει και συνεργάζεται με υφιστάμενες σχετικές βιομηχανικές συμμαχίες και, κατά περίπτωση, τις καλεί να παραστούν στις συνεδριάσεις της ή στις συνεδριάσεις των μόνιμων ή των προσωρινών υποομάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 6.
13. Η πλατφόρμα συναντάται τουλάχιστον άπαξ ετησίως με εκπροσώπους της διευθύνουσας ομάδας του σχεδίου ΣΕΤ που αναφέρεται στο άρθρο 35 για να συζητήσουν τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις, τις συνέργειες μεταξύ της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και του σχεδίου στρατηγικών ενεργειακών τεχνολογιών και να εκδώσουν σχετικές συστάσεις.

Άρθρο 40

Συμβουλευτική επιστημονική ομάδα

για την κανονιστική επιβάρυνση των μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Συστήνεται συμβουλευτική επιστημονική ομάδα για την κανονιστική επιβάρυνση των μηδενικών καθαρών εκπομπών («συμβουλευτική επιστημονική ομάδα»).
2. Η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα αποτελείται από τουλάχιστον 7 ανώτερους επιστημονικούς εμπειρογνώμονες που καλύπτουν ευρύ φάσμα σχετικών επιστημονικών κλάδων. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 4.
3. Στη συμβουλευτική επιστημονική ομάδα δεν συμμετέχουν περισσότερα από δύο μέλη που έχουν την ιθαγένεια του ίδιου κράτους μέλους. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας παρέχουν εχέγγυα ανεξαρτησίας.

4. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας διορίζονται για θητεία τεσσάρων ετών, άπαξ ανανεώσιμη, μετά από ανοικτή, δίκαιη και διαφανή διαδικασία επιλογής. Η επιλογή των μελών βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια:
- α) επιστημονική αριστεία·
 - β) πείρα στη διενέργεια επιστημονικών αξιολογήσεων και στην παροχή επιστημονικών συμβουλών στους τομείς ειδίκευσής τους·
 - γ) εμπειρογνώσια στον τομέα της δημόσιας διοίκησης ή σε άλλους τομείς, σχετικούς με τα καθήκοντα της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας·
 - δ) επαγγελματική πείρα σε διεπιστημονικό περιβάλλον σε διεθνές πλαίσιο.
5. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιστημονικής ομάδας διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα και γνωμοδοτούν ανεξάρτητα από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα εκλέγει πρόεδρο μεταξύ των μελών της για περίοδο τεσσάρων ετών. Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

6. Κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα λειτουργεί με αποκλειστικά συμβουλευτική ιδιότητα και ενεργεί χωρίς να θίγεται το δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπής, η διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και οι αρμοδιότητες εποπτείας και ποιοτικού ελέγχου της Επιτροπής στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου.
7. Η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα υποστηρίζει, σύμφωνα με την παράγραφο 6, το έργο της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών, ενώ παράλληλα ενεργεί ανεξάρτητα κατά την άσκηση των καθηκόντων της παρέχοντας συμβουλευτικές εκθέσεις σχετικά με τον κανονιστικό αντίκτυπο και την επιβάρυνση που συνιστά η ενωσιακή νομοθεσία για τις βιομηχανικές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Για την παροχή συνεκτικών συμβουλών, η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα αξιολογεί τον κανονιστικό αντίκτυπο και την επιβάρυνση στις βιομηχανικές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, χρησιμοποιώντας επιστημονικά τεκμηριωμένη μεθοδολογία και, κατά περίπτωση, ανατρέχοντας στην εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας.
8. Η Επιτροπή παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στη συμβουλευτική επιστημονική ομάδα.
9. Η συμβουλευτική επιστημονική ομάδα ανταλλάσσει τακτικά απόψεις με την πλατφόρμα σχετικά με τις εργασίες της.

Άρθρο 41

Εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα

Όταν καταρτίζουν τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, ιδίως όσον αφορά τη διάσταση «έρευνα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα» της Ενεργειακής Ένωσης, αντικατοπτρίζοντας τις προτεραιότητες της στρατηγικής για την Ενεργειακή Ένωση και του σχεδίου στρατηγικών ενεργειακών τεχνολογιών, καθώς και όταν υποβάλλουν τις διετείς εκθέσεις προόδου τους σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τον παρόντα κανονισμό.

Κεφάλαιο VIII

Παρακολούθηση

Άρθρο 42

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς:
 - α) την πρόοδο της Ένωσης όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 1, συγκεκριμένα δε τους σχετικούς με τον εφοδιασμό κινδύνους των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα μπορούσαν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό ή να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, και τον σχετικό αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού·
 - β) την πρόοδο της Ένωσης όσον αφορά την ανταπόκριση στους δείκτες αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών και των ευκαιριών στην παγκόσμια αγορά·

- γ) την αξία ή τον όγκο των εισαγωγών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο έδαφος της Ένωσης και των εξαγωγών τέτοιων τεχνολογιών εκτός του εδάφους της·
- δ) την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ικανότητα έγχυσης CO₂ που αναφέρεται στο άρθρο 20 και τις σχετικές υποδομές μεταφοράς CO₂ καθώς και τις σχετικές δραστηριότητες δέσμευσης CO₂.

2. Τα κράτη μέλη και οι εθνικές αρχές τις οποίες αυτά ορίζουν για τον σκοπό αυτόν συλλέγουν και παρέχουν τα δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Ειδικότερα συλλέγουν, τουλάχιστον ανά τριετία, στοιχεία σχετικά με:

- α) τα εμπόδια στο εμπόριο τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή αγαθών που χρησιμοποιούν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της εσωτερικής αγοράς και τα πιθανά τους αίτια, ακόμα και όταν τα εμπόδια αυτά οφείλονται σε διαταραχές της παγκόσμιας αλυσίδας εφοδιασμού·
- β) τις εξελίξεις στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις τάσεις της αγοράς, καθώς και τις τιμές της αγοράς για τις αντίστοιχες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις δημοπρασίες, τη συχνότητά τους, τις τιμές κατακύρωσης και τον όγκο, κατά τα δέοντα για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κεφαλαίου IV·

- γ) την παραγωγική ικανότητα στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις συναφείς δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με την απασχόληση και τις δεξιότητες ·
- δ) τον αριθμό MME που συμμετέχουν σε έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- ε) τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης ανά τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών:
 - i) τον αριθμό των διαδικασιών αδειοδότησης που κινήθηκαν, τον αριθμό των αιτήσεων που απορρίφθηκαν και τον αριθμό των εμπεριστατωμένων αποφάσεων που ελήφθησαν, διευκρινίζοντας αν ενέκριναν ή απέρριψαν το έργο·
 - ii) τη διάρκεια των διαδικασιών αδειοδότησης κατά τις οποίες ελήφθη εμπεριστατωμένη απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας των παρατάσεων των χρονικών ορίων·
 - iii) πληροφορίες σχετικά με τους πόρους που διατέθηκαν για τη λειτουργία των ενιαίων σημείων επαφής·
- στ) τον αριθμό και τη φύση των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών ·
- ζ) την ποσότητα CO₂ που έχει αποθηκευτεί μόνιμα υπογείως σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.

3. Όταν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν περιλαμβάνονται ήδη στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα ή δεν είναι σύμφωνα με αυτά, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση έως τις 15 Μαρτίου 2027 και στη συνέχεια ανά τριετία.
4. Η υποχρέωση υποβολής της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 αίρεται εάν τα κράτη μέλη κρίνουν ότι κάτι τέτοιο αντίκειται στα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας τους, σύμφωνα με το άρθρο 346 ΣΛΕΕ.
5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό υποδείγματος για τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.
6. Με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο της Ένωσης κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου και δημοσιεύει σχετικές συστάσεις στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων για την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας, δυνάμει του άρθρου 35 παράγραφος 2 στοιχείο ιγ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Οι συστάσεις εξετάζουν επίσης κατά πόσον ο παρών κανονισμός καλύπτει όλες τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 του παρόντος κανονισμού.

7. Με βάση τα σχέδια αιτήσεων για χορήγηση άδειας που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2009/31/EK και τις εκθέσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 4 και 23 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο προς την επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ικανότητα έγχυσης CO₂ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή υποβάλλει σχετική έκθεση ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
8. Η Επιτροπή ενημερώνει την πλατφόρμα σχετικά με τα πορίσματά της σε σχέση με το παρόν άρθρο.

Κεφάλαιο IX

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 43

Ανάθεση αρμοδιοτήτων

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 44 για την τροποποίηση των ρυθμίσεων βάσει των οποίων λαμβάνονται υπόψη οι συμφωνίες μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 και οι επενδύσεις σε ικανότητα αποθήκευσης υπό την κατοχή τρίτων για να ανταποκριθούν στην ατομική συνεισφορά τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 παράγραφος 5 και για τον καθορισμό του περιεχομένου των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 6.

Άρθρο 44

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 23 παράγραφος 2, στο άρθρο 43 και στο άρθρο 46 παράγραφος 7 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από ... [ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού]. Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλει αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 12, στο άρθρο 43 και στο άρθρο 46 παράγραφος 7 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 43 ή του άρθρου 46 παράγραφος 7 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 45
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Για θέματα που σχετίζονται με το άρθρο 25 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή επικουρείται από τη συμβουλευτική επιτροπή για τις συμβάσεις δημοσίων έργων που συστάθηκε με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁵⁹. Για θέματα που σχετίζονται με το άρθρο 26 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή της ενεργειακής ένωσης που συστάθηκε με το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 46
Αξιολόγηση

1. Το αργότερο ... [τέσσερα έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] και, στη συνέχεια, ανά τριετία, η Επιτροπή αξιολογεί τον παρόντα κανονισμό και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

⁵⁹ Απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 1971, περί συστάσεως συμβουλευτικής επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων (ΕΕ L 185 της 16.8.1971, σ. 15).

2. Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αποτιμά:

- α) κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του παρόντος κανονισμού όπως εκτίθενται στο άρθρο 1, ιδίως η συνεισφορά του στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και ο αντίκτυπός του στους επιχειρηματικούς χρήστες, ιδίως στις ΜΜΕ, και στους τελικούς χρήστες, καθώς και στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
- β) κατά πόσον ο παρών κανονισμός επαρκεί για να παραγάγει αποτελέσματα πέραν του 2030 και, πιο μακροπρόθεσμα, για την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 που αναφέρεται στο άρθρο 1, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων πτυχών, τη δυνατότητα να περιληφθούν στον παρόντα κανονισμό και άλλες τεχνολογίες που μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050·
- γ) κατά πόσον απαιτούνται δείκτες αναφοράς για συγκεκριμένες τεχνολογίες προκειμένου να επιτευχθεί η ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αυτές τις τεχνολογίες.

3. Η Επιτροπή συνεκτιμά:

- α) το αποτέλεσμα της διαδικασίας παρακολούθησης του άρθρου 42·
- β) τις τεχνολογικές ανάγκες που απορρέουν από τις επικαιροποιήσεις των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου στρατηγικών ενεργειακών τεχνολογιών, και λαμβάνοντας υπόψη την πλέον πρόσφατη έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης.

4. Στη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και μετά από κάθε ανανέωση ή επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα και αφού διαβουλευθεί με την πλατφόρμα, η Επιτροπή αξιολογεί την ανάγκη επέκτασης του καταλόγου τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που ορίζεται στο άρθρο 4 και, εάν συντρέχει λόγος, υποβάλλει πρόταση.
5. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών παρέχουν στην Επιτροπή οιοσδήποτε σχετικές πληροφορίες διαθέτουν τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να χρειαστεί για να συντάξει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
6. Όταν, με βάση την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι πιθανό η Ένωση να μην επιτύχει τους στόχους του άρθρου 1 παράγραφος 1, εξετάζει, αφού διαβουλευθεί με την πλατφόρμα, κατά πόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό να προτείνει μέτρα που θα διασφαλίζουν την επίτευξη αυτών των στόχων.

7. Έως ... [εννέα μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 44 για την τροποποίηση του παραρτήματος με βάση τον κατάλογο τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που ορίζεται στο άρθρο 4, προκειμένου να προσδιοριστούν οι υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και ο κατάλογος των συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις εν λόγω τεχνολογίες. Η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη βασίζεται σε συνολική αξιολόγηση για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων ουσιαστικών κατασκευαστικών στοιχείων που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι χρησιμοποιούνται κυρίως για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η εν λόγω αξιολόγηση βασίζεται σε μεθοδολογική ανάλυση των εφοδιαστικών αλυσίδων των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την εμπορική διαθεσιμότητα των κατασκευαστικών στοιχείων, το κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας και τις εξελίξεις στην τεχνολογία. Η Επιτροπή δύναται να αναθεωρήσει την εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη επί τη βάση της εν λόγω αξιολόγησης.

Άρθρο 47

Χειρισμός εμπιστευτικών πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες που αποκτώνται κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και προστατεύονται από τη σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προστασία του εμπορικού και του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων ευαίσθητων, εμπιστευτικών και διαβαθμισμένων πληροφοριών που λαμβάνονται και υφίστανται επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων και των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, σύμφωνα με την ενωσιακή και τη σχετική εθνική νομοθεσία.
3. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που παρέχονται ή ανταλλάσσονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν υποχαρακτηρίζονται ούτε αποχαρακτηρίζονται χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της πηγής προέλευσης σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.
4. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι η δημοσιοποίηση συγκεντρωτικών πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 23 ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά της εθνικής του ασφάλειας, μπορεί, μέσω αιτιολογημένης γνωστοποίησης, να εναντιωθεί στη δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών από την Επιτροπή.
5. Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές, οι υπάλληλοί τους, το προσωπικό τους και άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία των αρχών αυτών διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων τους σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία. Η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης για όλους τους εκπροσώπους των κρατών μελών, τους παρατηρητές, τους εμπειρογνώμονες και άλλους συμμετέχοντες που παρίστανται στις συνεδριάσεις της πλατφόρμας σύμφωνα με το άρθρο 39.

Άρθρο 48

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο παράρτημα I, στην πρώτη στήλη, προστίθεται νέα σειρά «ΙΗ. Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»·
- 2) στο παράρτημα I, στη δεύτερη στήλη, στη σειρά «ΙΗ. Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:
 - «1. πληροφορίες για τη διαδικασία αδειοδότησης·
 2. χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες·
 3. δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών·
 4. υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπηρεσιών σχετικά με την εταιρική φορολογική δήλωση, την τοπική φορολογική νομοθεσία, το εργατικό δίκαιο.»·
- 3) στο παράρτημα II, στην πρώτη στήλη, προστίθεται νέα σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»·

- 4) στο παράρτημα II, στη δεύτερη στήλη, στη σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«Διαδικασίες για όλες τις σχετικές άδειες για την κατασκευή, την επέκταση, τη μετατροπή και για τη λειτουργία έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων οικοδομικών αδειών, αδειών χρήσης χημικών προϊόντων, αδειών σύνδεσης στο δίκτυο, εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών αδειών, όπου αυτές απαιτούνται, οι οποίες περιλαμβάνουν όλες τις αιτήσεις και διαδικασίες.»

- 5) στο παράρτημα II, στην τρίτη στήλη, στη σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«Όλες οι εκροές που αφορούν τις διαδικασίες από την αναγνώριση ότι η αίτηση είναι πλήρης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το ορισθέν σημείο επαφής.»

- 6) στο παράρτημα III προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«8) Τα ενιαία σημεία επαφής που συστήνονται ή ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁰⁺, μεταξύ άλλων για τους σκοπούς του άρθρου 18 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού και τα σημεία επαφής που συστήνονται ή ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.»

⁶⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (ΕΕ L, ..., ELI:...).

⁺ ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS αριθ. 45/24 (2023/0081(COD)) και να εισαχθεί στην υποσημείωση ο αριθμός, η ημερομηνία, ο τίτλος και τα στοιχεία ΕΕ και ELI του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 49

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται από ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].
3. Έως ... [δύο έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], το άρθρο 25 παράγραφος (1) εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις που συνάπτονται από κεντρικές αρχές αγορών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 16) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 12) της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από 25 εκατ. EUR.
4. Τα άρθρα 27 και 29 εφαρμόζονται από ... [18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος τελικών προϊόντων και συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που θεωρείται ότι χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για τους σκοπούς των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών
Ηλιακές τεχνολογίες	Φωτοβολταϊκές τεχνολογίες	
	Ηλιοθερμικές ηλεκτρικές τεχνολογίες	
	Ηλιοθερμικές τεχνολογίες	
	Άλλες ηλιακές τεχνολογίες	
Τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας	
	Τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	
Τεχνολογίες συσσωρευτών και αποθήκευσης ενέργειας	Τεχνολογίες συσσωρευτών	
	Τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας	
Αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας	Τεχνολογίες αντλιών θερμότητας	
	Τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας	
Τεχνολογίες υδρογόνου	Ηλεκτρολυτικές κυψέλες	
	Κυψέλες καυσίμου υδρογόνου	
	Άλλες τεχνολογίες υδρογόνου	
Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου και βιομεθανίου	Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου	
	Τεχνολογίες βιώσιμου βιομεθανίου	
Τεχνολογίες CCS	Τεχνολογίες δέσμευσης άνθρακα	
	Τεχνολογίες αποθήκευσης άνθρακα	

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για τους σκοπούς των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών
Τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας	Τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας	
	Τεχνολογίες ηλεκτρικής φόρτισης για τις μεταφορές	
	Τεχνολογίες για την ψηφιοποίηση του δικτύου	
	Άλλες τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας	
Τεχνολογίες ενέργειας από πυρηνική σχάση	Τεχνολογίες ενέργειας από πυρηνική σχάση	
	Τεχνολογίες κύκλου πυρηνικού καυσίμου	
Τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων	Τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων	
Τεχνολογίες υδροηλεκτρικής ενέργειας	Τεχνολογίες υδροηλεκτρικής ενέργειας	
Άλλες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας	Τεχνολογίες ωσμωτικής ενέργειας	
	Τεχνολογίες ενέργειας του περιβάλλοντος, εκτός των αντλιών θερμότητας	
	Τεχνολογίες βιομάζας	
	Τεχνολογίες αερίων χώρων υγειονομικής ταφής	
	Τεχνολογίες αερίων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων	
	Άλλες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας	
Τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα	Τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα	
	Τεχνολογίες δικτύου θερμότητας	
	Άλλες τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα	

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για τους σκοπούς των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών
Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης	Τεχνολογίες ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης	
Λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια	Λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια	
Μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση	Μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση	
Τεχνολογίες μεταφοράς και χρήσης CO ₂	Τεχνολογίες μεταφοράς CO ₂	
	Τεχνολογίες χρήσης CO ₂	
Τεχνολογίες αιολικής και ηλεκτρικής πρόωσης για τις μεταφορές	Τεχνολογίες αιολικής πρόωσης	
	Τεχνολογίες ηλεκτρικής πρόωσης	
Άλλες πυρηνικές τεχνολογίες	Άλλες πυρηνικές τεχνολογίες	